

پرونده «مشعل» از نقش وزارت نفت و دیگر سازمان‌ها
در کنترل بی‌رویه مصرف سوخت

مه‌ار پر مصرف‌ها

فراخوان داوری اشعار کارکنان صنعت نفت

شاعرانه های صنعت نفت در راه است...

● تمامی کارکنان صنعت بزرگ نفت که دستی در شعر و شاعری دارند، می توانند اشعار خود را تا ۱۵ شهریور برای «مشعل» ارسال کنند.

● شعرهای ارسالی داوری می شوند و آثار منتخب در «مشعل» به چاپ خواهد رسید.

اشعار خود را به نشانی الکترونیکی زیر ارسال کنید
Email:mashal@mop.ir

شاعرانه های خود را به «مشعل» بسپارید...

مشعل

WWW.MASHAL.IR

السَّلَامُ عَلَى اسْرَمِ كَمَا

وَعَلَى مَهْدِ ابْنِ كَبْرَى كَمَا

عَوَّلُوا عَلَى وَرَثَةِ كَمَا

وَعَلَى اصْحَابِ كَبْرَى كَمَا

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:
کسری نوری

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد

دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهربانی
دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: اکرم برتجی، آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیمای، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، سعید محمدیگی،

آلبیه وفنی

صفحه آرا: حسین گلپایگانی، بهاره افتخاری

عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی نرگس مختار

ویراستاری: زهرا شهساز، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

۶
**هزینه‌کرد
توتال در ایران
می ماند**

**نقش خودروسازان
در مصرف بی رویه
بنزین
۱۶**

**۱۵ سال
۱۵
طرح
پتروشیمی
۲۰**

**۴
فروش
نفت ایران
به صفر نمی رسد**

**پول توجیبی
چیست؟**

۴۶

**۱۰
کاهش مصرف
سوخت با اجرای
ماده ۱۲**

**روایت تاریخی
از صنعت نفت
در دهه ۲۰
۳۲**

**اتفاقات خوب
برای فروش
۱۸**

**۲۰
رفع اشکال در
طراحی اولیه
پنکه‌های هوایی
۲۸**

**هزار توی مبارزه با
قاچاق سوخت
۱۲**

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد
سایت مشعل شوید.

**از کتابخانه
تاسی هزار سند
۳۰**

**ضرورت
مدیریت بازیافت
دی اکسید کربن در
صنعت نفت
۲۴**

**هندبال بانوان
در قرق نفتی‌ها
۴۲**

شنبه ۲۴ شهریور ۱۳۹۷

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی
ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران
MASHAL.MOP.IR
Email: mashal@mop.ir

مهار پر مصرف‌ها

عکس: مجتبی محمدقلی

معاون اول رئیس جمهوری: فروش نفت ایران به صفر نمی‌رسد

معاون اول رئیس جمهوری گفت: این که آمریکا می‌گوید مقدار فروش نفت ایران را به صفر می‌رساند، حرف بیجایی است، اما احتمال آن که مقدار فروش نفت کاهش یابد، وجود دارد و این موضوع در بودجه دستگاه‌ها نیز تاثیر گذار خواهد بود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی معاون اول رئیس جمهوری، اسحاق جهانگیری، ۱۹ شهریورماه در نشست رؤسای دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری سراسر کشور که در دانشگاه علم و صنعت تهران برگزار شد، با اشاره به این که کشور امروز در شرایط خطیری قرار گرفته است، گفت: البته این به معنا نیست که همه عوامل موجود تهدید هستند، بلکه فرصت‌های خوبی نیز می‌توان از دل شرایط سخت بیرون آورد و از آن استفاده کرد. وی افزود: وقتی کشور در شرایط سخت و خطیری قرار دارد، چشم امید جامعه به کانون‌هایی برای مواجهه با این شرایط دوخته می‌شود که در رأس آنها دانشگاه‌ها و نجیبان قرار دارند و

می‌توانند راهکارهایی برای عبور از شرایط سخت ارائه دهند. معاون اول رئیس جمهوری محور توسعه همه‌جانبه و پایدار را توسعه ملی و درون‌زادانت و تصریح کرد: یکی از اصلی‌ترین محورهای اقتصاد مقاومتی نیز این است که باید به ظرفیت‌های داخلی و درون‌زا توجه داشته باشیم و از ظرفیت‌های درونی کشور برای توسعه استفاده کنیم، البته در این سیاست‌ها ارتباط با جامعه بین‌الملل و استفاده از تجربه‌های خارجی نیز مدنظر قرار گرفته است. وی با بیان این که وقتی آمریکا اقتصاد ما را هدف قرار می‌دهد، تصمیم‌های صرف اقتصادی نمی‌تواند با آنها مقابله کند، عنوان کرد: آمریکا در تلاش است تا فروش نفت ایران را به صفر برساند و با تحریم بانک‌ها و حمل‌ونقل ایران از دسترسی ما به منابع مالی و نیز واردات کالا به کشور جلوگیری کند که البته دولت با وجود همه سختی‌ها و دشواری‌ها به دنبال راهکارهایی برای خنثی کردن برنامه‌های آنهاست.

تقاضای روزانه ۱۰۰ میلیون بشکه نفت

دبیر کل اوپک اعلام کرد که انتظار می‌رود تقاضای جهانی نفت زودتر از پیش‌بینی‌های گذشته، به ۱۰۰ میلیون بشکه در روز برسد. به گزارش خبرگزاری رویترز از کیپ‌تاون، محمد بارکیندو اعلام کرد که تقاضای جهانی نفت در سال جاری میلادی به ۱۰۰ میلیون بشکه در روز می‌رسد که زودتر از پیش‌بینی‌های گذشته است. وی همچنین اعلام کرد برای تشویق سرمایه‌گذاری در صنعت نفت، شرایطی با ثبات ضروری است. دبیر کل اوپک گفت: جهان اواخر سال جاری میلادی به تقاضای روزانه ۱۰۰ میلیون بشکه نفت دست می‌یابد که بسیار زودتر از چیزی است که در گذشته پیش‌بینی می‌شد. بارکیندو اعلام کرد خوش‌بینی صنعت نفت در حال بازگشت است و اوپک در پی

ادعای آمریکا درباره توقف صادرات نفت ایران واهی است

این که استمرار صادرات نفت، نماد پیروزی ملت ایران در مقابل تحریم‌های آمریکاست، تصریح کرد: با برنامه‌ریزی و مدیریت توانمند وزارت نفت، شاهد این موفقیت خواهیم بود و ثابت می‌کنیم که ادعای آمریکا مبنی بر متوقف کردن صادرات نفت ایران واهی است. در همین حال، حسین امیری خامکائی، نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی نیز در این باره گفت: ایران با دیپلماسی، محموله‌های نفت خام را به بازارهای جهانی صادر می‌کند و بدون تردید مشکلی برای فروش طلای

رئیس جمهوری آمریکا در فکر تحریم‌های جدید است، پروژه‌های بسیاری در صنعت نفت به بهره‌برداری رسیده است. وی افزود: آمریکا مدعی شده است که صادرات نفت ایران را متوقف خواهد کرد، در حالی که ممکن نیست، ما در دوران هشت سال جنگ تحمیلی به هر نحوی نفت خود را صادر کردیم و تولید نفت متوقف نشد، در شرایط کنونی و با اجرای تحریم نیز نفت خود را تولید و صادر خواهیم کرد. این عضو کمیسیون انرژی مجلس با بیان

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: با برنامه‌ریزی و مدیریت توانمند وزارت نفت، شاهد استمرار صادرات نفت ایران خواهیم بود و ثابت می‌کنیم که ادعای آمریکا مبنی بر متوقف کردن صادرات نفت ایران واهی است. عبدالحمید خدروی با اشاره به وظیفه سنگین وزارت نفت در شرایطی که آمریکا درصدد فشار و تحریم اقتصادی ایران است، اظهار کرد: طرح‌ها و پروژه‌هایی در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی به بهره‌برداری رسیده است که ما در دوران تحریم بودیم و امروز هم در دوره‌ای که دونالد ترامپ،

تشکیل کارگروه ویژه مقابله با قاچاق سوخت

وزیر کشور گفت: برای جلوگیری از قاچاق سوخت به خارج از کشور باید تصمیم‌های مناسب بگیریم، بر همین اساس کارگروهی ویژه برای تصمیم‌گیری در این باره در اسرع وقت تشکیل شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، یکصدویست‌ویکمین جلسه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، به ریاست عبدالرضا رحمانی‌فضلی، وزیر کشور و نماینده رئیس جمهوری در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز برگزار شد. وی در این جلسه در سخنانی با بیان این که استان‌ها باید براساس اولویت در مبارزه با قاچاق کالا و ارز فعال باشند، خواستار ارائه گزارش کاملی از عملکرد دستگاه‌ها در ایجاد سامانه‌ها و بارگذاری اطلاعات

وزیر کشور گفت: برای جلوگیری از قاچاق سوخت به خارج از کشور باید تصمیم‌های مناسب بگیریم، بر همین اساس کارگروهی ویژه برای تصمیم‌گیری در این باره در اسرع وقت تشکیل شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، یکصدویست‌ویکمین جلسه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، به ریاست عبدالرضا رحمانی‌فضلی، وزیر کشور و نماینده رئیس جمهوری در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز برگزار شد.

وی در این جلسه در سخنانی با بیان این که استان‌ها باید براساس اولویت در مبارزه با قاچاق کالا و ارز فعال باشند، خواستار ارائه گزارش کاملی از عملکرد دستگاه‌ها در ایجاد سامانه‌ها و بارگذاری اطلاعات

سفیر ایران در پاکستان:

تهران آماده تامین نیازهای انرژی پاکستان است

شهریورماه در همایش بین‌المللی «الزام‌ها و نیازهای ژئوپولیتیک پاکستان» در شهر اسلام‌آباد، با تشریح اهمیت طرح انتقال گاز ایران به پاکستان موسوم به آی‌بی‌بی گفت: عملی شدن این طرح می‌تواند تغییرات اساسی در اقتصاد پاکستان به همراه داشته باشد. وی با تشریح سیاست‌های زورگوینان آمریکا علیه ایران در اعمال تحریم‌های غیرقانونی افزود: خط انتقال گاز ایران به پاکستان در چارچوب تحریم‌های آمریکا علیه ایران نیست. سفیر ایران در پاکستان همچنین با به فال نیک گرفتن آغاز به کار دولت جدید به رهبری عمران خان در پاکستان تصریح کرد: عملیاتی شدن خط لوله گاز بین دو کشور، می‌تواند مشکلات زیادی از دوش دولت جدید پاکستان بردارد. هنردوست با بیان این که عملیاتی شدن خط لوله گاز ایران و پاکستان می‌تواند هزاران شغل در پاکستان ایجاد کند، عنوان کرد: دولت جدید باید از فرصت جدید استفاده کند و ایران نیز همانند گذشته آماده است تا مردم پاکستان را در فواید حاصل از این طرح بزرگ سهیم کند.

سفیر ایران در پاکستان، بار دیگر آمادگی تهران را برای عملی کردن طرح انتقال گاز به پاکستان اعلام کرد و گفت: تهران آماده تامین نیازهای انرژی پاکستان است. مهدی هنردوست، ۱۷

بهبود کیفیت گازوییل

معاون سازمان حفاظت محیط زیست با تاکید بر این که نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی همچنان در برنامه‌های اولویت‌دار دولت قرار دارد، گفت: اقدام‌های خوبی برای بهینه‌سازی گازوئیل انجام شده است. مسعود تجریشی، ۱۷ شهریورماه در نشست خبری با موضوع اقدام‌های ستاد ملی

مقابله با گرد و غبار اظهار کرد: برای نوسازی ناوگان تاکسیرانی، خودرویی مشخص در نظر گرفته شده بود، در حالی که ممکن بود خودروساز قادر به تامین خودروهای مورد نیاز نباشد، بنابراین اکنون به این نتیجه رسیده‌ایم که می‌توان از خودروهای دیگری هم استفاده کرد. وی افزود: بر این اساس در جلسات متعدد با خودروسازان در حال بررسی این موضوع هستیم تا مدل‌های دیگری از خودروها هم به ناوگان تاکسیرانی اضافه شوند. تجریشی عنوان کرد:

نقش وزارت نفت در

محرومیت‌زدایی از مناطق نفت‌خیز

نماینده دشت آزادگان و هویزه در مجلس، فعالیت‌های وزارت نفت در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی را امیدوارکننده دانست و گفت: وزارت نفت در محرومیت‌زدایی، اشتغال و توسعه مناطق نفت‌خیز نقش بزرگی داشته است.

قاسم سعدی با اشاره به این که وزارت نفت در دو سال اخیر فعالیت‌های بزرگی در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی در مناطق نفت‌خیز جنوب و محروم کشور انجام داده است، گفت: با دستور و پیگیری‌های شخص وزیر نفت، بسیاری از جوانان دارای تخصص و حرفه فنی در شرکت‌های نفتی منطقه جذب شده‌اند، هرچند برای جذب برخی نیز مشکلاتی ایجاد شد، اما در مجموع این گونه فعالیت‌ها و اشتغال‌زایی در منطقه دشت آزادگان و هویزه، ستودنی است.

وی به برگزاری کلاس‌های کنکور در مناطق نفت‌خیز از جمله دشت آزادگان و هویزه از سوی وزارت نفت برای دانش‌آموزان این منطقه اشاره کرد و افزود: نتایج این کلاس‌ها در قبولی بسیاری از دانش‌آموزان منطقه در دانشگاه‌های معتبر کشور به خوبی قابل مشاهده است.

نماینده دشت آزادگان و هویزه در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: امیدواریم با برطرف شدن برخی مشکلات مالی و بودجه‌ای و حذف پیچ و خم‌های اداری، تاخیر ایجاد شده در برگزاری دوباره این کلاس‌ها برطرف شود، زیرا استمرار این گونه فعالیت‌ها برای دانش‌آموزان مناطق محروم بسیار حائز اهمیت است.

سعدی به افتتاح و بهره‌برداری از بیمارستان شهدای صنعت نفت دشت آزادگان اشاره کرد و گفت: این بیمارستان با همکاری، مساعدت و پیگیری‌های جدی مسئولان وزارت نفت اوایل امسال به بهره‌برداری رسید و هم‌اکنون بسیاری از مردم و بیماران از منافع آن استفاده می‌کنند.

این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: وزارت نفت در بحث مسئولیت‌های اجتماعی فعالیت‌های بزرگ دیگری همچون بهسازی جاده‌ها و راه‌های روستایی و شهری، نوسازی خانه‌های روستایی و بحث مدرسه‌سازی و همچنین توسعه ورزش جوانان منطقه انجام داده که استمرار این موارد در محرومیت‌زدایی از مناطق نفت‌خیز نقشی بسزا داشته و تحول و توسعه را به ارمغان آورده است.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

وزیر نفت:

هزینه کرد توتال در ایران می ماند

وزیر نفت گفت: توتال قرار نیست مبلغی به عنوان جریمه به ایران پرداخت کند، بلکه مبلغی که این شرکت تاکنون در فاز ۱۱ پارس جنوبی هزینه کرده است تا زمان بهره برداری و تولید بازپرداخت نمی شود. به گزارش خبرگزاری خانه ملت، بیژن زنگنه درباره سرنوشت قرارداد ایران و توتال و تجهیزات ویژه ای در ایران نداشته است که در سرنوشت هزینه کرد این شرکت گفت: قرار نیست توتال مبلغی به عنوان جریمه به ایران پرداخت کند، بلکه شرکت در فاز ۱۱ پارس جنوبی هزینه کرده بازپرداخت نمی شود، تا زمانی که فاز ۱۱ پارس جنوبی به تولید برسد. وزیر نفت تصریح کرد: شرکت فرانسوی توتال تجهیزات ویژه ای در ایران نداشته است که در کشور باقی بماند.

پایان عملیات لوله گذاری دریایی خط دوم فاز ۱۳ پارس جنوبی

مجری طرح توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی از پایان عملیات لوله گذاری دریایی دومین خط اصلی این طرح خبر داد. پیام معتمد، با یادآوری تکمیل لوله گذاری خطوط لوله اصلی و اقماری اول طرح توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی در ابتدای تیرماه امسال گفت: پس از انجام موفقیت آمیز این عملیات، شناور لوله گذار «سی مستر» عملیات لوله گذاری خط دوم اصلی این طرح را بلافاصله آغاز کرد. وی افزود: با همکاری مشترک همه گروه های حاضر در اجرای عملیات لوله گذاری این بخش شامل شرکت نفت و گاز پارس به عنوان کارفرما و شرکت های صنایع دریایی ایران (صدرا) و تأسیسات دریایی ایران به عنوان پیمانکاران

با حضور قائم مقام وزیر نفت بخش شیمی درمانی بیمارستان نفت گشایش یافت

بخش بازسازی و تجهیز شده شیمی درمانی بستری بیمارستان فوق تخصصی صنعت نفت با هدف ارائه خدمات مناسب به بیماران خاص به طور رسمی گشایش یافت. حبیب اله سمیع، مدیرعامل سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، در آیین گشایش بخش بازسازی و تجهیز شده شیمی درمانی بیمارستان فوق تخصصی صنعت نفت با اشاره به اهمیت عملکرد و فعالیت های سازمان در پیشبرد اهداف صنعت نفت گفت: این مجموعه در حجم وسیعی، خدمات بهداشتی و درمانی را به کارکنان صنعت نفت ارائه می دهد و مسئولیت تامین سلامت کارکنان صنعت نفت را به عهده دارد.

گازرسانی به مردم زاهدان شتاب می گیرد

مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز از حل مشکل بین شرکت گاز سیستان و بلوچستان و شهرداری زاهدان خبر داد و اعلام کرد که با انتخاب پیمانکار جدید، عملیات گازرسانی به زاهدان مانند دیگر شهرهای کشور با شتاب پیش می رود. سعید مومنی درباره آخرین اقدام های انجام شده در حوزه گازرسانی به مناطق جنوب شرق کشور گفت: ادامه و تکمیل گازرسانی به شهرهای زاهدان و زابل و کارخانه های سیمان زابل و خاش، از اولویت های گازرسانی در استان سیستان و بلوچستان هستند که شرکت ملی گاز همواره آنها را پیگیری می کند. وی افزود: برای گازرسانی و ایجاد شبکه گاز در زاهدان در مدت چند ماه با شهرداری این شهر مشکلاتی برای دریافت مجوز داشتیم که این مشکلات اکنون پس از پیگیری های وزارت نفت حل شده است و احداث شبکه گازرسانی در این شهر روند عادی خود را طی می کند. مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز از توزیع اسناد مناقصه برای انتخاب پیمانکاران جدید به منظور اجرای شبکه گازرسانی زاهدان خبر داد و تصریح کرد: اجرای طرح گازرسانی زاهدان مانند دیگر شهرهای کشور با شتاب پیش خواهد رفت.

راه اندازی ۱۲۰ پروژه صنعتی و عمرانی در مناطق نفت خیز جنوب

شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در یک سال گذشته، ۱۲۰ پروژه صنعتی و عمرانی را تکمیل و راه اندازی کرده است. این پروژه ها در زمینه احداث تأسیسات جدید از جمله واحدهای نمک زدایی و بهره برداری، احداث خطوط لوله و تأسیسات سرچاهی، فضای سبز و حفظ محیط زیست، راهسازی و احداث مراکز درمانی بوده است. هشت پروژه بزرگ نمک زدایی در یک سال گذشته شامل احداث فاز نخست واحد نمک زدایی اهواز متمرکز، احداث واحد نمک زدایی بی بی حکیمه ۱، احداث واحد نمک زدایی گچساران ۳، احداث واحد نمک زدایی هفتکل / نفت سفید، توسعه نمک زدایی مارون ۱، توسعه و تجهیز واحدهای نمک زدایی اهواز ۱، ۲، ۳، ۴، احداث واحد نمک زدایی رگ سفید ۱، احداث واحد نمک زدایی اهواز ۲، تکمیل راه اندازی این تعداد پروژه در یک سال کم سابقه بوده است. هم اکنون ۱۶۵ پروژه و زیر پروژه از سوی شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در دست اقدام است که از جمله مهم ترین آنها احداث ایستگاه های جمع آوری و تزریق گاز در هفتکل، قلعه نار و لب سفید، نمک زدایی قلعه نار، نوسازی تلمبه خانه گوره و نصب تلمبه خانه تقویت فشار نفت است. این شرکت چند پروژه عمرانی و عام المنفعه در حال اجرا دارد که احداث جاده مسجد سلیمان به ایذه، احداث جاده امیدیه به جایزان و احداث بیمارستان ۶۴ تختخوابی گچساران، از مهم ترین آنهاست.

صعود چند پله ای هلدینگ خلیج فارس در رده بندی برترین پتروشیمی های دنیا

شیمیایی - پتروشیمیایی جهان بر اساس عملکرد مالی و میزان فروش مورد ارزیابی قرار گرفتند که شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با ۶ پله صعود نسبت به سال سی و هشتم یکصد شرکت برتر قرار گرفت. بر اساس تازه ترین رتبه بندی موسسه بین المللی ICIS، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با ۶ پله صعود نسبت به سال سی و هشتم یکصد شرکت برتر به خود اختصاص داد. در این گزارش که سپتامبر هر سال میلادی منتشر می شود، رتبه شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس در رده بندی همه شرکت های

مستمری شهر یورماه و حق معیشت بازنشستگان نفت پرداخت شد

مستمری و مقرری بازنشستگان صنعت نفت به همراه ۴۰۰ هزار تومان حق معیشت امروز پرداخت شد. مستمری و مقرری بازنشستگان و بازماندگان صنعت نفت، روز سه شنبه (۲۰ شهریورماه) پرداخت شد. افزون بر پرداخت مستمری، مبلغ ۴۰۰ هزار تومان حق معیشت به بازنشستگان پرداخت شد.

پرونده «مشعل» از نقش وزارت نفت و دیگر سازمان ها
در کنترل بی رویه مصرف سوخت

مهار بر مصرف ها

مشعل - بنزین، این فرآورده نفتی راهبردی که روزی تامین آن جزء نقاط ضعف کشور بود و سال های متمادی با این مشکل دست و پنجه نرم کردیم، با تدبیر مدیران صنعت نفت در دولت یازدهم و دوازدهم، ۹ تیرماه امسال با افتتاح فاز دوم پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس به نقطه قوت دولت تبدیل شد و ایران را از واردات بی نیاز کرد و عنوان «خودکفایی بنزین» در کارنامه دولت دوازدهم به ثبت رسید.

اما شیرینی این دستاورد با افزایش مصرف بنزین در داخل چندان پایدار نخواهد بود، چرا که

روند افزایشی تولید خودرو بدون توجه به رعایت آخرین استانداردهای روز دنیا متأسفانه مصرف بنزین را از پیش بینی ها فراتر برده تا جایی که امسال شاهد رشد ۹ درصدی مصرف بنزین نسبت به سال ۹۶ بودیم.

این در حالی است که طبق برآوردها و براساس سخنان رئیس جمهوری با وارد مدار شدن فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس تا پایان سال جاری اگر میانگین مصرف روزانه بیش از ۸۰ میلیون لیتر را مهار کنیم، صادر کننده بنزین خواهیم شد. این به این معناست که ایران وارد دوره جدیدی

از حضورش در بازار فرآورده های نفتی خواهد شد، اما این موضوع بنا بر اظهار نظر وزیر نفت مستلزم مصرف بهینه و عبور از مرحله خودکفایی بنزین از پالایشگاه ها و پیگیری ادامه این روند در کارخانه های خودروسازی و تولید استاندارد است.

در بحبوحه خودکفایی ایران در تولید بنزین متأسفانه شاخص مصرف و افزایش بی رویه بنزین در کشور «برابری تولید و مصرف» سبب شد تا رئیس جمهوری و وزیر نفت در هفته دولت خواستار مصرف بهینه بنزین و افزایش کیفیت تولید خودرو در کشور شوند و به دلیل اهمیت این

موضوع نیز رهبر معظم انقلاب اسلامی هم وارد عرصه شدند و بر ضرورت تدبیر دستگاه های مسئول از جمله وزارت نفت در زمینه مهار مصرف بنزین در کشور اشاره کنند و خواستار ارائه راهکارهای مناسب از سوی مسئولان مربوطه برای کاهش مصرف شوند.

ایشان با بیان این که ایران جزء بزرگ ترین تولیدکنندگان نفت جهان است واردات را بی مورد دانستند و تصریح کردند: بد استفاده کردن از ظرفیت ها و منابع داخلی، از دیگر مشکلات موجود در بحث مدیریت اقتصادی است که باید هر چه

سریع تر راه حل مناسبی برای آن تعریف کرد.

رهبر معظم انقلاب مصرف بیش از ۱۰۰ میلیون لیتر بنزین در روز را نمونه دیگری از استفاده بد از ظرفیت ها و منابع داخلی خواندند و افزودند: وزارت نفت و دیگر مسئولان دولتی راه های کاهش مصرف بنزین را پیگیری کنند.

در این بین با تاکید مقام معظم رهبری و رئیس دولت، اولویت وزارت نفت و شرکت بهینه سازی مصرف سوخت از سوی وزیر نفت مشخص شد و در حال حاضر مدیران مربوطه در حال برنامه ریزی و تدوین چارچوبی در این حوزه برای بالا بردن

آگاهی مردم و ارتقای فرهنگ عمومی در حوزه کنترل مصرف سوخت هستند، چرا که وزارت نفت معتقد است بعد فرهنگی چگونگی مصرف بنزین اهمیت ویژه ای دارد و اگر آگاهی عمومی در این حوزه بالا برود، مصرف بنزین در کشور به شیوه ای بهتر و از سوی خود مردم کنترل خواهد شد؛ البته این فرهنگ سازی نیازمند حضور دستگاه های اجرایی مانند وزارت صنعت، آموزش و پرورش، وزارت علوم و رسانه ها است تا از کودکی القای فرهنگ بهینه سازی مصرف سوخت را به افراد آموزش دهند.

گزارش هفته نامه «مشعل» از کاهش مصرف بنزین در بخش حمل‌ونقل

کاهش مصرف سوخت با اجرای ماده ۱۲

شناسایی راهکارهای کاهش مصرف بنزین، یکی از مواردی است که شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در دستور کار خود دارد، به گونه‌ای که محسن دلاویز، مدیر عامل شرکت بهینه سازی مصرف سوخت می‌گوید: «مقام معظم رهبری بر ضرورت تدبیر دستگاه‌های مسئول از جمله وزارت نفت در زمینه مهار مصرف بنزین در کشور تاکید کرده اند، بر این اساس شرکت بهینه سازی مصرف سوخت، راهکارهای ممکن را با جدیت پیگیری می‌کند.» او بر لزوم تداوم فعالیت‌ها در زمینه‌های مختلف مرتبط با اصلاح الگوی مصرف سوخت، بویژه بنزین تاکید می‌کند و با اشاره به نقش اثرگذار خودروسازان در این زمینه می‌گوید: «اگرچه پیش بردن اموری که فرابخشی است و چند دستگاه در اجرای آن نقش دارند، آسان نیست، اما شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با تمام توان، راهکارهای مرتبط با بهینه‌سازی مصرف بنزین را دنبال می‌کند.» دلاویز با اشاره به برگزاری نشست مشترک با مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی به منظور بررسی راهکارهای همکاری در بهبود اصلاح الگوی مصرف سوخت، بهبود عملکرد در فرایندهای پالایشی را از جمله این راهکارها بر می‌شمرد و ادامه می‌دهد: «میزان قابل توجه مصرف و هدر رفت زیاد انرژی در کشور در بخش‌های مختلف از جمله حمل‌ونقل، ساختمان و... قابل قبول نیست.» بهینه‌سازی در بخش ساختمان و حمل‌ونقل، بخصوص در نوسازی ناوگان حمل‌ونقل از اهمیت به سزایی برخوردار است. در این زمینه دلاویز می‌گوید: «در چند ماه اخیر، در بخش ساختمان، جلسه‌های مختلفی با نهادهای مرتبط از جمله نظام مهندسی برگزار کرده‌ایم و در بخش حمل‌ونقل هم فعالیت‌های مرتبط با نوسازی ناوگان ادامه یافته و حتی به امضای

قراردادهایی نیز منتهی شده است. همچنین شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با تمرکز بر پنج استان پرمصرف کشور، نشست‌هایی با استانداران و نهادهای مرتبط استانی برگزار کرده است.»

مصرف بالای سوخت خودروهای بیش از ۳۵ سال

در حال حاضر بر کسی پوشیده نیست که در کشور ما ظرفیت‌های زیادی برای بهینه‌سازی مصرف انرژی وجود دارد. تقریباً در تمام فرایندهای اکتشاف، تولید و بهره‌برداری نفت و گاز، فراروش و تبدیل، ذخیره‌سازی، انتقال، توزیع و در نهایت مصرف نهایی انرژی، تلفات قابل توجهی شکل می‌گیرد که یکی از عوامل بالا بودن شدت انرژی در کشور است. کاهش این تلفات، نیازمند پیگیری جدی و همه جانبه در قالب عزم ملی است، به گونه‌ای که بتوان نتایج آن را به طور ملموس مشاهده کرد. یکی از عواملی که با اجرایی شدن آن می‌توان شاهد کاهش مصرف سوخت بود، تعویض خودروهای فرسوده است که از سوی شرکت بهینه سازی مصرف سوخت دنبال می‌شود. سلسان کاظمی نژاد، مدیر بهینه‌سازی انرژی در بخش حمل‌ونقل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در این باره می‌گوید: «هروزه گذشته‌ها و کامیون‌های بالای ۳۵ سال در حال

خدمات رسانی هستند و مصرف سوخت و آلایندگی آنها بالاست. برای رهایی از این مشکل، طرح نوسازی ۶۵ هزار دستگاه کامیون و کشنده را در دستور کار داریم و در حال حاضر سه قرار داد با شرکت‌های ماموت، سایپا دیزل و آریا دیزل بسته‌ایم که هر یک به ترتیب تعویض ونوسازی پنج هزار دستگاه، دو هزار و ۱۰۰ دستگاه و ۳۰۰ دستگاه کامیون و کشنده را به عهده دارند. در مجموع می‌توان گفت که تعویض ونوسازی هفت هزار و ۴۰۰ دستگاه کامیون و کشنده را باید به مرحله اجرا بکناریم که بخشی از آن انجام شده است. به عنوان نمونه شرکت ماموت یک هزار و ۸۰۰ کامیون جدید را با کامیون‌های فرسوده تعویض کرده که تاکنون حدود یک هزار دستگاه آن به تایید شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت رسیده است. باتوجه به مصوبه شورای اقتصاد، طرح جایگزینی ۶۵ هزار دستگاه کامیون و ۱۷ هزار دستگاه اتوبوس با مصوبه جدید اعمال خواهد شد که وزارت صنعت، معدن و تجارت، متولی این کار شده است. در ماده ۲۱ مصوبه جدید، یک استثنا وجود دارد که در آن وزارت نفت را مجاز دانسته تا قرار دادهای منعقد شده قبلی را به روال قبل ادامه دهد. کاظمی نژاد در این باره می‌گوید: «از تاریخ ابلاغ مصوبه شورای اقتصاد مبنی بر طرح جایگزینی کامیون و اتوبوس، دیگر ما مجاز به انعقاد قرارداد با رویکرد مصوبات قبلی نیستیم. به همین دلیل مکاتباتی با سازمان راهداری و شهرداری برای اتوبوس‌ها و کامیون‌ها انجام داده‌ایم تا از ۲۰ خرداد ۹۷ به بعد، این دو طرح از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت پیگیری شود.»

جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده

طرح جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده با تاکسی پایه گاز سوز با پیمایش بالا به منظور تحقق سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و اجرای ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید، قابلیت‌پذیر وار تقای نظام مالی کشور با هدف کاهش مصرف سوخت و آلایندهای زیست محیطی از طریق جایگزینی تاکسی/اون پایه گازسوز با تاکسی/اون فرسوده، متنوع‌سازی سبد سوخت در بخش حمل‌ونقل عمومی و ارتقای راندمان پیمایش تاکسی/اون در شورای اقتصاد مصوب شده است. از دیگر مزایای این طرح، می‌توان به دستیابی اهداف قانون توسعه حمل‌ونقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت با استفاده از جایگزینی خودروی فرسوده با رعایت قانون حداکثر از توان تولید و خدمات داخلی و افزایش ایمنی اشاره کرد. در این باره مدیر بهینه‌سازی انرژی در بخش حمل‌ونقل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت می‌گوید: «با جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده با تاکسی پایه گاز سوز با پیمایش بالا، می‌توان به ارتقای راندمان و پیمایش تاکسی‌های فرسوده درون و برون شهری، کاهش مصرف سوخت و آلودگی‌های محیطی و دست یافتن این تعداد تاکسی فرسوده شامل ۶۰ هزار تاکسی ون و ۸۰ هزار تاکسی صندوقدار می‌شود.» یکی از نکات مهم در طراحی خودروهای سبک گاز سوز، طراحی، انتخاب و نصب صحیح یک مخزن است. محدودیت‌های وزنی، قیمتی و فضای اشغال شده، به وسیله این نوع مخازن، در این خودروها اهمیت بسیار بالایی دارد اما تولید این خودروها با مشکلاتی روبه‌روست که کاظمی نژاد در این باره می‌گوید: «خودروسازهای داخلی باید بتوانند مخزن گازی تاکسی‌های گازسوز خود را به گونه‌ای طراحی کنند تا براساس مصوبه، با هر بار شارژ کردن مخزن ۳۰۰ کیلومتر پیمایش کند که متأسفانه تاکنون خودروهای داخلی در این زمینه موفق نبوده‌اند البته یک شرکت تولید کننده، خودروی مخزنی را در مرحله تست دارد که اگر مورد تایید باشد، می‌توانیم از خودروهای گازسوز داخلی استفاده کنیم. با تعویض حجم زیادی از خودروهای فرسوده، به کاهش مصرف سوخت و پیشگیری از آلودگی هوا کمک خواهیم کرد.»

توسعه حمل‌ونقل بار و مسافر راه آهن

شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، همچنین توسعه حمل‌ونقل بار و مسافر راه آهن جمهوری اسلامی ایران را در برنامه خود دارد. با این طرح می‌توان شاهد کاهش حمل‌ونقل بار و مسافر جاده‌ای از طریق توسعه راه آهن و کاهش مصرف سوخت و آلودگی‌های محیطی بود. کاظمی نژاد در این زمینه می‌گوید: «طرح توسعه حمل‌ونقل بار مسافر راه آهن جمهوری اسلامی ایران تا سقف ۷۵ میلیارد دلار از سوی سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی، یکی دیگر از برنامه‌هایی است که در دستور کار شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت قرار دارد. در این طرح، قراردادهایی در آستانه اجرا داریم، به گونه‌ای که

سه قرارداد دو جانبه برای بازپرداخت‌ها میان «شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با راه‌آهن»، «شرکت بهینه‌سازی با سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی» و «سرمایه‌گذار عامل صرفه‌جویی با راه‌آهن» منعقد شده که تعدادی از آنها در حال انعقاد قرار داد است.»

توسعه حمل‌ونقل مسافر با قطار شهری

باستناد به ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ و آیین‌نامه اجرایی آن، طرح «توسعه حمل‌ونقل مسافر با قطار شهری در تهران و هشت کلانشهر اصفهان، تبریز، شیراز، اهواز، کرمانشاه، مشهد، کرج و قم» از سوی وزارت نفت پیشنهاد و پس از تصویب در شورای اقتصاد، به شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت تکلیف شده است. این طرح با اهداف بهبود و ارتقای سفرهای درون شهری با مترو، دستیابی به اهداف قانون توسعه حمل‌ونقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و کاهش مصرف سوخت (بنزین، نفت گاز و سی‌ان‌جی) و کاهش انتشار آلایندهای زیست محیطی اجرایی می‌شود. در این مورد، مدیر بهینه‌سازی انرژی در بخش حمل‌ونقل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت نیز می‌گوید: «اجرای طرح قطار شهری انتظار می‌رود حجم قابل ملاحظه‌ای از مسافرت‌های درون شهری از سطح شهرها به سمت قطار شهری برود البته برای دستیابی به این رویکرد، باید تعداد خط‌ها و واگن‌های بیشتری در ناوگان وارد شود تا شهروندان از خودروهای شخصی کمتر استفاده کنند. این مصوبه، کمک بزرگی به مصرف سوخت و کاهش آلایندگی‌های هوا خواهد کرد.» بخش حمل‌ونقل با توجه به آمار و اطلاعات موجود، یکی از بزرگترین بخش‌های مصرف کننده انرژی است و عمده‌ترین مصرف کننده فرآورده‌های نفتی به شمار می‌رود که دارای رشد مصرف فراینده‌های نسبت به سال‌های قبل است. با توجه به فرصت‌های موجود، برای کاهش روند رشد مصرف فرآورده‌های نفتی در بخش حمل‌ونقل و افزایش کارایی در مصرف سوخت در این بخش، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت گام‌های بلندی در زمینه امور بهبود روش‌های حمل‌ونقل، امور فناوری خودروهای سبک، امور فناوری خودروهای سنگین، امور بهبود و توسعه سوخت و امور تدوین استاندارد و تدوین معیار و ممیزی مصرف سوخت برداشته است. محور نخست فعالیت‌های مدیریت بهینه سازی مصرف سوخت در بخش حمل‌ونقل این شرکت، کاهش روند مصرف فرآورده‌های نفتی در بخش حمل‌ونقل و نیز کاهش حجم آلایندهای تولیدی ناشی از کاربرد سوخت در این بخش، به عنوان هدف ثانویه بوده است. در پایان باید گفت که تنها با طرح نوسازی ۶۵ هزار دستگاه کامیون و کشنده فرسوده در طول اجرای طرح (۱۳۹۵-۱۴۰۴) می‌توان به میزان صرفه‌جویی ۹،۲ میلیارد لیتر نفت گاز دست یافت همچنین در طرح توسعه حمل‌ونقل بار مسافر با قطار شهری در تهران و هشت کلانشهر (اصفهان، تبریز، شیراز، اهواز، کرمانشاه، مشهد، کرج و قم) در طول اجرای طرح (۱۳۹۶-۱۴۰۹) می‌توان به صرفه‌جویی ۹،۴۹ میلیارد لیتر بنزین در تهران و ۷،۸۷۷ میلیارد لیتر بنزین در هشت کلانشهر، ۴۰،۹ میلیارد متر مکعب سی‌ان‌جی در تهران و ۳،۲۸ میلیارد متر مکعب سی‌ان‌جی در هشت کلانشهر، ۴۰۶،۰۴ میلیارد لیتر گازوئیل در تهران و ۰،۳۲۷ میلیارد لیتر گازوئیل در هشت کلانشهر دست یافت.

دلاویز: مقام معظم رهبری بر ضرورت تدبیر دستگاه‌های مسئول از جمله وزارت نفت در زمینه مهار مصرف بنزین در کشور تاکید کرده اند. بر این اساس شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، راهکارهای ممکن را با جدیت پیگیری می‌کند. اگرچه پیش بردن اموری که فرابخشی است و چند دستگاه در اجرای آن نقش دارند، آسان نیست؛ اما شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با تمام توان، به دنبال راهکارهای مرتبط با بهینه‌سازی مصرف بنزین است

هزارتوی مبارزه با قاچاق سوخت

تلاش جهادی؛ مدیریت جهادی

سعید محمدبیگی | سوخت‌رسانی به موقع و مطلوب به واسطه شبکه رسمی توزیع در اقصی نقاط پهنه کشور از جمله اهداف راهبردی وزارت نفت است که همواره سر لوحه مأموریت‌ها و برنامه‌های بخش‌های مختلف قرار داشته است و همسو با آن گام‌های عملی برداشته می‌شود. روزانه افزون بر ۲۰۰ میلیون ها لیتر انواع فرآورده‌های نفتی از طریق شبکه رسمی توزیع در سراسر کشور به مصرف‌کنندگان بخش‌های مختلف (حمل و نقل، نیروگاهی، کشاورزی، دریایی و...) عرضه می‌شود. قاچاق به دو شکل انجام می‌شود؛ در شکل نخست، عوامل تجاری غیرقانونی، کالاهایی را به‌طور غیر رسمی و مخفیانه بدون پرداخت عوارض گمرکی و رعایت ضوابط تجاری وارد کشور و از آن خارج می‌کنند، در شکل دوم، امکان دارد عوامل تجارت غیرقانونی، فعالیت تجاری قانونی خود را پوششی برای انجام اعمال متقلبانه قرار دهند و با دستکاری در اسناد تجاری، به قاچاق بپردازند. امروزه قاچاق، نقش مهمی در برهم زدن اقتصاد جامع دارد؛ به طوری که می‌تواند شفافیت اطلاعات و آمارهای اقتصادی را از بین ببرد و صحت آنها را مورد تردید قرار دهد تا آنجا که این آمارها دیگر نمی‌تواند معرف اقتصاد واقعی کشور باشد و صحت برنامه‌ریزی، برآورد و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و اجتماعی را که بر پایه اطلاعات درست تدوین می‌شود، زیر سوال برده و از دقت آنها کم کند. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به عنوان متولی تأمین سوخت، اگر چه بر اساس ماده (۲۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، کاشف در امر مرتبط با قاچاق محسوب می‌شود، اما در کنار سایر دستگاه‌های این حوزه، همواره برای پیشگیری و ریشه کنی این پدیده شوم و ناهنجار اجتماعی تلاش کرده است. «مشعل» به منظور آگاهی از کم و کیف بخشی از فعالیت‌های شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با حسین عادل، سرپرست اداره پیشگیری از عرضه خارج از شبکه و مقابله با قاچاق فرآورده‌های نفتی شرکت ملی پخش گفت‌وگو کرده که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

«**برای شروع بفرمایید تعریف شما از قاچاق چیست؟** «قاچاق» واژه‌ای ترکی و از کلمه «قاچماق» آمده که به معنای تردستی است و کاری که پنهانی و با تردستی انجام شود. در برخی تعبیر نیز از آن به معنای «مآندن» یاد شده است. دهخدا هم در لغت نامه خود قاچاق را به آنچه ورود آن به کشور و یا معامله آن از طرف دولت ممنوع است، معنا کرده است.

از منظر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، هر فعل یا ترک فعلی که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز شود، بر اساس قانون، قاچاق محسوب می‌شود و برای آن مجازات تعیین شده است.

«**این تعریف در حوزه سوخت تعمیم دهیم، چه مفهومی دارد؟**»

باتوجه به تعریف مفهومی ارائه شده از قاچاق باید گفت: انرژی زیرساختی مهم در انجام فعالیت‌های تولیدی در همه بخش‌ها (صنعت، معدن، حمل و نقل، خدمات و...) به شمار می‌رود و فرآورده‌های نفتی نیز به عنوان یکی از زیربخش‌های انرژی، همانند آکسیژن که برای حیات بشر ضرورت دارد، ایفاگر نقش مهمی در این چرخه است.

تفاوت آشکار قیمت سوخت در دو سوی مرز ایران با کشورهای همسایه، نیازمیرم و وابستگی کشورهای همسایه به سوخت، کیفیت مناسب سوخت ایران نسبت به سوخت دیگر کشورهای همسایه و نوسان نرخ ارز را می‌توان از جمله عوامل مؤثر بر قاچاق فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای بر شمرد.

هنگامی که هزینه سوخت، بخشی از کلیات تولید، صنعت، خدمات و در مجموع فعالیت‌های اقتصادی را به خود اختصاص می‌دهد، باید ایجاد رابطه منطقی را به لحاظ قیمتی برای آن متصور بود.

این نظام قیمتی به عنوان یک سیاست کلی، در سال‌های گذشته اجرا و با توجه به نرخ تولید فرآورده، روزآمد می‌شد، اما در برخی مقاطع زمانی حسب مقتضیات متوقف و موجب می‌شد فرآورده‌های نفتی مانند بنزین یا نفت گاز در این سوی و آن سوی مرزهای کشور باختلاف فاحش قیمتی روبه‌رو شوند. بنابراین، اختلاف و به عبارتی پایین بودن نرخ فرآورده‌های تولیدی در داخل کشور، یکی از پرچالنه‌ترین و اصلی‌ترین عواملی است که می‌تواند به شکل‌گیری فرآیندی به نام قاچاق سوخت بینجامد.

«**به جز ارزان بودن قیمت سوخت که به نظر مهم‌ترین عامل شکل‌گیری قاچاق سوخت است، چه عوامل دیگری در ایجاد زنجیره آن مؤثر است؟**»

معمولاً وقتی در مورد ورود یا خروج کالایی تخلفی صورت می‌گیرد، شدت مجازات و جرایم سنگینی (پرداخت وجه و حتی حبس و...) برای فرد متخلف در نظر گرفته می‌شود، اما در حوزه قاچاق سوخت نمی‌تواند بدین منوال باشد و شاید سخت‌گیری زیاد، از جنبه‌های مختلفی مانند ضرورت تأمین نیاز واقعی سوخت مصرف‌کنندگان و بخش تولیدی، دچار آسیب شود.

متأسفانه در برخی مناطق مرزی کشور وقتی به هر دلیلی قاچاق سوخت به معیشت آن منطقه گره خورده باشد، برخی محرومیت‌های منطقه‌ای و جغرافیایی که پیامد آن مشکلاتی مانند بیکاری است، منجر می‌شود و این مهم عامل دیگری برای شکل‌گیری قاچاق سوخت خواهد شد. البته مطالعه و برنامه‌ریزی در این بخش باروند مناسبی در دستور کار دستگاه‌های مرتبط قرار گرفته که با اجرایی شدن بخشی از تمهیدات و راهکارهای مصوب، بهبود نسبی ایجاد شده است.

با توجه به قوانین متعدد گمرکی و بازرگانی متعدد که هر کدام می‌توانند نقش پیشگیرانه گسترده‌ای در جلوگیری از بروز پدیده قاچاق داشته باشند، هر چه مقررات ساده‌تر، شفاف‌تر و سیستمی باشد و به اهداف و الاثری مانند حمایت منطقی از تولیدات داخلی، آژانس‌سازی قیمت‌ها، متمرکز کردن حمایت‌ها از طریق نظام متناسب

مالیاتی و... توجه شود، زمینه‌های ارتکاب قاچاق کاهش می‌یابد زیرا همان‌گونه که می‌دانیم، دلیل اصلی قاچاق فرآورده، تفاوت قیمت و کیفیت بالای سوخت در مقایسه با کشورهای همسایه است. بنابراین، جایگزینی سوخت و ایجاد هر گونه معافیت در این مورد به منظور جبران برخی هزینه‌های فعالان بخش‌های مولد، بری از آسیب نخواهند بود. از سوی دیگر، نگاه کارشناسی به مشکلات کارگشا و لازم است در تبیین مقررات و قوانین مرتبط با قاچاق سوخت، هوشمندی لازم به کار گرفته شود.

برای مثال در مناطق مرزی، طرح فروش سوخت به مرز نشینان که با نظارت دستگاه‌های متولی در چارچوبی قانونی در حال انجام است، بنا به اذعان مسئولان ذیربط، این طرح به نوعی کمربند امنیتی برای مرزهای کشور محسوب می‌شود.

سازوکار تدوین شده برای کشف نرخ فروش سوخت که با برگزاری مناقصه عمومی و تحت نظارت عالیه کارگروه‌های استان‌های مرزی انجام می‌شود، شیوه جدید و مطلوبی است که به کاهش قاچاق سوخت در مناطق مرزی و افزایش درآمد مرز نشینان منجر شده است و کمک می‌کند این مهم از مسیر و مجراهای قانونی انجام و در کاهش جذابیت قاچاق نقش منطقی ایفا کند.

ارزیابی اجرایی این طرح و باز خورد‌های حاصل از اجرایی آن به منظور رفع نقیصه و تکمیل طرح و توسعه سلامت حداکثری آن می‌تواند آسیب‌های قاچاق در مناطق مرزی را کاهش دهد.

«**خصوصی‌سازی فروش سوخت می‌تواند راهکاری برای کاهش قاچاق سوخت باشد؟**»

این نکته را باید در نظر داشت که مدیریت دولتی با مقوله مدیریت مبتنی بر هزینه و فایده در بخش خصوصی با هم خیلی تفاوت دارد؛ به این معنا که بخش خصوصی حساسیت‌های خود را در یک فعالیت اقتصادی، بر پایه سودآوری هر چه بیشتر بنامی‌کند، بنابراین، بخش خصوصی در حوزه سوخت نیز می‌تواند با همین رویکرد وارد شود و واقعیت و اهمیت سوخت همچنین ضرورت نگاه منطقی به قیمت تمام شده فرآورده و نرخ واقعی آن را بپذیرد تا جلو مشکلات و انحرافات در بخش سوخت فسیلی بیش از پیش گرفته شود.

اما رویکرد دولتی، مباحث مدیریتی، تأمین بخشی از ملاحظات امنیتی و اجتماعی را نیز با خود به همراه دارد. نتیجه این که کاهش اختلاف قیمت سوخت در مرزهای ایران با کشورهای همسایه، حضور مؤثر تر بخش خصوصی در حوزه فروش سوخت، رونق اقتصادی مناطق مرزی، همچنین ایجاد درامد قابل قبول برای پاسخ‌گویی به هزینه‌های معیشت و زندگی مرز نشینان (باتوجه به جغرافیای منطقه)، پایش و کنترل دستگاه‌های نظارتی، انتظامی و از همه مهم تر اذعان به واقعی‌سازی نرخ فرآورده در بستر زمان و موقعیت اقتصادی، جملگی در کنار هم می‌توانند حرکت پدیده‌ای به نام قاچاق را کند و با تلاشی بیشتر آن را مرحله به مرحله ریشه کن کنند.

«**شرکت ملی پخش اگر چه متولی مبارزه با قاچاق سوخت نیست، اما فعالیت‌هایی در این زمینه انجام می‌دهد. در این باره توضیح می‌دهید؟**»

این شرکت به واسطه تکالیف قانونی و ذاتی و تعهدی که برای خود در این حوزه قائل شده، تلاش می‌کند همگام با بخش‌های متولی مبارزه با قاچاق سوخت، برنامه‌های پیشگیرانه و مصون‌سازی شبکه رسمی توزیع را در جهت کاهش عرضه خارج شبکه و قاچاق انواع فرآورده‌های نفتی انجام دهد.

بر همین اساس وسال‌های اخیر، طرح‌های پیشگیرانه‌ای با همکاری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در دستور کار خود قرار داده است که طرح پیمایش، طرح بازنامه برخط، واگذاری سوخت پایدار به نیروگاه‌ها، طرح‌های سه گانه فروش مرزی، هوشمندسازی سامانه تجارت آسان، ساماندهی کارخانه‌های مشتقات نفتی و باز آن جمله است که اگر اجازه دهید به برخی از آنها اشاره کنم.

«**الف) بازنامه برخط**»

شمار زیادی از انبارهای نفت این شرکت در تعامل با سازمان راهداری به سامانه صدور بازنامه راهداری مجهز شده‌اند. این بدان معناست که نفتکش‌های جاده پیماعلاوه بر حواله مربوط به مواد نفتی صادره از سوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، باید بازنامه عبور رسمی در جاده‌ها را که سازمان راهداری صادر می‌کند، به همراه داشته باشند؛ به این ترتیب تحرکات این دسته از ناوگان حیاتی کشور از سوی پلیس و سایر دستگاه‌های ذیربط قابل رصد و کنترل بیشتر خواهد بود.

«**ب) پیمایش:**»

نزدیک به ۶۰ درصد مصرف سوخت کشور به بخش حمل و نقل (جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی) مابقی به دیگر بخش‌ها نظیر کشاورزی، صنعت، معدن و... اختصاص دارد. بنابراین آمارها، نزدیک به ۸۰۰ هزار دستگاه خودرو و سنگین دیزلی در کشور تردد دارند که سوخت آنها نفت گاز (گازوئیل) است. بر اساس مصوبه هیئت دولت، از سال ۹۴ سوخت ناوگان عمومی دیزلی کشور بر اساس پیمایش و اسناد حمل، واگذار می‌شود. اجرای این طرح در حوزه وسائل نقلیه برون شهری به مرحله بلوغ رسیده و موجب شده است که روزانه مقادیر قابل توجهی در مصرف سوخت دیزلی صرفه جویی شود.

در بخش درون شهری نیز با همکاری وزارت کشور، برنامه‌های شناسایی و طراحی باربرگ در دستور کار قرار دارد که به محض تکمیل این بخش نیز شاهد دستاوردهای خوبی خواهیم بود.

به‌طور حتم، تکمیل این چرخه، آثار خوبی به لحاظ مدیریت مصرف سوخت در حوزه حمل و نقل (درون شهری و برون شهری) رقم خواهد زد و به صرفه‌جویی مقادیر قابل توجه سوخت در چرخه حمل و نقل خواهد انجامید.

«**ج) نیروگاه**»

نیروگاه به عنوانی یکی از مشتریان پر مصرف سوخت محسوب می‌شود که در قالب دولتی و بخش خصوصی اداره می‌شود. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با همکاری شرکت مادر تخصصی توزیع برق، مسئولیت تأمین سوخت واحدهای نیروگاهی را به عهده دارد، اما با هدف مصون‌سازی و کاهش احتمال قاچاق سوخت در این بخش (نیروگاه) نظام‌های کنترلی تعریف شده که ضمن ارائه آموزش در حوزه کنترل و پایش مواد سوختی تجویلی، سیستم دیسپچینگ نیز در آنها راه‌اندازی شده است.

به عنوان مثال در نیروگاه شهید رجایی قزوین با انجام مجموعه اقدام‌هایی مانند تجهیز شدن به باسکول‌های ورودی و خروجی، مونیتورینگ، رسید آنلاین و سیستمی فرآورده‌های نفتی و... حلقه کنترلی این نیروگاه با هدف پیشگیری از قاچاق سوخت کامل و قابل بهره‌برداری شده است.

تعمیم این مهم، به دیگر نیروگاه‌های کشور مانند شهید سلیمی نکا و شهید مفتح همدان، لوشان گیلان و... در دستور کار تیم‌های مشترک کارشناسی قرار دارد. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران همه این فعالیت‌ها را فارغ از همه سختی‌ها، با این هدف انجام می‌دهد که از قاچاق سوخت در بخش نیروگاهی کشور پیشگیری و از فرآورده‌های نفتی به عنوان سرمایه ملی صیانت شود.

و کلام آخر در این باره این که نگاه وزارت نفت و شرکت ملی پالایش و پخش و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی به مقابله با قاچاق، با همه محدودیت‌ها و تنگناهای موجود، تلاش جهادی در قالب مدیریت جهادی است.

«**قاچاق سوخت بیشتر در چه مناطقی رخ می‌دهد؟**»

آمار دقیقی از میزان قاچاق سوخت وجود ندارد و تمام آمارهای اعلام شده بر اساس میانی میدانی و نظری بیان شده است، اما برابر گزارش‌های دریافتی، اغلب استان‌های مرزی کشور به لحاظ کنترل‌های بیشتر دستگاه‌ها، به ویژه در نقاط صفر مرزی، معرعبور کالای قاچاق هستند و عمده منابع تأمین سوخت قاچاق از استان‌ها و شهرهای عقبه و مرکزی کشور است.

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران، شماره ۸۷۱

دستگاه‌های نظارتی مرتب در تعامل با یکدیگر تلاش می‌کنند تا حد ممکن موضوع قاچاق سوخت را ریشه کن کنند، اما جذابیت سودآوری بالای آن و اختلاف قابل توجه نرخ با آن سوی مرزها و برخی عوامل دیگر که اشاره شد، موجب می‌شود سودگران، سختی این راه را بپذیرا باشند و هزینه‌های زیادی نیز برای آن پرداخت کنند.

« با وجود مشکلات توزیع مطلوب سوخت به ویژه در نقاط مرزی، چه راهکارهایی برای مقابله با آن مورد توجه قرار گرفته است؟ »

به طور کلی در صورتی که سود ناشی از ارتکاب عمل مجرمانه بیش از هزینه آن باشد (منظور از هزینه، مجموع مخارج ریالی حملی و ریسک تخلف) بستر ارتکاب به تخلف مهیا می‌شود؛ این موضوع متأسفانه در قبال قاچاق فرآورده‌های نفتی مصداق عینی دارد و هزینه‌های پایین و سودسرسار، انگیزه بالایی را برای فرصت طلبان در این بخش فراهم می‌سازد. یکی از راه‌های گسترش قاچاق فرآورده‌های نفتی ممکن است از میدادی قانونی مانند ترانزیت، ورود موقت و بازارچه‌های مرزی انجام شود.

از زمانی که مجوز صادرات مشتقات نفتی با عنوان انواع هیدروکربورها داده شده است، فرآورده‌های نفتی صادراتی به افغانستان، به این نام (صادرات مواد هیدروکربوری) تغییر پیدا کرده است، به طوری که جمع مقادیر تولیدات ماهیانه کارخانه‌های دارای مجوز از وزارت صنعت معدن و تجارت، کمتر از مقادیر یک روزه صادرات، تحت عنوان مشتقات نفتی است.

در ماه‌های اخیر، اراده و عزم مضاعفی در مدیران ذیربط شکل گرفته و با تدوین برنامه‌های نرم افزاری و دستور عمل‌های کاربردی، همچنین بازنگری و اصلاح رویه‌های قبلی، آینده خوبی برای مدیریت این بخش و جلوگیری از سوء استفاده‌ها متصور شده است، اما به زمان نیاز دارد تا کارآمدی تصمیم‌ها و راهکارهای در دست اقدام را به اثبات برساند. من به آینده امیدوارم و در صورت پیگیری تمهیدات به کار گرفته، ظهور فعالیت اقتصادی عاری از مفسده قابل پیش‌بینی است.

« با توجه به این که شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی متولی مبارزه با قاچاق سوخت نیست، آمادستی بر آن دارد، آماری از فعالیت این شرکت در خصوص مکشوفات مواد نفتی دارد؟ »

بله درست است که ما رسالت مبارزه را نداریم، اما تجربه ثابت کرده که دستگاه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌ها این پتانسیل قوی همراهی مسئولان را برای هموار کردن راه مقابله و مبارزه با قاچاق دارا بوده و با هم‌دلی و احساس مسئولیت و تلاش گسترده می‌توان متولیان مبارزه با مفسده را در این مسیر سخت کمک کرد.

در کشف محموله‌های نفتی قاچاق (بنزین، گازوییل، نفت سفید و...) دستگاه‌های کاشف نظیر نیروی انتظامی، هنگ مرزی و... متولی هستند، اما شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نیز به واسطه ماهیت فعالیت وزیر ساخت‌هایی که از آن بهره‌مند است، با کاشفان همکاری و این همکاری امکان گسترش نیز دارد. در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران نرم‌افزاری با عنوان سامانه اطلاعات مکشوفه (سام) تعریف شده است که ثبت اطلاعات بروز مکشوفه در سراسر کشور را انجام می‌دهد.

داده کاوی و تحلیل آماری مکشوفات نیروی انتظامی، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق و دیگر دستگاه‌های نظارتی با این نرم‌افزار انجام می‌شود. با توجه به اهمیت موضوع و کاربرد موثر این نرم افزار، تبدیل آن به نرم‌افزاری جامع و یکپارچه برای دستگاه‌های نظارتی در دستور کار قرار گرفته است.

با این توضیح، مجموع فرآورده‌های نفتی کشف شده سال قبل تحویلی انبارهای نفت مناطق، حدود ۱۵ میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر بوده که ۷۸ درصد حجمی آن نفتگاز است. آمارهای مقایسه‌ای نشان می‌دهد آمار مکشوفات سال گذشته نسبت به سال قبل از آن دو درصد کاهش داشته است.

« از سامانه «ثامن» بگوئید. چه استفاده ای از این سامانه برای پیشگیری از قاچاق سوخت می‌شود؟ »

در حوزه کنترل ورودی و خروجی کارخانه‌های تولید مشتقات و فرآورده‌های نفتی (پتروشیمی، پالایشگاهی و...) نیز فعالیت‌های قابل ملاحظه‌ای رخ داده و این به این معنا نیست که قبلاً کنترلی نبوده است. امروز، کنترل تولیدات این قبیل کارخانه‌ها به لحاظ سیستمی، با یک دگرگونی بزرگی در حال شکل‌گیری و انجام است. دگرگونی به این مفهوم که پای درمیسری گذاشته‌ایم که سیاست‌گذاری تولید مشتقات نفتی بر مبنای نیاز داخلی و صادراتی و کنترل‌هایی که باید در این حوزه مورد توجه قرار گیرد، انجام شود. با تحویلی که در این بخش رخ داده است، شرکت ملی پالایش و پخش، نسبت به دوران قبل، نقش تاثیر گذارتری در

حوزه سیاست‌گذاری مشتقات نفتی و روش‌های کنترلی آن ایفای می‌کند.

ثامن (ثبت الکترونیکی معاملات مواد نفتی) سامانه‌ای پایشی و کنترلی است که عمده راهبردی آن با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور است و سایر بخش‌ها و دستگاه‌های اطلاعاتی خاصه وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک) نیز به آن کمک می‌کنند. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نیز بنابر نوع فعالیتی که به عهده دارد، اسناد مربوط را در سامانه (ثامن) ثبت می‌کند.

این سامانه در چهار شرکت اصلی وزارت نفت فعال شده و نزدیک به حدود ۶۰۰ شرکت فعال در حوزه معاملات مشتقات نفتی به آن متصل هستند و تا آنجایی که شرکت ملی پخش مطلع است، پایش آنها به وسیله متولیان کشوری شروع شده و این چرخه در جهت تکامل به حرکت خود ادامه می‌دهد.

سامانه ثامن که التزام به همکاری همه دستگاه‌های متولی را می‌طلبد، در ابتدای راه است، اما تکمیل و تکامل آن به این منجر خواهد شد که نظارت بر معاملات مشتقات نفتی تقویت و این مواد با کدهای استاندارد واقعی فرآورده و نه با کدهای تکراری، اضافه و گمراه‌کننده، روانه بازارهای صادراتی شوند.

اطلاعات سیستمی سامانه ثامن پس از ثبت قابل رهگیری و ردیابی است و کمک خواهد کرد تا از بروز تخلف در حوزه معاملات مواد نفتی و به نوعی قاچاق آن پیشگیری شود.

شرکت ملی پخش از این منظر که فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای تخصیصی در حوزه مسئولیت خود به بخش مصرف، مورد

سوءاستفاده فرصت‌طلبان قرار نگیرد، التزام به کمک و مساعدت در اجرایی شدن این سامانه دارد. در واقع «ثامن»، مصداقی از الکترونیکی شدن دولت است.

« اخیراً نرخ فروش مواد سوختی در شماری از مرزهای کشور یکسان سازی شده است، این مهم چه کمکی به کاهش قاچاق سوخت می‌کند؟ »

در این حوزه لازم است به این نکته اشاره کنم که هر مرز همسایه یک کشور و نرخ گذاری تابعی از شرایط همان کشور است. برای مثال کرمانشاه و ایلام و کردستان با کشور عراق، ارومیه و میاندوآب باترکیه و خراسان رضوی نیز با افغانستان و سیستان و بلوچستان با پاکستان مرز مشترک دارند. با این توضیح، جذابیت قاچاق سوخت با توجه به قیمت آن و در آن سوی مرزهای این کشورها شرایط متفاوتی را داراست.

برای این که این کشش قیمت (اختلاف قیمت) و جذابیت فروش سوخت در مناطق مرزی همچوار با مرزهای کشورهای همسایه کاهش یابد و یا از میان برود، طرح فروش سوخت مرزی اجرا شده است.

در این طرح، نرخ تعادلی فروش مرزی با در نظر گرفتن میزان نرخ فروش در نزدیک‌ترین جایگاه مرزی کشور همسایه به وسیله کارگروه در هر استان تعیین و پس از سیر مراحل قانونی ابلاغ

می‌شود.

نرخ اعلامی از سوی این کارگروه در کارگروه مرکزی که مدیرعامل شرکت ملی پخش راهبردی آن را به عهده دارد، بررسی و قیمت پایه با نظر اعضای کارگروه (وزارت کشور، سازمان برنامه و بودجه،

مجموع فرآورده‌های نفتی کشف شده سال قبل

تحویلی انبارهای نفت مناطق، حدود ۱۵ میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر بوده که ۷۸ درصد حجمی آن نفتگاز است. آمارهای مقایسه‌ای نشان می‌دهد آمار مکشوفات سال گذشته نسبت به سال قبل از آن دو درصد کاهش داشته است.

می‌شود. با اجرای این طرح، فاصله قیمتی سوخت در استان‌های هم‌مرز با کشورهای همسایه کاهش می‌یابد به طوری که جذابیت فروش سوخت در سوسی دیگر مرز به حداقل می‌رسد.

این مهم نیز می‌تواند راهکار موثر برای کاهش قاچاق سوخت در مناطق مرزی کشور محسوب شود. در مجموع، همکاری همه جانبه و متعهدانه، همچنین نگاه کارشناسی و میدانی به پدیده قاچاق سوخت و پرهیز از بخشی‌نگری دستگاه‌های تولیدی بیش از پیش میزان قاچاق را کاهش دهد؛ این اراده از قبل بوده اما در شرایط کنونی به عنینت بیشتری رسیده است و شاهد موفقیت‌های بیشتری در این بخش خواهیم بود.

« روش مزایده فروش سوخت در مناطق مرزی چیست و چه کمکی به کاهش قاچاق می‌کند؟ »

این روش نیز ابزار دیگری برای مبارزه با قاچاق سوخت محسوب می‌شود، در طرح فروش سوخت به مرز نشینان کارگروه‌های استانی با توجه به شاخص‌های تدوینی، نسبت به کشف نرخ تعادلی اقدام می‌کنند.

نرخ اعلامی از سوی این کارگروه در کارگروه مرکزی که مدیرعامل شرکت ملی پخش راهبردی آن را به عهده دارد، بررسی و قیمت پایه با نظر اعضای کارگروه (وزارت کشور، سازمان برنامه و بودجه، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، وزارت اقتصاد و دارایی و استانداری‌ها) تعیین و اعلام می‌شود.

به عبارت دیگر، در طرح مزایده- فروش سوخت، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، تعیین‌کننده نرخ پایه فروش فرآورده‌های نفتی است.

در این روش، فرآورده‌های نفتی با نرخ پایه اعلامی از سوی کارگروه استانی، از طریق مزایده عمومی به تعاونی‌ها، سازمان همیاری شهرداری‌ها و انشخاص حقوقی صاحب صلاحیت عرضه می‌شود.

در این نوع مزایده، فروش فرآورده رقابتی و از آن کسی خواهد بود که بالاترین نرخ را برای خرید را اعلام کند. منافع حاصل از این روش عرضه سوخت که کف آن ۱۵ درصد است به سرپرستان خانوارهای مرزی اختصاص دارد و هدف هم همین است که معیشت مردم این گونه رونق یابد.

لازم می‌دانم به نوبه خود، به عنوان دبیر جلسات کارگروه مرکزی فروش فرآورده‌های نفتی به ساکنان روستاهای مرزی مشمول طرح، از تلاش‌های اعضای کارگروه خاصه از همت مدیران ارشد

استان‌های کردستان و آذربایجان غربی در شکل‌گیری این روش که به صورت آزمایشی در مناطق کردستان، ارومیه و میاندوآب اجرا شده است، تشکر کنم.

« کارت‌های مهاجر چه نقشی در افزایش یا کاهش قاچاق سوخت دارند؟ »

از زمان تک نرخ شدن، این نتیجه گیری شد که سامانه هوشمند سوخت، مأموریت خود را در حوزه مدیریت مصرف سوخت انجام داده است، از سوی دیگر با تک‌نرخ شدن قیمت بنزین، این مهم در انهدان عمومی شکل گرفت که دیگر نیازی به استفاده از کارت سوخت برای سوخت‌گیری نیست.

گرچه دستگاه‌ها و واحدهای نظارتی درون و برون سازمانی دیدگاه‌های متفاوتی درباره ادامه کار سامانه کارت هوشمند

سوخت در خودروهای بنزین سوز داشتند، اما با وجود هزینه‌های زیاد این سامانه، حفظ آن را با هدف مدیریت عرضه بنزین همچنان لازم می‌دانستند. برخی خودروها کارت سوخت خود را دریافت نکرده‌اند، برخی کارت‌های سوخت‌شان مفقود شده و از آنجا که برای سوخت‌گیری باید کارت‌تی وجود داشته باشد، در جایگاه‌های عرضه سوخت، کارت‌هایی با ظرفیت ۱۰ هزار لیتر بنزین تعیمه شده و از سال‌های گذشته مشکلی در حوزه سوخت‌گیری پیش نیامده است.

پیش‌تر نوسان‌های قیمتی سبب شد که استفاده از کارت‌های سوخت با خرید و انتقال آن به استان‌های مرزی، افزایش یابد و به عبارت دیگر، کارت سوخت خودروها از استانی به استانی دیگر مهاجرت کند.

مدیران مناطق مرزی با تمهیداتی با این تحرف مقابله و ستاد شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نیز با ارائه تحلیل‌ها و مکاتبات ضروری خویش راهکارهای مقبله با این مشکل در پیش گرفت و با برگزاری چندین جلسه با حضور رده‌های مختلف مسئولان تصمیم‌های مناسبی در این باره گرفته شد که در آینده نزدیک، شاهد ابلاغ و اجرای آن خواهیم بود.

با توجه به راهکارهای مقابله‌ای با موضوع مهاجرت کارت‌های سوخت، تاکنون ۲۲ هزار کارت مهاجر از استان‌های میانی به استان سیستان و بلوچستان، با هماهنگی مقام قضایی مسدود و چگونگی مقابله با این تخلفات در دستور کار مدیران ذیربط قرار گرفته است.

به نظر می‌رسد، رسانه‌ها در این حوزه به کمک آمده و قوانین موضوعه در باره استفاده از کارت سوخت مختص هر خودرو را

به جامعه یادآور کنند تا ضمن سوخت‌گیری و حذف یا کاهش کارت آزاد سوخت جایگاهی، بخش عمده‌ای از مشکلات قاچاق سوخت را در مرزهای کشور برطرف شود.

« قوانین چقدر می‌تواند به سلامت چرخه توزیع سوخت کمک کند؟ »

در کنار عوامل مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی به‌طور غیرمستقیم در ایجاد و گسترش قاچاق تأثیر هستند، نمی‌توان نقش نارسایی‌ها و کاستی‌های حقوقی موثر را در نظر نگرفت، خلاء‌های موجود در قوانین، جنبه‌های حقوقی و بازدارنده قاچاق بر خلاف سایر علل، می‌تواند تأثیر مستقیمی در گسترش قاچاق داشته باشد و مجموعه این عوامل باعث خواهند شد هزینه ریسک قاچاق تعیین شود.

با توجه به تدوین قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و ابلاغ آن در سوم دی ماه سال ۱۳۹۲ و زحمات طاقت فرسایلی که مسئولان ذیربط در این خصوص متحمل شدند، بخش عمده‌ای از نارسایی‌ها، ناکارآمدی قوانین با گذشت بیش از ده سال از تدوین اولیه برطرف شد و هم‌اکنون باقی مانده دستور عمل‌های اجرایی آن همچنان در دست اقدام قرار دارد.

در این مسیر، برخی قرائت‌های مختلف از قانون و تفسیرهای مطرح در آن شفافیت بیشتر در این حوزه‌ها را طلب می‌کند. در برخی موارد نیز، تغییر روش‌های قاچاق توسط عوامل قاچاق خلاء‌های دیگری را ایجاد می‌کند که به عنوان یکی از شرکت‌های در معرض معضل قاچاق، شاهد تلاش حداکثری مسئولان ذیربط برای رفع تنگناهای موجود هستیم.

« اگر ناگفته‌ای باقی مانده است، بیان بفرمایید. »

قاچاق در هر بخشی که رخ دهد، آسیب‌های جدی و مخرب به اقتصاد و جامعه وارد می‌کند، از این رو، مبارزه با آن، نیازمند عزمی ملی و همگانی توأم با آگاهی و فرهنگ‌سازی است. به یقین با همدلی که میان دستگاه‌های متولی وجود دارد و در مقطع کنونی نیز تقویت شده است و با برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌هایی که در این بخش می‌شود، این پدیده ناهنجار قابل پیشگیری و اصلاح است و شرکت ملی پخش نیز در چارچوب مسئولیت، اختیارات و مطالبات مدیران ارشد تلاش می‌کند در کنار متولیان اصلی، فعالیت موثری داشته باشد تا هم چرخه سوخت روان‌تر بگردد و هم از سوداگری سوداگران جلوگیری شود.

در گفت‌وگو با عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس مطرح شد؛

نقش خودروسازان در مصرف بی‌رویه بنزین

مشعل: موضوع مهار مصرف بنزین که مطرح می‌شود، برخی بای ساخت خودروهای داخل را به میان می‌کشند و گلابه‌های زیادی را از بعد استاندارد و کیفیت در این حوزه مطرح می‌کنند. از جمله برخی از نمایندگان مجلس که معتقدند، صنعت خودروسازی کشور با وجود سرمایه‌گذاری فراوانی که برای آن شده است، با استانداردهای دنیا بویژه

در زمینه مصرف انرژی فاصله زیادی دارد. افزون بر آن، بسیاری از کارشناسان هم بر این مساله صحنه می‌گذارند که میزان قابل توجه مصرف و هدررفت انرژی در کشور در بخش حمل‌ونقل به ساخت خودروهای داخل اختصاص دارد. به اعتقاد منتقدان خودروهای ساخت داخل، با وجود آنکه استانداردهای مصرف سوخت، در طول سال‌های اخیر روند رو به

رشدی را طی کرده و با تولید بنزین یورو چهار و پنج همراه بوده است؛ اما خودروسازان از این قافله عقب مانده و همچنان خودروهایی با مصرف سوخت ثابت تولید می‌کنند؛ تا جایی که اختلاف میان مصرف واقعی سوخت محصولات تولیدی با استانداردهای موجود از جمله دلایل ارتقای رتبه مصرف انرژی کشور بویژه بنزین در سال‌های اخیر است.

پیشنهاد جدید برای جمع‌آوری خودروهای فرسوده

کردند و با قیمت‌های بالا، خودروهای متوسط داخلی را خریدند.

سید جواد حسینی کیا، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز خاطر نشان می‌کند که موظف هستیم در تولید خودروهای داخلی، متناسب با استانداردهای روز دنیا حرکت کنیم و خودروهای تولید داخل، متناسب با بنزین یورو ۴ و یورو ۵ باشد. از سویی اگر تولید خودروهای داخل، متناسب با استانداردهای دنیا نباشد، اجازه شماره گذاری خودرو داده نشود.

او این نکته را هم یادآوری می‌کند که دولت هم باید با ارائه وام، به ارتقای سطح تولیدات خودروسازان داخل کمک کند و اشاره می‌کند که در این زمینه، کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی هم ورود کرده و جلساتی داشتیم تا کار کارشناسی انجام شود.

باید منتظر ماند و دید که معضل همیشگی رشد مصرف بنزین با پیگیری مجلس به چه سمت و سویی خواهد رفت.

زمینه کاهش مصرف بنزین اعلام کرده و به «مشعل» می‌گوید: بتازگی پیشنهادی از سوی برخی از نمایندگان در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی مطرح شده که براساس آن به ازای تولید هر خودرو در داخل و یا واردات آن از خارج، چهار خودروی فرسوده جمع‌آوری شود. به گفته او، کلیات این طرح در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تصویب شده و اکنون جزئیات آن در حال بررسی است که ممکن است با تغییراتی همراه باشد.

علیزاده با یادآوری اینکه اکنون آلاینده‌ها در کلانشهرها یک مشکل جدی است، اظهار امیدواری می‌کند که خودروسازان توجه بیشتری به کیفیت محصولات و کاهش آلاینده‌ها کنند و برنامه مناسب تری برای کاهش مصرف سوخت در تولیدهای خود داشته باشند.

او می‌گوید: خودروسازان باید جواب مردم را با برنامه‌ریزی و کیفیت مناسب تر، بهتر از این بدهند. مردم مایل همه حمایت

کیفیت؛ همه ماجرا در زمینه مصرف بالای بنزین در بخش خودروسازی نیست و بخشی از مشکل، به آمار بالای خودروهای فرسوده بازمی‌گردد.

ایرنا گزارش داده که بر اساس اطلاعات موجود اکنون ۷۰۷ درصد خودروهای کشور، فرسوده هستند که شامل بیش از یک میلیون و ۳۵۰ هزار دستگاه خودرو می‌شود. این خودروها به اعتقاد کارشناسان ۶۰ تا ۱۰۰ درصد بیشتر از خودروهای صفر کیلومتر، سوخت مصرف می‌کنند که با اسقاط آنها سالانه ۴۰۰ میلیون لیتر سوخت صرف جویی می‌شود. این گزارش اشاره دارد که به عنوان نمونه بر اساس گزارش‌های رسمی، در سال ۱۳۹۳ بیش از ۳۰۰ هزار دستگاه خودروی فرسوده در کشور اسقاط شد که کاهش ۱۳ هزار میلیارد ریالی در هزینه‌های اقتصادی را به همراه داشت.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، مساله از رده خارج کردن خودروهای فرسوده را یکی از تکالیف در

مصرف بالای سوخت خودروها و هدر رفت بیت‌المال

می‌کند: پس از ۴۰ سال حمایت بی‌نظیر از این خودروسازان، نتیجه چندانی عاید نشده است؛ نه کیفیت مناسبی دارند و نه از نظر قیمت توانستند رقابت کنند.

به ادعای او، اکنون شرایط به گونه‌ای است که نه خریدار راضی است و نه فروشنده. نکته مهمتر آنکه آلاینده‌ها و مصرف بالای سوخت خودروها، هزینه‌های متعددی را بر جامعه تحمیل کرده است.

او که مصرف بالای سوخت خودروها را هدر رفت بیت‌المال تلقی می‌کند، توضیح می‌دهد: با وجود توانایی که از بیت‌المال، جیب و جان مردم بای خودروسازان دادیم، موفقیت چندانی نداشته‌ایم.

علیزاده البته اشاره می‌کند که نباید اقدام‌ها و دستاوردهای صنعت خودروسازی را هم نادیده گرفت که نیاز و مصرف داخل را تامین می‌کنند؛ اما ضمن آن می‌گوید که اگر بخواهیم نگاهی منطقی داشته باشیم، انتظار مردم و مسئولان از سرمایه‌گذاری که برای خودروسازان شده، برآورد نشده است. آنچه مسلم و واضح است،

رضا علیزاده، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «مشعل» می‌گوید: متأسفانه صنعت خودروسازی در کشورمان نتوانسته خود را به سطح مورد نیاز از نظر استاندارد، مسایل زیست محیطی و ارتقای کیفیت قطعات برساند و ما هنوز با استانداردهای جهانی در بخش آلاینده‌ها، سلامت زیست محیطی و مصرف سوخت فاصله داریم که این فاصله از هر نظر برای منافع ملی مضر دارد.

به اعتقاد وی، با وجود سرمایه‌گذاری بالا در صنعت خودروسازی، حمایت‌های مالی که طی دو دهه اخیر از این صنعت شده است و همچنین ایجاد محدودیت برای واردات خودرو تا سازندگان داخلی بتوانند در فضای بدون رقیب فعالیت کنند، متأسفانه هنوز به نتیجه مورد نظر نرسیده‌ایم. او در این زمینه توضیح می‌دهد که شاید این حمایت‌ها از صنعت خودروسازی غیراصولی بوده است؛ چرا که صنعت نیازمند رقابت است.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اشاره

هم مصرف سوخت نسبت به استانداردهای جهانی در تولید خودروهای داخلی بالاست و هم میزان آلاینده‌ها زیاد است. این ارقام به شکل معناداری بالاست.

طبق آمار ارائه شده از سوی مریم مهدی‌نژاد، رئیس امور استاندارد و تدوین معیار در بخش حمل‌ونقل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، بیشتر خودروهای داخلی به دلیل کیفیت پایین، دارای آلودگی زیاد و مصرف بالای سوخت هستند؛ به طوری که در سال ۱۳۹۶ میانگین مصرف سوخت خودروهای کشور ۷۰۷ لیتر به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر بوده است.

به گفته او، ۴۷ درصد سوخت مصرفی در بخش حمل‌ونقل به بنزین و ۳۵ درصد به گازوئیل اختصاص داشته است.

سید جواد حسینی کیا، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز در گفت‌وگو با «مشعل» خاطر نشان می‌کند که موظف هستیم، در تولید خودروهای داخلی متناسب با استانداردهای روز دنیا حرکت کنیم.

خودروهای فرسوده

همچنان در چرخه حمل‌ونقل

بتازگی پیشنهادی از سوی برخی از نمایندگان در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی مطرح شده که براساس آن به ازای تولید هر خودرو در داخل و یا واردات آن از خارج، چهار خودروی فرسوده جمع‌آوری شود

دانشگاه صنعتی سهند؛ پیشرو در قراردادهای میدان محور

اتفاقات خوب برای سروش

مدیریت صنعت نفت در دولت‌های یازدهم و دوازدهم، در کنار اهتمام ویژه به تولید و تجاری‌سازی اقلام اصلی کالاهای راهبردی مورد نیاز صنعت نفت، بخصوص داخلی‌سازی تولید در بخش‌های مختلف، همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور در طرح‌های مطالعه‌ای، اکتشافی و توسعه‌ای بالادستی و پایین‌دستی را نیز در دستور کار قرار داده است. در حوزه بالادستی به طور مشخص، هدف از به مشارکت طلبیدن دانشگاه‌ها و مراکز علمی، مطالعه پژوهشی و فناورانه به منظور توسعه فناوری‌های بهینه‌سازی فرایندهای تولید و افزایش ضریب برداشت در میدان‌های نفتی بوده و قراردادهای همکاری هم با چند دانشگاه در کشور امضا شده که دانشگاه صنعتی سهند تبریز، یکی از این دانشگاه‌هاست و برنامه مطالعه میدان سروش را در دست دارد که به مراحل خوبی رسیده است.

علیرضا طباطبایی‌نژاد، مدیر پروژه پژوهشی میدان سروش در دانشگاه صنعتی سهند تبریز در گفت‌وگو با خبرنگار «مشعل» به عنوان یکی از دانشگاه‌های پیشرو در پروژه‌های میدان محور دانشگاه‌ها، به شرح اقدام‌های انجام شده و پیش‌رو برداشت او با بیان این که طرح میدان محور از سال ۹۳ و در آغاز دولت یازدهم شروع و تلاش شد دانشگاه‌هایی که تا اندازه‌ای در حوزه نفت و مسائل مرتبط با آن در حوزه فنی و علمی پیش‌رفته‌اند، درگیر پروژه‌های بالادستی نفت شوند، افزود: «دانشگاه صنعتی سهند در زمینه مهندسی نفت از سال ۸۲ دانشجوی داشته و از همان سال در زمینه تربیت دانشجو در رشته نفت فعال بوده است. از همان سال تا به امروز گرایش‌های مهندسی مخزن، مهندسی حفاری و بهره‌برداری و اکتشاف را در مقطع کارشناسی ارشد داریم. از سال ۸۹ و ۹۰ دکترای نفت را فعال کرده و از سال ۹۳ لیسانس مهندسی نفت را جذب کرده‌ایم.» او با تأکید بر این که همه این اقدام‌ها با توجه به گرایش‌ها و

علاقه شخصی خودم کاملاً هدفمند بوده است، اظهار کرد: «گروه نفت ابتدا زیرگروه شیمی بود؛ اما حالا یک گروه مهندسی نفت و گاز در دانشگاه صنعتی سهند داریم و بعد از انستیتوی نفت تهران، دومین انستیتویی هستیم که از وزارت علوم مجوز پژوهش‌گهده نفت و گاز را داریم.» طباطبایی‌نژاد ادامه می‌دهد: «دانشگاه صنعتی سهند از سال ۸۲ اولین دانشگاهی بوده که پروژه تحقیقاتی نفتی به آنها سپرده شده و در این سال‌ها، بارها پروژه‌های مشترک علمی و دانشجویی داشته‌اند. این دانشگاه قبلاً روی داده‌های میدان اهواز و بنگستان کار کرده و پروژه مشترکی هم با نفت خزر داشته است؛ البته آن پروژه‌ها میدان و هدف محور نبودند و صرفاً بررسی‌های علمی - تحقیقاتی گزارش می‌شد و دیگر کاری به ادامه کار نداشتیم.» او در توضیح روند شروع کار هم می‌گوید: «به محض ابلاغ و امضای این قرارداد و انعقاد قرارداد با شرکت نفت فلات قاره، کارها را شروع کردیم. شرکت نفت فلات قاره، شناختی روی ما نداشت و ما از همان ابتدا جلسات مشترک را شروع کردیم و مسئولان این شرکت از دانشگاه و شرایط ما بازدید کردند و بعد از آن بود که خیال‌شان راحت شد. در ادامه هم قرارداد محرمانگی اطلاعات را امضا کردیم و آنها هم اطلاعات را به ما دادند.» مدیر پروژه پژوهشی میدان سروش در دانشگاه صنعتی سهند تبریز با بیان این که تلاش می‌کنیم تا مشکلات بر سر راه پروژه سروش برای افزایش برداشت را شناسایی کنیم، افزود: «لازم بود که برخی شرایط و امکانات دانشگاه و اطلاعاتمان را به روز کنیم و در همین زمینه شرکت فلات قاره واقعا همکاری نزدیکی داشت و قبل از قرارداد اول، داده‌ها را ارائه کرد و من تمام تعطیلات عید این گزارش‌ها را خواندم. کارمان را با تیمی ۶ نفره شروع کردیم و از دانشجویهای دکترای مهندسی معدن و دانشگاه‌های دیگر کمک گرفتیم. در سال ۹۵ قرارداد منعقد و اولین بسته کاری فعال شد.» وی با تأکید بر هدفمند بودن پروژه می‌افزاید: «قرار بود مطالعات مخزنی (MDP) را به مجموعه‌ای دیگر بدهند و حتی شرکت نفت فلات قاره مناقصه هم برگزار کرده بود؛ ولی رکن الدین جوادی، مدیرعامل وقت شرکت ملی نفت اعلام کرد که این کار را به خود دانشگاه بدهید و در نهایت به ما اعتماد کردند. فلات هم قبول کرد و سعید حافظی، مدیرعامل وقت شرکت نفت فلات قاره هم همکاری خوبی داشت و با کمک‌های داخلی این کار را اجرا کردیم.» طباطبایی‌نژاد با اعلام این که پروژه پیشروی خوبی دارد، می‌گوید: «اگر کمی بیشتر سرعت بگیریم و کمک‌های مالی ادامه یابد، تا ۱۲ ماه دیگر آزمایش‌ها را تمام می‌کنیم. بین ۶ تا ۸ ماه بعد مدل‌سازی و شبیه‌سازی را تمام می‌کنیم و یک سال و نیم بعد وارد بخش پایلوت می‌شویم. در اولین بسته کاری که به ما دادند، جمع‌آوری و مرور داده‌ها را داشتیم و نواقص داده‌های ارائه شده را بررسی کردیم.»

از سه دهه قبل، شرکت‌هایی مثل سینرژي و شل روی این میدان کار کرده بودند و اطلاعات موجود بود؛ اما باید بازبایی می‌شدند. نفت میدان سروش طرفدار و تغییرات API زیادی دارد و حتی در دوران قبل از تحریم هم سر سکو نفت را می‌خریدند. او با اشاره به سوابق اکتشاف و بهره‌برداری آمریکایی‌ها و انگلیسی‌ها در میدان سروش تا زمان جنگ تحمیلی و پس از آن گفت: «با توجه به همین اطلاعات موجود پروپوزال‌ها را در دو بخش تهیه و همزمان پایگاه داده‌ها را هم آماده کردیم. در سال ۹۵ قرارداد تغییراتی داشت و در این مدت مدل داینامیک میدان ساخته شد. در همان مرحله اول، تست‌های آزمایشگاهی داشتیم و از سکو بازدیدهایی صورت گرفت که به ادامه روند کار کمک زیادی کرد.» طباطبایی‌نژاد با اشاره به مشکلاتی که در روند پرداخت‌ها وجود داشته، تصریح می‌کند: «این مسائل، اتفاق جدیدی نیست و ما معطل این موضوع نمی‌مانیم و کار را پیش می‌بریم. وی در ادامه می‌گوید: «دانشگاه صنعتی سهند، شرکتی عملیاتی نیست و قرار هم نیست که وارد بخش اجرایی شویم؛ بلکه ما پیشنهادهایی برای بررسی، اجرا، مدل‌ها و تست‌ها داریم. در حال حاضر کارهای قسمت اول بسته دوم تمام شده و کار قسمت بعدی که علوم زمین (GeoScience) است و همچنین بحث مدیریت آب باقی‌مانده است و چون در این مرحله پلیمر درگیر می‌شود، تصمیم گرفتیم این بخش را برای مرحله بعد بگذاریم؛ چون پلیمر، یکی از روش‌هایی است که می‌تواند در کنترل آب کمک کند.» طباطبایی‌نژاد یادآوری می‌کند: «پروپوزال بسته سوم از دیدگاه دانشگاه صنعتی سهند نهایی شده و این بسته را حداکثر تا ابتدای شهریور به کمیته راهبری ارائه می‌دهیم و طبق قولمان جلو می‌رویم؛ اما شروع کار بسته چهارم، به عملکرد بسته سوم منوط است.» وی می‌افزاید: «برنامه‌ریزی و برآورد ما این است که متناسب با روش‌های پیشنهادی، کمترین افزایش ضریب برداشتمان ۱۰ درصد و بیشترین آن تا ۳۰ درصد باشد و حتی اگر حداقل را هم داشته باشیم، اتفاق مبارک و عظیمی است و شرایط میدان هم آینده خوبی را نشان می‌دهد، ضمن این که نفت میدان سروش، نفتی است که همیشه مشتری و بازار خودش را دارد.» طباطبایی‌نژاد تصریح می‌کند: «ما می‌دانیم که برای این قراردادها، مجموعه وزارت نفت و شخص وزیر نفت تلاش و پیگیری بسیاری می‌کنند، اما همیشه در مقابل اتفاق‌های جدید و بدیع، مقاومت‌هایی هم ممکن است وجود داشته باشد. به هر حال بدون نگرانی کارها را پیش می‌بریم و حتی از حق‌الزحمه‌ها هم کم کردیم تا کار ادامه پیدا کند. آخرین پیگیری‌های ما در دیدار با معاون وزیر بود که روند کار را تشریح کردیم و چون از شرایط کار ما رضایت دارند، اعلام می‌کنم که امیدواریم تا یک سال و نیم آینده به مرحله پایلوت برسیم.»

می‌دانیم که برای این قراردادها، مجموعه وزارت نفت و شخص وزیر نفت تلاش و پیگیری بسیاری می‌کنند، اما همیشه در مقابل اتفاق‌های جدید و بدیع، مقاومت‌هایی هم ممکن است وجود داشته باشد. به هر حال بدون نگرانی کارها را پیش می‌بریم و حتی از حق‌الزحمه‌ها هم کم کردیم تا کار ادامه پیدا کند

کاروان تلاش و سازندگی دولت متوقف نمی شود

۵ سال ۱۵ طرح پتروشیمی

مشعل: تکه‌های پازل نیمه تمام طرح‌های مختلف پتروشیمی که تا هشت سال قبل، دلپره‌های تولید و صادرات را برای مان به همراه داشت، حالا به قاب متنوعی از محصولات مختلف تبدیل شده است که هر یک در اقتصادمان حرفی برای گفتن دارد. تسریع در روند اتمام طرح‌های مختلف پتروشیمی طی دولت یازدهم و دوازدهم ما را با فهرست بی نظیری از اسامی و تولیدات همراه می‌سازد تا در این مسیر، دستیابی به تولید حدود ۵۴ میلیون تن محصولات پتروشیمی را تنها تا پایان سال ۹۶ به همراه داشته باشد و از سویی تنوع محصولات پتروشیمی را هم به ۱۲۳ نوع افزایش دهد و آمار خوش‌تر آنکه در پنج سال اخیر ۱۵ طرح در صنعت پتروشیمی به بهره‌برداری برسد که این طرح‌ها را با هم مرور می‌کنیم.

فاز اول پتروشیمی ایلام سال ۹۳ در سفر رئیس‌جمهور به این استان افتتاح شد. پتروشیمی ایلام با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن گشایش یافت. ارزش سرمایه‌گذاری این طرح ۴۴۲ میلیون دلار بوده و ارزش محصولات این پتروشیمی بر پایه قیمت روز ۲۸۸ میلیون دلار است. همچنین ارزش محصولات این پتروشیمی بر پایه قیمت سال ۱۳۹۰ در حدود ۳۱۵ میلیون دلار است. مجتمع پتروشیمی ایلام، یکی از طرح‌های بزرگ صنعتی محسوب می‌شود که دارای واحدهای فرآیندی اتیلن، پلی‌اتیلن سنگین، گوگردزایی خوراک و تمامی سرویس‌های جانبی مورد نیاز است. ایجاد اشتغال در استان، استفاده بهینه از محصولات تولیدی پالایشگاه گاز و تبدیل آن به محصولات ارزشمند پتروشیمیایی با ارزش افزوده بیشتر از جمله اهداف اجرای این طرح بوده است.

پتروشیمی لرستان با ظرفیت سالانه ۳۳۰ هزار تن اتیلن سبک و سنگین خطی روز ۱۴ اردیبهشت ماه ۹۵ با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری افتتاح شد. پتروشیمی لرستان در زمینی به مساحت ۱۲۰ هکتار احداث شده است. خوراک طرح به میزان ۳۲۴ هزار تن در سال، از محل خط لوله اتیلن غرب تامین می‌شود. این پروژه با سرمایه‌گذاری ۳۹۹ میلیون دلاری احداث شده و ارزش محصولات آن بر پایه قیمت روز ۳۲۹ میلیون دلار است.

پتروشیمی ارومیه ۱۰ خرداد ماه ۹۵ از سوی رئیس‌جمهور به بهره‌برداری رسید. توسعه زنجیره ۹ واحد پایین دستی نیز در کنار واحد اسید سولفوریک اجرا خواهد شد. واحد اسید سولفوریک پتروشیمی این مجتمع، سالانه ۵۰ هزار تن ظرفیت تولید دارد و سرمایه‌گذاری انجام شده برای این طرح ۱۰ میلیون دلار بوده، ضمن اینکه ارزش محصولات این پتروشیمی بر پایه قیمت روز، چهار میلیون دلار است. پتروشیمی ارومیه به دلیل دارا بودن زمین، نیروی انسانی و یوتیلیتی، ظرفیت افزایش تولید را دارد.

مجتمع پتروشیمی مهاباد ۱۱ خرداد ۹۵ با حضور رئیس‌جمهور به طور رسمی گشایش یافت. این پتروشیمی به منظور توسعه تولیدات پتروشیمیایی در کشور، ایجاد کار و اشتغال و تولید مولد و همچنین توسعه صادرات پتروشیمیایی، استفاده بهینه از منابع گازی کشور و ایجاد ارزش افزوده روی سرمایه‌های ملی با مشارکت پتروشیمی ایران و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی شکل گرفت. مجتمع پتروشیمی مهاباد، یکی از طرح‌های پتروشیمی دوازده گانه در امتداد خط لوله اتیلن غرب محسوب می‌شود که ارزش محصولات آن بر پایه قیمت روز ۳۲۹ میلیون دلار و سرمایه‌گذاری انجام شده برای این طرح ۲۸۸ میلیون دلار است.

پتروشیمی شهدای مرودشت ۲۹ تیر ۹۵ با حضور معاون اول رئیس‌جمهور به بهره‌برداری رسید. این طرح که با سرمایه‌گذاری ۶۲۷ میلیون دلار به اجرا درآمده و به بهره‌برداری رسیده، با دانش فنی شرکت‌های آمونیاک کاراله سوئیس و تویو ژاپن و از سوی شرکت طراحی و مهندسی صنایع پتروشیمی (پیدک) طراحی و نصب شده است. مراحل طراحی تفصیلی، مهندسی خرید، اجرا، پیش‌راه‌اندازی و راه‌اندازی این طرح را متخصصان ایرانی انجام دادند. طرح آمونیاک و اوره شهدای مرودشت، از مهمترین طرح‌های پتروشیمی کشور است که برای ۵۰۰ نفر به طور مستقیم و چهار تا پنج هزار نفر به صورت غیرمستقیم اشتغالزایی به همراه داشت. ارزش محصولات این طرح بر پایه قیمت روز ۲۶۴ میلیون دلار است.

واحد SBR/PBR واحدتخت جمشید بهمن ماه ۹۵ از سوی معاون اول رئیس‌جمهور افتتاح شد. شرکت پتروشیمی تخت جمشید در سایت ۲ منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی قرارداد که در فاز نخست، ۴۵ هزار تن تولید شامل SBR و PBR را در چرخه تولید دارد. واحد PBR با ظرفیت ۳۵ هزار تن در سال و برای ۷۰۰ نفر در زمان ساخت و ۲۰۰ نفر در زمان بهره‌برداری اشتغالزایی کرده است. تولیدات این واحد برای تامین مواد اولیه صنایع لاستیک‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد و لیسانس واحد PBR از سوی شرکت اسپک بومی سازی شده است. مجتمع پتروشیمی تخت جمشید شامل یک واحد تولید الاستومر استاین بوتادین رابر SBR به روش پلیمریزاسیون امولسیون سرد به ظرفیت ۲۰ هزار تن در سال با تکنولوژی TJPC و یک واحد تولید پلی بوتادین رابر PBR به روش پلیمریزاسیون محلولی با کاتالیست زیگلر ناتا به ظرفیت ۱۸ هزار تن در سال با تکنولوژی BF GOODRICH است.

آیین بهره‌برداری از فاز ۲ پتروشیمی کارون با راه‌اندازی واحد تولید محصول دی‌متیل‌فنیل‌دی‌ایزوسیانات (MDI) با ظرفیت سالانه ۴۰ هزار تن ۱۸ بهمن ۹۵ با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری برگزار شد. فاز ۲ پتروشیمی کارون دارای ۵ واحد است که هزینه انجام ۲ فاز آن ۴۰۷ میلیون دلار، ارزش محصولات آن بر پایه قیمت روز ۱۱۶ میلیون دلار و ارزش محصولات در پایه قیمت سال ۹۰ حدود ۹۰ میلیون دلار است.

پتروشیمی ایلام

پتروشیمی لرستان

پتروشیمی ارومیه

پتروشیمی مهاباد

پتروشیمی شهدای مرودشت

واحدتخت جمشید SBR/PBR

پتروشیمی کارون

پتروشیمی کردستان که یکی از طرح‌های دوازده گانه اقتصاد مقاومتی در صنعت پتروشیمی است، سهم بزرگی در توسعه صنعتی، ایجاد ارزش افزوده و نیز اشتغالزایی در مناطق غرب و شمال غرب کشور دارد که فروردین ۹۶ با حضور رئیس جمهوری به طور رسمی افتتاح شد. سرمایه‌گذاری انجام شده برای این طرح ۳۷۸ میلیون دلار است. عملیات ساخت پتروشیمی سنندج (کردستان) سال ۸۴ آغاز شد و پس از وقفه‌ای ۶ ساله، سال ۹۰ از سر گرفته شد. کاربرد اصلی محصول پتروشیمی کردستان، خوراک واحدهای پایین دستی، تولیدکننده انواع فیلم پلی اتیلن، فوم پلی اتیلن، روکش سیم و کابل، قطعات پلاستیکی و... است. مجتمع پتروشیمی کردستان در نخستین روز کاری سال ۹۶ به بهره برداری رسید.

رئیس جمهور واحد MEG پتروشیمی مروارید را فروردین ۹۶ به منظور تولید انواع اتیلن گلیکول افتتاح کرد. واحد MEG پتروشیمی مروارید با هدف تولید انواع اتیلن گلیکول با ظرفیت تولید سالانه ۵۵۴ هزار تن محصول، طراحی و ساخته شده است. خوراک‌های این واحد، شامل ۳۴۰ هزار تن در سال اتیلن که از محل واحد الفین پتروشیمی مروارید تامین می‌شود و سالانه ۳۶۸ هزار تن اکسیژن برای تولید ۵۵۴ هزار تن اتیلن گلیکول‌ها در سال است. این طرح با سرمایه‌گذاری ۳۰۰ میلیون دلاری اجرا شده و ۹۰ درصد از تجهیزات ثابت واحد MEG پتروشیمی مروارید در داخل ساخته شده است. محصولات تولیدی واحد MEG پتروشیمی مروارید شامل متواتیلن گلیکول (MEG)، دی اتیلن گلیکول (DEG) و تری اتیلن گلیکول (TEG) است.

فاز دوم پتروشیمی کاویان به عنوان بزرگترین تولیدکننده اتیلن منطقه خاورمیانه از ظرفیت تولید سالانه بیش از یک میلیون تن اتیلن برخوردار بوده که فروردین ماه ۹۶ با حضور رئیس جمهور افتتاح شد. این طرح با سرمایه‌گذاری ۲۱۳ میلیون دلاری اجرا شده است. پروژه پتروشیمی کاویان سال ۸۵ آغاز شد که فاز یک این مجتمع در سال ۹۱ راه اندازی و افتتاح شد. ارزش محصولات این فاز بر پایه قیمت روز ۹۲۹ میلیون دلار است.

واحد پلی استایرن گروه صنعتی انتخاب، با ظرفیت تولید ۲۵۰ هزار تن در سال پلی استایرن انبساطی، فروردین ۹۶ با حضور حسن روحانی افتتاح شد. سرمایه‌گذاری انجام شده برای این طرح ۲۰۰ میلیون دلار است. عملیات اجرایی پتروشیمی انتخاب از سال ۹۲ آغاز شد و در نهایت سال ۹۵ از سوی مهندسان داخلی و با دانش فنی نروژی و آلمانی به تولید آزمایشی و بعد به تولید انبوه رسید. ارزش محصولات آن بر پایه قیمت روز ۳۲۶ میلیون دلار است.

پتروشیمی کردستان

پتروشیمی پلی استایرن

تخت جمشید پارس

واحد MEG

پتروشیمی مروارید

فاز سوم پتروشیمی

پردیس

فاز دوم

پتروشیمی کاویان

پتروشیمی مرجان

متانول هشتم

دماوند تامین کنندگی قابلیت

فاز دوم پتروشیمی

پلی استایرن

گروه صنعتی انتخاب

پتروشیمی تخت جمشید پارس ۲۷ فروردین ۹۶ از سوی رئیس جمهوری افتتاح شد. ساخت مجتمع پتروشیمی تخت جمشید پارس با هدف تولید انواع محصولات پلی استایرن به ظرفیت تولید سالانه ۶۵ هزار تن از اواخر زمستان ۹۳ آغاز شد. سرمایه‌گذاری انجام شده برای این طرح ۷۰ میلیون دلار و ارزش محصولات آن بر پایه قیمت روز ۶۹ میلیون دلار است. پتروشیمی تخت جمشید پارس از ظرفیت تولید سالانه ۵۰ هزار تن پلی استایرن برخوردار است. پلی استایرن، یکی از رایج ترین رزین‌های تجاری ترموپلاستیک و آمورف با محدوده وسیعی از خواص فیزیکی و مکانیکی است که قیمت جذاب آن، نظر تولیدکنندگان گسترده‌ای از اقلام را به خود جلب می‌کند. این ماده به صورت گرانول‌های استوانه‌ای شکل (یا دانه‌های کروی پلی استایرن انبساطی) تولید می‌شود.

فاز سوم پتروشیمی پردیس، با ظرفیت تولید سالانه یک میلیون و ۷۵۰ هزار تن اوره و آمونیاک شهرپور ماه امسال با حضور رئیس جمهور افتتاح شد. هزینه اجرای این پروژه ۵۸۲ میلیون دلار بوده و کار آن از سال ۱۳۹۰ آغاز شده است. در این مدت واحد اوره فاز سوم، ۴۰۱ هزار تن اوره تولید کرده که پیش بینی می‌شود این مقدار تا پایان شهریورماه به ۵۲۲ هزار تن برسد. بر این اساس تا پایان ۶ ماه نخست امسال واحد اوره فاز سوم پتروشیمی پردیس به ۷۰ درصد برنامه پیش بینی شده خود دست می‌یابد.

ظرفیت تولید متانول مرجان (متانول هفتم) یک میلیون و ۶۵۰ هزار تن در سال است که تولید تجاری آن از ۲۹ مرداد امسال آغاز و با حضور حسن روحانی به طور رسمی افتتاح شد. این طرح پتروشیمی در دوران بهره‌برداری برای ۲۵۰ نفر اشتغالزایی خواهد کرد. سرمایه‌گذاری این طرح ۹۱۴ میلیون دلار است و ارزش فروش محصولات در سال ۵۷۷ میلیون دلار خواهد بود.

نیروگاه پتروشیمی دماوند با هدف تامین برق و بخار ۲۴ مجتمع پتروشیمی در فاز ۲ پتروشیمی منطقه ویژه اقتصادی پارس مستقر است. سرمایه‌گذاری فاز نخست این طرح ۳۶۶ میلیون دلار است. این واحد اکنون برق مورد نیاز مجتمع‌های مهر، مروارید، کاویان، انتخاب، تخت جمشید، مرجان، بوشهر، مخازن سبز عسلویه و واحدهای آبگیر و یونیت اول واحد تفکیک هوای فشرده را تامین می‌کند. نیروگاه پتروشیمی دماوند، با توان تولیدی ۲ بویلر اصلی و یک بویلر کمکی و باز یافت حرارتی، ظرفیت تولید ۷۸۰ تن بخار را در ساعت فراهم کرده است و بخار مورد نیاز مجتمع‌های پتروشیمی مهر، مروارید، کاویان و مرجان را تامین می‌کند و در آینده نیز نیاز سایر طرح‌های در حال ساخت در فاز ۲ را تامین خواهد کرد. این طرح را رئیس جمهوری در سفر به عسلویه افتتاح کرد.

ضرورت مدیریت

بازریافت

دی اکسید کربن در صنعت نفت

مطالعات محیط زیستی نشان می دهد، دی اکسید کربن در حدود ۶۴ درصد از کل گازهای گلخانه‌ای را شامل می شود و هم‌اکنون ۸۰ درصد انرژی مصرفی جهان از طریق سوخت‌های فسیلی به دست می آید. این در حالی است که مصرف سوخت‌های فسیلی، باعث انتشار گازهای گلخانه‌ای، بویژه دی اکسید کربن ۲ CO در جو زمین می شود که نتیجه آن، گرم شدن زمین، ذوب شدن یخ قطب‌ها، افزایش سطح آب دریاها و تغییرات گسترده آب و هوایی خواهد بود، بنابراین یکی از راه‌حل‌های سریع و موثر برای مقابله با معضل مصرف گاز ۲ CO (دی اکسید کربن)

علی مبینی افزود: اجرای طرح فناوری بازریافت دی اکسید کربن، میزان هدررفت دی اکسید کربن را کاهش می دهد و بر میزان سودآوری آن می افزاید بنابراین مدیریت کربن فقط اقدام‌های مبتنی بر جمع‌آوری یا کاهش کربن نیست؛ بلکه مجموعه‌ای از اقدام‌های زنجیره‌ای است که مطالعه و ارائه راهکارهای مرتبط با آن، در حال پیگیری است.

تهیه نقشه راه مدیریت کربن در موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی

رئیس موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، در این نشست هم‌اندیشی به اتخاذ «راهبرد مدیریت کربن» به‌منظور جلوگیری از میزان هدررفت دی اکسید کربن در صنعت پتروشیمی و پالایشگاه‌های کشور اشاره کرد و اولویت اصلی موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی را تمرکز روی موضوع میزان هدررفت دی اکسید کربن در بالادستی، پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها اعلام کرد.

رکن نحوه مدیریت بازریافت دی اکسید کربن در صنعت نفت

وی ادامه داد: براساس پیش‌بینی آژانس بین‌المللی انرژی، انرژی‌های فسیلی بزرگ‌ترین سهم انرژی‌های مصرفی تا سال ۲۰۴۰ را دارند که در این میان، سهم انتشار گازهای گلخانه‌ای مرتبط با زغال سنگ بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۴۰ به‌طور میانگین ۰/۱ درصد، انتشار مرتبط با نفت ۰/۷ درصد و انتشار حاصل از گاز طبیعی به میزان ۱/۴ درصد در سال افزایش می‌یابد.

معاون آموزش موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی همچنین به وضع انتشار گازهای گلخانه‌ای در ایران اشاره و اظهار کرد: با توجه به آمارهای موجود، روند انتشار گازهای گلخانه‌ای و انتشار کربن در صنعت نفت رو به افزایش است و باید راهکارهای لازم برای جلوگیری از این افزایش ارائه شود. رجبی، نحوه مدیریت کربن در کشور را جزو برنامه‌های اساسی برای برون‌رفت از مشکل پیش‌آمده دانست و به ارکان مدیریت کربن اشاره کرد و افزود: راهبرد و ظرفیت‌های اجرایی کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، سازگاری صنعت نفت با پدیده تغییر اقلیم و بررسی آسیب‌های اقتصادی ناشی از آن، نحوه بهره‌مندی از سازوکارهای مبتنی بر بازار و غیر بازار، نحوه اندازه‌گیری، گزارش‌دهی و راستی‌آزمایی داخلی انتشار گازهای گلخانه‌ای، بهره‌مندی صنعت نفت از بهترین فناوری‌های قابل دسترس و ظرفیت‌سازی و آموزش منابع انسانی مبتنی بر شرایط اقلیمی در صنعت نفت از جمله اقدام‌هایی است که برای اجرای فرایند به‌کارگیری دی اکسید کربن در صنعت در آینده انجام می‌شود.

معاون آموزش موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی نیز در این نشست هم‌اندیشی گفت: حوزه انرژی، تغییر اقلیم و معادل کربنی که در صنعت نفت کشور به هدر می‌رود، از جمله مسائلی است که باید به آن پرداخته و بررسی شود که چه برنامه‌ها و راهکارهایی به‌منظور جلوگیری از میزان تلف شدن کربن موجود در صنعت نفت کشور ارائه شود.

علی صفر رجبی افزود: سازگار شدن با پدیده تغییر اقلیم، مدیریت مباحث مالی، تدوین گزارش‌ها، انتقال فناوری و ظرفیت‌سازی و آموزش نیروی انسانی، ۶ رکن نحوه مدیریت بازریافت دی اکسید کربن در صنعت نفت کشور است که برای اجرای هر یک از موارد یاد شده، باید زیرساخت‌های لازم را در وزارت نفت و زیرمجموعه‌های آن فراهم کرد.

علی مبینی افزود: اجرای طرح فناوری بازریافت دی اکسید کربن، میزان هدررفت دی اکسید کربن را کاهش می دهد و بر میزان سودآوری آن می افزاید بنابراین مدیریت کربن فقط اقدام‌های مبتنی بر جمع‌آوری یا کاهش کربن نیست؛ بلکه مجموعه‌ای از اقدام‌های زنجیره‌ای است که مطالعه و ارائه راهکارهای مرتبط با آن، در حال پیگیری است.

وی گفت: با اجرای طرح فناوری بازریافت دی اکسید کربن (CDR) می‌توان شاهد کاهش هدررفت دی اکسید کربن در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی بود.

رئیس موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی افزود: زنجیره هر صنعت با سه جریان مالی، کالایی و اطلاعاتی شکل می‌شود که در صورت وارد کردن ضربه به هر یک از موارد یاد شده، کل صنعت تحت فشار قرار می‌گیرد.

فرایند به‌کارگیری CDR در شرکت پتروشیمی کرمانشاه

رئیس واحد مهندسی فرایند و کنترل تولید شرکت صنایع پتروشیمی کرمانشاه نیز به نتایج حاصل از فرایند به‌کارگیری دی اکسید کربن (CDR) در شرکت پتروشیمی کرمانشاه اشاره کرد و گفت: افزایش تولید محصولات پتروشیمی، تولید متانول، تزریق گاز کربنیک به چاه‌های نفت برای افزایش فشار آنها، اصلاح PH پساب‌های صنعتی و شهری و... از جمله مصارف گاز کربنیک در صنعت است. سید بهزاد هاشمی افزود: ایران در بین کشورهای تولیدکننده گاز کربنیک مانند چین، آمریکا و کشورهای اروپا مقام دهم را دارد و باید برای کاهش این میزان تولید، اقدام‌های اساسی انجام دهد.

وی اظهار کرد: مطالعات اولیه پروژه بازریافت گاز کربنیک در شرکت پتروشیمی کرمانشاه در سال ۹۰ آغاز و قرارداد این پروژه در بهمن سال ۹۱ به صورت EPC با شرکت ماشین‌سازی گاز کربنیک شهرکرد امضا شد و سرانجام خرداد سال ۹۴ به بهره‌برداری رسید.

رئیس واحد مهندسی فرایند و کنترل تولید

شرکت صنایع پتروشیمی کرمانشاه به مزایای اجرای طرح بازریافت گاز کربنیک در شرکت پتروشیمی کرمانشاه اشاره کرد و افزود: در گذشته، پیش‌بینی می‌شد تولید اوره بدون افزایش سوخت اضافی ۵/۰ درصد افزایش یابد که خوشبختانه با راه‌اندازی واحد CDR این مقدار به ۱۰ درصد رسید.

وی ادامه داد: همچنین پیش‌بینی‌ها از کاهش ۲۵ درصدی انتشار گاز کربنیک به اتمسفر حکایت داشت که با اجرای این واحد، سالانه ۴۸ هزار تن گاز کربنیک کاهش خواهد یافت.

هاشمی کاهش مصرف گاز ورودی به واحد آمونیاک و همچنین برطرف کردن مازاد آمونیاک و مشکلات و خطرات ناشی از ذخیره‌سازی، بارگیری و انتقال آن را از دیگر مزایای اجرای طرح بازریافت گاز کربنیک در شرکت پتروشیمی کرمانشاه برشمرد.

وی اظهار کرد: این پروژه، نخستین پروژه بازریافت گاز کربنیک در صنعت پتروشیمی است که با بهره‌مندی از دانش فنی داخلی (شرکت گاز کربنیک شهرکرد) و همچنین تأمین کنندگان داخلی، به بهره‌برداری رسیده است.

سامانه استحصال گاز کربنیک در نیروگاه بعثت

بهزاد ترابی، ناظر امور شیمی شرکت صنایع مدیریت تولید برق نیروگاه بعثت نیز در این نشست هم‌اندیشی به نتایج حاصل از فرایند به‌کارگیری دی اکسید کربن (CDR) در نیروگاه برق بعثت اشاره کرد و گفت: نیروگاه برق بعثت، بزرگ‌ترین نیروگاه خاورمیانه در زمان افتتاح بود و محل نصب و تست بسیاری از فناوری‌های نوین در سطح وزارت نیرو است.

وی افزود: سامانه استحصال گاز کربنیک نیروگاه بعثت، به منظور کاهش انتشار CO ۲ و تست کارایی فناوری استحصال، در سال ۸۹ راه‌اندازی شد.

ترابی اظهار کرد: دریافت و شست‌وشوی دود، جداسازی گازهای اسیدی از دود، جذب CO ۲ از دود با تشکیل منواتانول آمین سنگین، کنترل کیفیت و ذخیره‌سازی CO ۲ و... از جمله ساختار اصلی سامانه استحصال CO ۲ نیروگاه برق بعثت است.

ناظر امور شیمی شرکت صنایع مدیریت تولید برق نیروگاه بعثت گفت: کنترل مصرف انرژی، کاهش مصرف آب و مصرف مواد شیمیایی، بهبود کیفیت محصول و نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه، از جمله رویکردهای مهم در بهینه‌سازی واحد استحصال CO ۲ نیروگاه برق بعثت است.

نگاه نو

در دستور کار پژوهشگاه صنعت نفت قرار گرفت

بهره‌برداری از ظرفیت نیروهای نخبه کشور

صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور از سال ۱۳۸۲ با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، فعالیت خود را آغاز کرد. ضرورت حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور همواره مورد توجه سیاست‌گذاران کشورمان بوده است؛ چنانکه پیش از تشکیل این صندوق، شورایی به نام «شورای پژوهش‌های علمی کشور» نیز زیر نظر معاون اول رئیس‌جمهور، ایده تشویق و حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور را مورد توجه قرار داده بود.

هدف اصلی از تشکیل صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور در واقع ایفای وظایف بنیاد ملی علم ایران بوده است. صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور در مدت فعالیت بیش از یک دهه خود، اقدام‌های مؤثری را در حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور انجام داده است. در حال حاضر این صندوق با بیش از ۲۶ هزار عضو هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی مرتبط است.

با توجه به نقش و اهمیت جایگاه این صندوق در حمایت و استفاده از ظرفیت نیروهای نخبه کشور، تفاهم نامه همکاری میان پژوهشگاه صنعت نفت و صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران با هدف ارتقای مشارکت‌های علمی و فناوریانه امضا شد.

فلور شایق، رییس فناوری و نوآوری پژوهشگاه صنعت نفت، بر توسعه همکاری‌های دوجانبه میان پژوهشگاه صنعت نفت و صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران اشاره کرد و گفت: با توجه به سیاست‌های رئیس پژوهشگاه صنعت نفت، تفاهم‌نامه‌ای تنظیم شد تا از این طریق توان علمی و فناوری پژوهشگران ارتقا یابد.

وی افزود: صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران با هدف تولید علم، فناوری و تجاری‌سازی و بهره‌مندی مضاعف از نتایج حاصل از طریق کمک‌ها، خدمات حمایتی، مادی و معنوی به پژوهشگران و فناوران پایه‌گذاری شده است.

رییس فناوری و نوآوری پژوهشگاه با اشاره به تفاهم‌نامه‌ای که به تازگی میان این دو سازمان امضا رسیده است، گفت: امضای تفاهم‌نامه پژوهشگاه صنعت نفت با صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران، مسیر جدیدی است که در راستای آن پژوهشگران و نخبگان می‌توانند در راستای طرح‌های پژوهشی پژوهشگاه سیستم‌ها (IIASA)، شورای جهانی پژوهش (GRC)، بنیاد بین‌المللی علوم طبیعی چین (NSFC)، بنیاد پژوهش آلمان (DFG) و آکادمی علوم چین (CAS) اشاره کرد.

نیروهای جدید را ندارد نیز از توانایی نیروهای نخبه به‌منظور پیشبرد طرح‌های تحقیقاتی خود بهره‌مند شود.

به گفته وی، این دو سازمان با هدف پیگیری و جهت‌دهی به راهبردها و فعالیت‌های پژوهشگاه به‌منظور تحقق هدف «پژوهش منجر به فناوری»، بسط و گسترش ارتباطات و همکاری‌های داخلی، ارتقای فناوری‌های ملی، جذب سرمایه، ظرفیت‌سازی و توسعه منابع انسانی لازم برای تبدیل علم به فناوری اقدام به امضای این تفاهم‌نامه کرده‌اند.

شایق به محورهای اساسی این تفاهم‌نامه نیز اشاره کرد و گفت: همکاری در زمینه اجرای تحقیقات و پژوهش در صنعت نفت، شامل طرح تحقیقاتی، طرح پسادکتری و رساله دکتری به منظور سیاست‌ها و اولویت‌های تحقیقاتی اعلام شده از سوی پژوهشگاه مطابق سیاست‌ها و ضوابط صندوق و امکان بهره‌گیری از امکانات تحقیقاتی هر یک از دو طرف را می‌توان یکی از مهم‌ترین محورهای این تفاهم‌نامه برشمرد.

رییس فناوری و نوآوری پژوهشگاه صنعت نفت ادامه داد: ثبت بین‌المللی اختراعات در حوزه تحقیقاتی نفت، حمایت از برگزاری کارگاه‌های آموزشی ملی و بین‌المللی در داخل کشور در حوزه تحقیقاتی صنعت نفت، مطابق ضوابط صندوق را می‌توان از دیگر محورهای این تفاهم‌نامه امضا شده دانست.

وی با بیان اینکه افزون بر سه محور یاد شده، سایر زمینه‌های مورد حمایت صندوق، با عنوان چتر حمایتی صندوق نیز قابل بهره‌برداری است، افزود: از موارد برجسته چتر حمایتی صندوق می‌توان به اعطای گرنت پژوهشی، اعطای گرنت سینرژی، اعطای گرنت (وام بلاعوض) آغاز، حمایت از رساله‌های دکتری و حمایت از طرح‌های پژوهشی در همکاری با سازمان‌های بین‌المللی شامل بنیاد پژوهش بنیادی روسیه (RFBR)، موسسه بین‌المللی تحلیل کاربردی سیستم‌ها (IIASA)، شورای جهانی پژوهش (GRC)، بنیاد بین‌المللی علوم طبیعی چین (NSFC)، بنیاد پژوهش آلمان (DFG) و آکادمی علوم چین (CAS) اشاره کرد.

بخش فرآورده‌های نفتی منطقه زاهدان

کاهش مصرف سوخت در نیروگاه زاهدان

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه زاهدان گفت: مصرف سوخت مایع (نفت گاز) نیروگاه زاهدان در پی ارسال گاز به این نیروگاه در پنج ماه نخست امسال، ۷۶ میلیون لیتر کاهش یافته است.

گروش بالادست با بیان این که نفت گاز ارسالی به نیرو و گاه‌های منطقه زاهدان در پنج ماه نخست امسال، روندی کاهشی داشته است، افزود: بیشترین کاهش مصرف در بازه زمانی یاد شده به نیروگاه گازی زاهدان مربوط می‌شود.

وی با اشاره به ارسال ۱۱۲ میلیون و ۴۳۳ هزار لیتر نفت گاز به نیروگاه زاهدان در سال گذشته افزود: این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از آن ۶۸۸ درصد کاهش (صرفه جویی ۷۶ میلیون لیتری) به ۳۶ میلیون و ۱۵۷ هزار لیتر رسیده است. بالادست اتصال نیروگاه زاهدان به شبکه گاز کشور را دلیل اصلی این کاهش مصرف اعلام کرد.

وی درباره مصرف سوخت مایع نیروگاه شهرستان خاش نیز گفت: مصرف نفت گاز این نیروگاه در پنج ماه نخست امسال دو میلیون لیتر بود که در مقایسه با پارسل ۲۸ درصد کاهش داشته است.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه زاهدان تصریح کرد: با ارسال در مجموع ۱۲۰ میلیون و ۳۰ هزار لیتر نفت گاز در نیروگاه‌های این منطقه عملیاتی توزیع شده است.

بخش فرآورده‌های نفتی منطقه ساری

میز خدمت برای تکریم ارباب رجوع

مسئول روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ساری از ایجاد میز خدمت با هدف تکریم هرچه بیشتر ارباب رجوع در این منطقه خبر داد.

عباس خلیل پور گفت: با ایجاد میز خدمت، ضوابط، مقررات گردش کار و فرآیند زمان‌بندی انجام هر یک از وظایف مرتبط با ارباب رجوع، در اختیار مراجعان قرار می‌گیرد.

وی با این توضیح که بیشتر خدمات به صورت الکترونیک ارائه می‌شود، تصریح کرد: میز خدمت نیز در جهت اجرای بخشنامه معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری با هدف دستیابی آسان و سریع مردم به خدمات قابل ارائه، به موقع و موثر ایجاد شده است.

خلیل پور گسترش ارائه خدمات رسانی غیر حضوری به ارباب رجوع را از اهداف شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ساری برشمرد و افزود: ارائه اطلاعات و راهنمایی لازم به مراجعان و دریافت مدارک و درخواست‌های آنها، همچنین پاسخ‌گویی به درخواست‌های متقاضیان در روز مراجعه یا اعلام زمان ارائه خدمت نهایی به مراجعان، از جمله وظایف اعضای میز خدمت است.

وی تأکید کرد: ایجاد میز خدمت، موجب کاهش بخش فراوانی از مراجعه حضوری مردم می‌شود. خلیل پور با بیان این که بخش اعظم اطلاعات مربوط به متقاضیان احداث جایگاه و دیگر بخش‌ها در پایگاه اینترنتی منطقه ساری وجود دارد، تصریح کرد: با توجه به شرایط و دستور عمل‌های جدید در صدد هستیم که بقیه اطلاعات نیز الکترونیکی شوند.

خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه شمال شرق

سند بلاست و رنگ آمیزی در مرکز انتقال نفت سمنان

رئیس مهندسی خوردگی شرکت خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه شمال شرق از پایان عملیات سند بلاست و رنگ آمیزی منیفلد و مخازن مرکز انتقال نفت و تاسیسات سمنان خبر داد. علیرضا کاظمی اصل گفت: این عملیات به منظور حفاظت از مخازن و منیفلد مرکز انتقال نفت سمنان طراحی و اجرا شده است.

وی افزود: سند بلاست و رنگ آمیزی منیفلد و مخازن مرکز انتقال نفت و تاسیسات سمنان با تلاش کارکنان واحد مهندسی خوردگی و هماهنگی واحدهای ای‌اس‌ای، عملیات و ترابری در مدت ۱۰ روز انجام شده است.

کاظمی همچنین از حفاری و کندن پوشش قدیم و سند بلاست و پوشش ۸۵۰ متر از خط لوله ۱۲۲ اینچ سمنان -شاهرود خبر داد.

پالایشگاه پارسیان

خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه اصفهان

پیشرفت ۷۰ درصدی طرح تعویض پوشش خط لوله مارون- اصفهان

پروژه تعویض پوشش ۱۰ کیلومتر از خط لوله نفت خام مارون- اصفهان تاکنون ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. رئیس واحد حفاظت از خوردگی شرکت خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه اصفهان گفت: بیشترین خوردگی خط لوله نفت خام ۱۲۲ اینچ مارون- اصفهان بر اساس نتایج پی‌گرافی هوشمند انجام شده روی این خط، حد فاصل مراکز انتقال نفت شماره ۶ و ۷ بوده است. رحمت‌الله مصباح با بیان این که در این پروژه برای نخستین بار از پوشش اپوکسی ۱۰۰ درصد جامد ویژه پوشش‌های زیر زمینی استفاده شده است، افزود: این نوع پوشش بنابر نتایج آزمایش‌های میدانی از کیفیت مطلوب‌تر خوردگی و افزود: پوشش پیشین مسیر فوق از نوع نواری سرد بوده که با گذشت زمان کارایی لازم را از دست داده بود.

آغاز تعمیرات اساسی در پالایشگاه گاز پارسیان

مدیرعامل شرکت پالایش گاز پارسیان از آغاز تعمیرات اساسی این پالایشگاه با هدف تدوین تولید پایدار گاز خبر داد. فرشید ابدالی دهنزی باشاره به این که پارسیان بزرگترین پالایشگاه گاز شیرین کشور است، افزود: طبق برنامه‌ریزی، تعمیرات اساسی سالانه این پالایشگاه با هدف تأمین پایدار گاز مورد نیاز کشور، نیمه مهر ماه و قبل از شروع فصل سرما پایان خواهد یافت. وی گفت: تعمیرات اساسی پالایشگاه گاز پارسیان، طبق برنامه اعلامی از ستاد شرکت ملی گاز ایران، با پیش‌بینی تأمین اقلام مورد نیاز و تکبیه بر توان داخلی آغاز شده است. ابدالی با تأکید بر حمایت از کار و کارگر ایرانی تصریح کرد: امسال نیز همانند سال‌های قبل با هماهنگی‌های انجام شده با شرکت پیمانکاری مجری پروژه، زمینه به کارگیری شمار بیشتری از نیروهای بومی شهرستان شهر برای شرکت در تعمیرات اساسی ایجاد شده است. به گفته وی، بیش از ۲۰۰ نفر نیروی کار با تخصص‌های مختلف از طرف اداره کار این شهرستان برای حضور در تعمیرات اساسی پالایشگاه گاز پارسیان معرفی و پس از مصاحبه فنی و گذراندن دوره‌های مقدماتی و ایمنی، در کنار نیروهای متخصص این شرکت در تعمیرات اساسی پالایشگاه مشغول به کار شده‌اند. مدیرعامل شرکت پالایش گاز

افتتاح فاز دوم پروژه مخازن تفکیک‌گر سه فازی در بیدبلند

مدیرعامل شرکت پالایشگاه گاز بیدبلند از افتتاح پروژه فاز دوم مخازن تفکیک‌گر سه فازی این پالایشگاه خبر داد. علی‌محمد پوررضادریین افتتاح این پروژه گفت: به منظور کاهش آلودگی زیست محیطی، از اردیبهشت ماه امسال مطالعه روی ۹۵ طرح مخازن تفکیک‌گر سه فازی با هدف جلوگیری از سوزاندن میعانات استحصالی و خلموش کردن چاله سوزان در دستور کار قرار گرفت. وی افزود: این پروژه در دو فاز تعریف شده است که فاز نخست آن با استفاده از تونل کارشناسان داخلی شرکت و لحاظ کردن جوانب فرآیندی، ایمنی و بهداشت، ایمنی و محیط زیست اسفندماه پارسال به بهره‌برداری رسید. پوررضادریی به بهره‌برداری از فاز نخست این طرح را کاهش روزانه هفت هزار مترمکعب گاز، صرفه‌جویی روزانه حدود ۲۰ مترمکعب آب مقطر و استحصال روزانه سه مترمکعب میعانات گازی عنوان کرد. مدیرعامل پالایشگاه بیدبلند ادامه داد: فاز دوم برای نصب و احداث مخزن ذخیره‌سازی میعانات تعریف

پالایشگاه گاز ایلام

احیای ۲۲ تن کربن فعال مستعمل

معاون مهندسی و توسعه شرکت پالایش گاز ایلام از احیای ۲۲ تن کربن فعال مستعمل مرطوب و انبارشده در جایگاه پسماند این پالایشگاه خبر داد. حامد علی شیری درباره استفاده دوباره از کربن‌های فعال مستعمل در پالایشگاه گاز ایلام گفت: به منظور تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و حمایت از شرکت‌های داخلی، این میزان کربن فعال مستعمل مرطوب دپوشده با استفاده از خدمات یکی از شرکت‌های داخلی احیا و پس از انجام آزمایش‌های فنی در پژوهشگاه صنعت نفت، همچنین تأیید انطباق مشخصات مواد احیا

کازستان خراسان شمالی

روشنایی مشعل گاز در آخرین روستاهای مانده و سملقان

مدیرعامل شرکت گاز خراسان شمالی از پایان پروژه‌های گازرسانی به روستاهای شهرستان مانده و سملقان خبر داد. حسن رضا میربلوکی در آیین بهره‌برداری از ۱۴ پروژه گازرسانی به روستاهای شهرستان مانده و سملقان گفت: در قالب این پروژه‌ها، یک هزار و ۴۵۴ خانوار روستایی با نصب یکپزار و ۸۹ انشعاب و اجرای ۱۱۵ کیلومتر شبکه از گاز طبیعی برخوردار شده‌اند. وی با بیان این که برای اجرای این پروژه‌ها ۷۵ میلیارد ریال اعتبار، هزینه شده است، افزود: ۱۴ روستای گازرسانی شده در دو محور کال ایمانی و کهنه جلگه قرار دارند.

مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان شمالی درباره روند گازرسانی به شهرستان مانده و سملقان گفت: ضریب نفوذ گاز در روستاهای این شهرستان در ابتدای تشکیل این شرکت ۲۱ درصد، در ابتدای دولت یازدهم ۴۹ درصد، ابتدای تشکیل دولت دوازدهم ۸۶ درصد و هم اکنون دومین شهرستان سبز استان با ضریب نفوذ ۹۹ درصد است.

پتروشیمی پردیس

پر دیس، بزرگترین تولیدکننده اوره و آمونیاک در ایران

مدیرعامل پتروشیمی پردیس با بیان این که ۶۵ درصد صادرات اوره و آمونیاک ایران از این پتروشیمی صادر می‌شود، گفت: پتروشیمی پردیس، بزرگ‌ترین صادرکننده اوره و آمونیاک ایران است. حسین شهریاری با اشاره به بهره‌برداری رسمی فاز سوم پتروشیمی پردیس به‌عنوان بزرگ‌ترین مجتمع تولیدکننده اوره و آمونیاک خاورمیانه افزود: ۳۵ درصد بقیه صادرات اوره و آمونیاک در چهار مجتمع پتروشیمی دیگر انجام می‌شود و پردیس، بیشترین سهم را دارد.

وی مجموع تولید سالانه سه فاز این پتروشیمی را دو میلیون ۴۰ هزار تن آمونیاک و سه میلیون ۲۲۵ هزار تن اوره اعلام و اظهار کرد: ۷۰۰ هزار تن اوره تولیدی این مجتمع مصرف داخلی دارد و دو میلیون و ۵۰۰ هزار تن نیز به اروپا، آرژانتین، برزیل و آمریکای جنوبی صادر می‌شود. شهریاری با بیان این که احداث فاز سوم این مجتمع در سال ۹۰ آغاز و آبان ماه سال پارسال به صورت آزمایشی به بهره‌برداری سال است و یک میلیون ۱۵۰ هزار تن آن صادر می‌شود، افزود: ارزش این میزان صادرات، ۲۵۷ میلیون دلار در سال است و تاکنون در مورد وصول وجوه صادراتی هیچ مشکلی نداشته‌ایم. شهریاری درباره طرح توسعه پتروشیمی پردیس نیز گفت: به دلیل کمبود زمین برای اجرای فازهای بیشتر و با توجه به گسترش صادرات و وجود نقدینگی، به دنبال توسعه طرح اوره آمونیاک در قشم و چابهار هستیم.

منطقه ۹ انتقال گاز

۱۴۰۰ کیلومتر نشت یابی در منطقه ۹ انتقال گاز

مدیر منطقه ۹ عملیات انتقال گاز از ۱۴۰۰ کیلومتر نشت یابی گاز در این حوزه عملیاتی در نیمه نخست امسال خبر داد. رسول داوودی نژاد گفت: در این بازه زمانی، خطوط لوله، ایستگاه‌های شیربین‌راهی، انشعاب‌های سی‌سی‌اس این منطقه عملیاتی بازبینی و نشت‌یابی شده است. وی گفت: این عملیات با هدف اطمینان از انتقال ایمن و پایدار گاز از سوی گروه نشت‌یاب امور بازرسی و همکاری با حراست منطقه انجام شده است. مدیر منطقه ۹ عملیات انتقال گاز تصریح کرد: بازدید از خطوط لوله گاز و تاسیسات جانبی آن در همه ایام سال انجام می‌شود، اما با نزدیک شدن به نیمه دوم سال و ورود به فصل سردسال، این بازدیدها به منظور اطمینان از انتقال ایمن و مستمر گاز سرعت می‌یابد.

کازستان یزد

راه‌اندازی سامانه قرائت و چاپ همزمان صورت حساب

مدیرعامل شرکت گاز استان یزد از راه‌اندازی سامانه قرائت و چاپ همزمان صورت حساب مشتریان گاز طبیعی در این استان خبر داد. علی اکبر میدانشاهی با اشاره به همسویی راه‌اندازی این سامانه با اهداف دولت الکترونیک و ضرورت افزایش رضایت‌مندی مشتریان گاز طبیعی، افزود: سامانه مزبور به صورت پایلوت در بخش «زارچ» راه‌اندازی و مقرر شده است و به تدریج در دیگر شهرستان‌های استان یزد نیز استقرار می‌یابد. وی تصریح کرد: در این روش، کنتورخوان با قرائت کنتور، اطلاعات گرفته شده را در دستگاه کنتورخوان ثبت می‌کند، به گفته میدانشاهی، اطلاعات ثبت‌شده در دستگاه کنتورخوان پس از ارسال اطلاعات به سروهای شرکت، پردازش و صورت‌حساب مصرفی در همان لحظه به وسیله دستگاه چاپگر همراه کنتورخوان صادر و به مشترک تحویل می‌شود.

مدیرعامل شرکت گاز استان یزد، اجرای دقیق و سرعت روند عملیات قرائت و تحویل آنی صورت‌حساب، کاهش هزینه‌های شرکت با توجه به همزمانی قرائت و چاپ صورت‌حساب، کاهش مراجعات مأموران کنتورخوان، همچنین کاهش میزان آلودگی زیست محیطی، کنترل آنی افزایش مهلت پرداخت قبوض گاز را از ویژگی‌های طرح یاد شده برشمرد. وی با بیان این که بهره‌گیری از فناوری‌های نوین الکترونیک به منظور خدمات‌رسانی هرچه بیشتر و دقیق‌تر به ذی‌نفعان در دستور کار شرکت گاز استان یزد قرار دارد، افزود: در آینده‌ای نزدیک، غالب فعالیت‌های این شرکت به صورت الکترونیک انجام خواهد شد.

انتصاب در وزارت نفت

مدیر کل آموزش، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تحول اداری وزارت نفت منصوب شد. سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت در حکمی، کریم‌اله حدادی فیشانی را به عنوان مدیر کل آموزش، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تحول اداری این معاونت منصوب کرد.

در حکم کامران دهقانی خطاب به حدادی آمده است: «نظر به تعهد، سوابق و تجربیات جنابعالی به موجب این حکم به عنوان مدیر کل آموزش، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تحول اداری منصوب می‌شوید. امید است با استعانت از خداوند متعال در انجام وظایف محوله موفق و موید باشید.»

رونمایی از کتاب مدیریت جامع پسماندهای صنعتی و خطرناک

کتاب مدیریت جامع پسماندهای صنعتی و خطرناک به همراه فهرست پسماندهای شناسایی شده در ایران، رونمایی و منتشر شد. بنابر اعلام مدیریت بهداشت ایمنی، محیط زیست، پدافند غیر عامل و مدیریت بحران شرکت ملی نفت ایران، این کتاب با همکاری مرکز تحقیقات مواد زائد جامد پژوهشکده محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی تهران و انتشارات خیران منتشر شده است. تالیف کتاب مزبور به عنوان کتابی جامع در حوزه مدیریت پسماندهای صنعتی و خطرناک با تلاش متخصصان حوزه مدیریت پسماند از بخش‌های مختلف صنعت و دانشگاه، انجام شده است. با توجه به رشد روزافزون جمعیت و توسعه صنعتی کشور در سال‌های اخیر، حفظ و حراست از محیط زیست، به ویژه مباحث مرتبط با مدیریت پسماندها ضروری است. در همین حال شناسایی و طبقه‌بندی پسماندها به صورت دقیق و اصولی نیازمند داشتن یک سیستم یکپارچه مدیریت پسماند است تا بتوان بر مبنای آن مدیریت لازم را برنامه‌ریزی و اجرایی کرد. افزون بر طبقه‌بندی صحیح و اصولی پسماندها، باید شناسه گذاری دقیق و مدونی در این زمینه انجام شود تا یک سیستم هماهنگ کشوری وجود داشته باشد که بر اساس آن از اطلاعات تولید شده اولیه در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی استفاده کرد. در این کتاب تلاش است تا علاوه بر مسئله مدیریت پسماندهای صنعتی و خطرناک، روش‌های مختلف طبقه‌بندی پسماندها در کشورهای مختلف که قابلیت یاد برد در کشور ما را دارند، ارائه شود. در پایان کتاب یاد شده، فهرستی از پسماندهای شناسایی شده در کشور ارائه شده است. این کتاب برای استادان و پژوهشگران فعال در زمینه‌های محیط زیست، مهندسی بهداشت محیط، اجاس‌ای شرکت‌های مهندس مشاور و تولید کنندگان پسماند ارائه دهندگان خدمات مدیریت اجرایی پسماندها و رشته‌های غیر مهندسی مرتبط با علوم زیست محیطی، مفید است.

اجرای ۱۶۴ پروژه پژوهشی در مناطق نفت خیز جنوب

رئیس پژوهش و فناوری شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب گفت: ابتدای تأسیس این شرکت در سال ۱۳۷۹ تاکنون ۱۶۴ طرح پژوهشی - تحقیقاتی در این شرکت اجرا شده است. با تقویم قاسم بلبیان این که از این تعداد طرح پژوهشی ۱۴۶ مورد پایان یافته است، تصریح کرد: شماری از طرح‌های خاتمه یافته با هدف خود اتکایی و ساخت فناوری‌ها کلاه، مواد و تجهیزات اجرا و تجاری سازی شده‌اند. وی ساخت توربین گازی سولار سنترال مدل ۴۵۰۲-T، ساخت مته حفاری دندان‌های، تولید پنج قلم افزایش‌های سیمان حفاری و تولید دوغاب سیمان سبک و فوق سبک برای سیمانکاری پشت آستری ۷ اینچ ۱۰ حلقه چاه مارون را از مهم‌ترین طرح‌های تحقیقاتی اجرا شده بر شمرد. پور قاسم ادامه داد: ۹ پروژه نیز آماده تجاری سازی هستند و شرکت‌های داخلی مرتبط با صنعت نفت می‌توانند برای توسعه محصولات این پروژه‌ها به شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب مراجعه کنند. رئیس پژوهش و فناوری شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب گفت: پروژه تولید نانو سیالات به منظور به کارگیری در مبدل‌های حرارتی و برج‌های خنک‌کننده، تولید نیمه صنعتی انواع حرارتی و تولید نمونه آزمایشگاهی و میدانی مواد کند کننده خوردگی از جمله پژوهش‌هایی هستند که با سودآوری بالایی

راه اندازی سامانه افزایش ظرفیت پهنای باند ماهواره‌ای

رئیس شبکه و زیرساخت مدیریت فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) شرکت ملی حفاری ایران از راه اندازی سامانه افزایش ظرفیت کمی و کیفی پهنای باند ماهواره‌ای به منظور خدمات دهی به دستگاه‌های حفاری این شرکت خبر داد. جمشید طهماسبی گفت: سامانه افزایش ظرفیت کمی و کیفی پهنای باند ماهواره‌ای شرکت ملی حفاری ایران پارسل با امکان خدمات دهی به ۵۰ دستگاه حفاری مستقر در مناطق عملیاتی خشکی و دریایی کشور راه اندازی شد. وی افزود: با توسعه این سامانه، هم‌اکنون امکان خدمات دهی به ۶۴ دستگاه حفاری فراهم شده است که پیش بینی می‌شود تا پایان امسال به ۷۲ دستگاه برسد. طهماسبی تصریح کرد: تا پایان امسال همه دستگاه‌های حفاری شرکت ملی حفاری در موقعیت‌های استقرار، زیر پوشش این سامانه قرار خواهند گرفت. رئیس فاوا شرکت ملی حفاری ایران، افزایش شتاب اتصال به شبکه داخلی (اینترنت)، بهبود کیفیت مکالمات تلفنی و امکان ارائه سرویس‌های ارزش افزوده متنوع برای کارکنان شاغل در دستگاه‌های حفاری از جمله خدمات آموزشی از راه دور، ویدیو کنفرانس و

کاهش ۲۰ درصدی هزینه‌های حفاری با لوله مغزی سیار ایرانی

مدیر عمل شرکت نفت فلات قاره ایران از کاهش ۲۰ درصدی هزینه‌های حفاری با بهره‌گیری از لوله مغزی سیار ساخته شده به وسیله سازندگان ایرانی خبر داد. حمید پور در یاد دیدار شرکت کار خنجات اسمعیلی بالشاره به تأمین دستگاه لوله مغزی سیار (کوئل تیوبینگ) با همکاری این شرکت ایرانی افزود: در حالی که به فرموده مقام معظم رهبری، سال حمایت از کالای ایرانی نام گذاری شده است، شرکت ملی حفاری ایران موفق شده است زمینه‌های لازم را برای ساخت یکی از دستگاه‌های مهم و پر کاربرد در صنعت نفت فراهم آورد. وی بلبیان این که دستگاه لوله مغزی سیار ساخته شده به وسیله صنعتگران ایرانی تأثیر بسزایی در میزان تولید و بهره‌وری کار دارد، تصریح کرد: این دستگاه موجب شده هزینه‌های حفاری، به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد. پور ادامه داد: شرکت ملی حفاری ایران در حوزه کاری خود از هر ایده مناسبی که در قالب پژوهش و توسعه مطرح شود و امکان اجرا داشته باشد، حمایت می‌کند.

طرح‌های افزایش ظرفیت پالایشگاه بندرعباس در آستانه بهره‌برداری

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس از بهره‌برداری طرح‌های ارتقای کیفیت این شرکت پالایشی در آینده نزدیک خبر داد. هاشم نامور با بیان این که طرح‌های افزایش ظرفیت پالایشگاه بندرعباس با هدف حفظ و صیانت از محیط زیست به بهره‌برداری می‌رسد، افزود: با اجرای این طرح‌ها، کیفیت فرآورده‌های تولیدی شرکت نفت بندرعباس ارتقا می‌یابد و در سطح استانداردهای روزا مد دنیا قرار می‌گیرد.

به گفته وی، ارتقای کیفیت ۱۲ میلیون لیتر از بنزین تولیدی به

واگذاری يك جایگاه سوخت دولتی به بخش خصوصی

جایگاه سوخت شماره ۵ در استان فارس به قیمت پایه ۱۰۲ میلیارد ریال، مهرماه امسال از سوی سازمان خصوصی سازی روی میز مزایده می‌رود.

این جایگاه سوخت در میدان دانشجوی شیراز واقع شده است و متقاضیان باید سه میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال به عنوان مبلغ

ثبت بیش از ۹ هزار بازدید میدانی از جایگاه‌های سوخت

مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه میاندوآب گفت: در پنج ماه نخست امسال ۹۳۱۵ بازدید کنترل کیفی میدانی از ۹۰ جایگاه عرضه سوخت و مصرف کنندگان عمده، در این حوزه عملیاتی انجام شده است.

داود فعال پور افزود: در بازه زمانی یاد شده ۲۰۱۵ مورد بازدید کنترل کیفیت در ۹۰ جایگاه عرضه سوخت و ۴۵۰ مورد بازدید میدانی در حوزه مصرف کنندگان عمده انجام شده است.

وی ۳۶۰۰ مورد تست آب یابی از ۱۸۰ مخزن فعال در محاری عرضه سوخت را بخش دیگری از فعالیت‌های بازدیدی این حوزه عملیاتی در پنج ماه نخست امسال بر شمرد.

به گفته فعال پور در بازه زمانی مورد نظر هم‌زمان با بازدیدهای میدانی ۳۲۵۰ بازدید کیفی (آزمایش) نیز از ۶۵۰ تلمبه سوخت جایگاهی نیز با هدف جلوگیری از رکود کاری دستگاه‌های موجود در محاری عرضه سوخت و خدمت رسانی مطلوب به مراجعان انجام شده است.

آغاز فعالیت ۱۶۹ مین جایگاه سوخت در آذربایجان شرقی

مجمع خدماتی و رفاهی «شقایق» به عنوان یکصد و شصت و یکمین جایگاه عرضه فرآورده‌های نفتی در ناحیه مرکزی منطقه آذربایجان شرقی، بهره‌برداری و افتتاح شد.

این مجتمع خدماتی و رفاهی در زمینی به مساحت ۱۰ هزار متر مربع با سرمایه ۶۰ میلیارد ریال و سرمایه گذاری بخش خصوصی احداث شده است. جایگاه شقایق در فزای نخست با پنج نفر نیروی انسانی، دو سکوی بنزین سه سکوی نفت گاز، ۲۴ نازل و چهار مخزن بنزین و نفت گاز، آماده خدمات رسانی به مردم منطقه و گردشگران است.

نفت سفید پالایشگاه بندرعباس در بورس انرژی

رینگ بین الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران، امروز شاهد نخستین عرضه نفت سفید شرکت پالایش نفت بندرعباس است.

برای نخستین بار نفت سفید پالایشگاه بندرعباس در بورس انرژی کشور عرضه شد.

در رینگ داخلی این بورس، امروز کالاهای حلال ۴۰۲ شرکت پالایش نفت تبریز، آیزوفیدو حلال ۴۰۴ شرکت پالایش نفت شیراز، سی اس او شرکت پالایش نفت شانژن، همچنین آیزورسیکل و پروپان شرکت پالایش نفت تهران و در رینگ بین الملل نیز نفت سفید شرکت پالایش نفت بندرعباس و نفت گاز شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از مبادی ساری و تبریز به مقاصد افغانستان و عراق عرضه شد.

هفته گذشته رینگ بین الملل بورس انرژی نیز شاهد نخستین عرضه نفت سفید شرکت پالایش نفت بندرعباس بود.

رفع اشکال در طراحی اولیه

پنکه‌های هوایی

تلاش کارکنان نگهداری و تعمیرات ماشین آلات دوار شرکت پالایش نفت اصفهان با رفع اشکالات طراحی اولیه پنکه‌های هوایی واحدهای مجتمع بنزین سازی این شرکت به ثمر نشست. در واحدهای بنزین سازی شرکت پالایش نفت اصفهان شامل NHT-CCR-ISO برای خنک کردن مواد نفتی ۱۰۴ دستگاه پنکه هوایی نصب شده است که اشکال در طراحی اولیه ناشی از منطبق نبودن شافت و فلاویل، شرایط نامیمنی را ایجاد کرده بود.

با توجه به وزن بالای فلاویل‌ها، احتمال رها شدن آن از روی شافت، بنابر پیشنهاد یکی از مهندسان نگهداری و تعمیرات ماشین آلات دوار، با اعمال تغییراتی روی فن‌ها، علاوه بر رفع اشکالات در طراحی اولیه پنکه‌های واحدهای بنزین سازی، مشکلات مربوط به هوزینگ بیرینگ (طراحی) این فن‌ها برطرف شد.

باقر صالحی به عنوان ارائه دهنده پیشنهاد اولیه اجرای این پروژه گفت: اعمال تغییرات روی فن‌های واحد مزبور، بدون ایجاد توقف در تولید به هم کارکنان مانشینری مستقر در واحد بنزین سازی در مدت زمان دو سال و سه ماه انجام شده است. وی گفت: این عملیات با حمایت واحدهای مختلف پالایشگاه نفت اصفهان از جمله نگهداری و تعمیرات، نگهداری تعمیرات دستگاه‌های دوار، ماشینری مجتمع بنزین سازی و کارگاه تعمیرات پمپ، همچنین تراشکاری، فلز کاری کارگاه مرکزی، داربست بندی و حمل و نقل انجام شده است.

موزه باستانشناسی و اسناد صنعت نفت ایران

دستاورد مرکز اسناد صنعت نفت از کتابخانه تاسی هزار سند

را حله خالقی | اسناد و مدارک، حاوی اطلاعات و تجربیات گرانبهایی هستند که در تعالی اهداف هر سازمان، نقشی سازنده دارند و یکی از ابزارهای مهم مدیریت، در ریختن برنامه و تصمیم گیری به شمار می آیند. بنابر این، نگهداری و مدیریت صحیح اسناد و مدارک، از دغدغه‌های اصلی سازمان‌ها شمرده می‌شود. اسناد و مدارک صنعت نفت نیز از این امر مستثنا نیست. همان طور که پیش از این گفته شد، پس از راه‌اندازی دفتر موزه‌های صنعت نفت، مرکز اسناد، با هدف گردآوری، پردازش و اطلاع‌رسانی و خدمات‌دهی آرشیوی رونق بخشیدن به پژوهش‌های تاریخی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، در سال ۱۳۹۳ شکل گرفت.

تاریخچه آرشیو در ایران

نگهداری اسناد در مخازن دولتی و سلطنتی ایران، پیشینه چند هزاره دارد. برای نمونه، هخامنشیان آرشیو خود را «دربزینشت» می‌خواندند؛ اما پیدایش بایگانی‌ها به مفهوم امروزی آن، به عصر قاجار و اقدام وزارت امور خارجه در سال ۱۲۷۸ خورشیدی، برای مرتب‌سازی پرونده‌های خود، به تاسی از کشورهای اروپایی باز می‌گردد. طی سال‌های ۱۲۸۰ تا ۱۳۰۹ هیئت فرانسوی و بلژیکی - که برای اصلاح نظام گمرکی به ایران آمده بودند - طرحی برای سلمان‌دهی نظام بایگانی کشور ارائه کردند و آن را به مرحله اجرا گذاشتند. به دنبال آن، نخستین بار در دبیهشت ۱۳۰۹، هیئت وزیران، مصوبه‌ای در خصوص جمع‌آوری سوابق و ایجاد «مرکز اسناد دولتی» به تصویب رساند که به موجب آن، مقرر شد تمامی قراردادهای، سوابق مؤسسات دولتی، امتیازات و سهام مربوط به دولت، قبایلات، خالصجات و مانند این‌ها به استثنای عهدنامه‌های سیاسی، در اتاقی که وزارت مالیه در قصر گلستان به عنوان مرکز اسناد دولتی قرار داده، به ترتیب مقرر، ضبط و حفظ شود. مطالعات منسجم اولیه برای تاسیس آرشیو ملی ایران و تعیین تکلیف حجم انبوه سوابق راکد دستگاه‌های دولتی و وابسته به دولت، از سال ۱۳۴۲ آغاز و طرح ایجاد «مرکز بایگانی راکد» در اواسط سال ۱۳۴۳ تهیه شد و پس از تأیید هیئت رئیسه شورای عالی اداری کشور به تصویب رسید؛ ولی اجرای این طرح، به دلیل تأمین نشدن اعتبار، مسکوت ماند. تا این که هیئت دولت، در ۲۹ خرداد ۱۳۴۷، لایحه‌ای در ۸ ماده و ۴ تبصره تصویب کرد. آخر ماه ۱۳۴۸، این لایحه به تصویب مجلس شورای ملی رسید و برای اظهار نظر و تصویب، به مجلس سنا ارسال شد. پس از تصویب مجلس سنا، سرانجام در اردیبهشت ۱۳۴۹، قانون تاسیس «سازمان اسناد ملی ایران» به تصویب نهایی مجلس شورای ملی رسید و برای اجرا، به دولت ابلاغ شد. بر اساس قانون تصویب شده، تمامی دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها، به حفظ و نگهداری اسناد مهم و ارزشمند خود موظف شدند. در همین زمینه، شرکت ملی نفت ایران نیز طی بخشنامه‌ای، تمامی اداره‌های تحت نظارت خود را موظف کرد که اصل اسناد را حفظ کنند و اعلام کرد، امحای لوراق شرکت، به دلیل مرور زمان غیر قانونی است. در سال ۱۳۵۱ شرکت ملی نفت، تشکیل کمیسیونی را با عنوان «تنظیم آیین‌نامه تشخیص لوراق زاید و ترتیب امحای آن» تصویب کرد. در سال ۱۳۷۵، دستور عملی با عنوان «ارزشیابی اسناد و مدارک» و دستور عملی هم به عنوان «روش اجرایی آن» ابلاغ شد.

۲ تشکیل موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت

خلأ بزرگی که در این میان احساس می‌شد، تشکیلاتی بود که با توجه به اهمیت گسترده اسناد صنعت نفت در سطح کشور، بتوانند سلیماندهی اسناد و مدارک را عهده دار شود. از این رو در سال ۱۳۹۲ در پی دستور وزیر نفت مبنی بر راه‌اندازی موزه‌های صنعت نفت، تشکیلات «مرکز اسناد» نیز پا گرفت. این مرکز، سوابق راکد را نه از دیدگاه قابلیت امحا، بلکه از منظر تاریخی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مورد بررسی قرار داد و در آن میان، اسناد مهمی که در ابتدا با نگاه سطحی و غیر کارشناسی، بی‌ارزش و زاید قلمداد می‌شدند، شناسایی و گردآوری کرد!

۳ شناسایی و گردآوری ۳۰ هزار پرونده نفتی

طی چهار سال گذشته، کارشناسان اسناد، بیش از ۳۲ هزار پرونده را از شرکت‌های مختلف نفتی در سطح کشور شناسایی و به مرکز اسناد منتقل کرده‌اند. طی چهار سال گذشته، کارشناسان اسناد، بیش از ۳۲ هزار پرونده را از شرکت‌های مختلف نفتی در سطح کشور شناسایی و به مرکز اسناد منتقل کرده‌اند. در این میان، بالغ بر ۲۰ هزار پرونده به پالایشگاه آبادان اختصاص دارد. دفتر وزارتی با ۳۶۰۰ پرونده و مناطق نفت‌خیز جنوب با ۲۷۰۰ پرونده، سهم خود را در سبد آرشیو به ثبت رسانده‌اند. عمر قدیمی‌ترین سند منتقل شده، ۱۱۵ سال و در زمینه اکتشاف و حفاری تیم اعزامی داری در

۴ ساماندهی یک میلیون و ۲۶۰ هزار برگ سند

مجموعه‌سازی و فهرست‌نویسی اسناد گردآوری شده، از بهار ۱۳۹۶ آغاز شد و تا کنون یک میلیون و ۲۶۷ هزار و ۷۲۰ برگ از سندها فهرست‌نویسی شده است. در همین زمینه اسناد دفتر وزارتی با تعداد ۲۲۰۰ پرونده، بیشترین آمار اسناد فارسی فهرست‌نویسی شده را به خود اختصاص داده است. اسناد شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با ۱۱۰۰ پرونده، شرکت ملی صنایع پتروشیمی با ۲۲۰ پرونده و اسناد انگلیسی مدیریت اکتشاف به تعداد ۱۲ هزار و ۵۰۰ برگ، دیگر سندهای فهرست‌نویسی شده در این زمینه است.

۵ تصاویری با قدمت اکتشاف نفت در مرکز اسناد

آرشیو عکس واحد دیداری و شنیداری مرکز اسناد، از غنی‌ترین و منحصر به فردترین مراکز نگهداری عکس در صنعت نفت به شمار می‌رود. عکس‌هایی با قدمت اکتشاف نفت تا تحولات پیش از انقلاب، نقش نفت در جنگ تحمیلی و دستاوردهای پس از انقلاب، بخش عمده این اسناد را تشکیل می‌دهد. این اسناد، به دو گروه فایل‌های دیجیتال و اقلام فیزیکی تقسیم می‌شوند. در رده فایل‌های دیجیتال، بیش از ۶۲ هزار فیلم، عکس، مولتی مدیا، فایل‌های صوتی و وزارت نفت، شرکت‌های ملی گاز، پتروشیمی و نفت فلات قاره و بیش از ۱۶۰ هزار قلم نوار کاست، نوار فیلم ویدئویی، نوار

۶ افزایش ماندگاری اسناد و کاهش فرسودگی اثر

بی‌تردید حفظ، نگهداری و مرمت اسناد، یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های مرکز اسناد صنعت نفت به شمار می‌رود. متأسفانه، وضعیت نگهداری برخی از اسناد در گذشته بسیار نامطلوب بوده و به علت شرایط نامناسب، آلودگی‌های محیطی اعم از دما، رطوبت، نور و گازهای آلاینده، در معرض آسیب جدی قرار داشته‌اند. کارشناسان این بخش، با انجام گردگیری، آسیب‌شناسی و ضد عفونی، شرایط استاندارد

۱ سهولت سطح دسترسی

با اسکن اسناد

به منظور افزایش سطح ایمنی و سرعت بازایی، تملعی اسناد موجود در مرکز اسناد، بتدریج اسکن و در نرم‌افزار بانک اطلاعاتی آرشیو بارگذاری می‌شوند. طی چهار سال اخیر، بالغ بر ۱۴۷ هزار و ۳۴۵ برگ اسکن شده که بیشترین آمار ارائه شده، به ترتیب به اسناد شرکت ملی صنایع پتروشیمی، دفتر وزارتی، امور رفاهی، شرکت ملی مهندسی و ساختمان، شرکت نفت فلات قاره، کتاب‌ها، نشریات و بولتن‌های خبری و سندهای اهدایی، اختصاص دارد.

۸ کتابخانه تخصصی با بیش از ۱۵۰۰ عنوان اثر

کتابها و نشریات مرتبط با تاریخ و ادبیات نفت، از جمله مدارک ارزشمندی است که بخشی ویژه‌ای از مرکز اسناد به شمار می‌رود. در واقع وجود یک کتابخانه تخصصی با محور تاریخ و ادبیات نفت، می‌تواند به محققان و پژوهشگران کمک کند تا مجموعه عظیم صنعت نفت را از نوبار شناسند. در همین زمینه، کتابخانه‌ای با بیش از ۱۵۰۰ عنوان اثر حول محور تاریخ و ادبیات نفت ایران و بیش از ۷۰ نشریه تخصصی در بازه‌های زمانی مختلف از جمله کشف و استخراج نفت، در این کتابخانه گردآوری و سلمان‌دهی شده است. این مجموعه نوپا، در سال‌های اخیر، میزبان بسیاری از پژوهشگران داخلی و خارجی بوده است.

۹ مخازن، گنجینه اسناد

بخش عمده آثار، از طریق بازدیدهای به عمل آمده از انبارهای مازاد، مراکز آرشیو و بایگانی شرکت‌های وابسته به صنعت نفت در سطح کشور، شناسایی و به تهران منتقل شده و مابقی آنها را اشخاص حقیقی یا حقوقی اهدا کرده‌اند. اسناد منتقل شده، پس از طی فرایندهای مذکور، در مخازن قفسه‌های مخصوص، با ذکر مشخصات دسته‌بندی و جانمایی می‌شوند و به فراخور مناسبت‌ها و نمایشگاه‌ها، مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند. در نمایشگاه‌ها، از نمایش اصل سند خودداری می‌شود و تصویر آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۰ این مجموعه از ابتدای راه‌اندازی تا کنون توانسته

۱۰ نمایشگاه موقت را برگزار کند که از مهم‌ترین آنها، می‌توان به غرفه موزه‌های نفت در نمایشگاه بین‌المللی نفت و انرژی ۱۳۹۶ کیش و نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ۱۳۹۷ در تهران اشاره کرد. ایجاد یک نمایشگاه دائمی کوچک در ساختمان اصلی وزارت نفت و ساختمان پژوهشگاه قدیم ری، از دیگر اقدام‌های صورت گرفته در این زمینه است. بی‌تردید، آثار گردآوری شده و به نمایش در آمده، نتیجه تلاش ارزشمند و بی‌دریغ کارکنان این مرکز است که در وضعیت سخت و دشوار از جمله شرایط ناگوار بهداشتی، رنج کار را به جان می‌خورند و همچنان دست از کوشش برنمی‌دارند. از این رو جادارده، از تملعی مسئولان و کارکنان خدمت صنعت نفت، بویژه مدیریت اکتشاف، شرکت بهره‌برداری مسجدسلیمان، شرکت پالایش نفت آبادان، نفت فلات قاره، مناطق نفت‌خیز جنوب و شرکت ملی صنایع پتروشیمی - که بیشترین همکاری را با مرکز اسناد داشته‌اند - سپاسگزار باشیم.

روایت تاریخی از صنعت نفت در دهه ۲۰ (بخش سوم)

ورود قوام به معرکه

قوام‌السلطنه پس از عهده‌دار شدن سمت نخست‌وزیری در ششم بهمن ماه ۱۳۲۴، تلاش خود را در جهت حل این ۳ مسئله معطوف داشت. وی از آنجا که سیاستمداری کهنه‌کار و در مذاکره با روس‌ها با تجربه می‌نمود، در قدم نخست جهت پیشگیری از هر گونه شبهه احتمالی سیاست خود را بیطرفی اعلام و طی تلگرافی به «جوزف استالین» نسبت به مذاکره مستقیم با سران شوروی به منظور حل اختلافات فی‌مابین ابراز تمایل کرد.

شوروی‌ها که این ابراز تمایل را در راستای اهداف خود می‌دیدند، با اغتنام فرصت، بی‌درنگ یک فروند هواپیمای دو موتورهِ جهت عزیمت به مسکو در اختیار نخست‌وزیر و هیئت همراه قرار دادند.

قوام‌السلطنه در ۲۹ بهمن ماه همان سال به مسکو عزیمت کرد و مذاکرات مختلف اما بی‌حاصلی را با سران شوروی ترتیب داد، چرا که شوروی همچنان بر موضع پیشین خود، یعنی تحصیل امتیاز نفت شمال پای می‌فشرد، اما ایستادگی بر این موضع همیشگی امری نبود که نظر هیئت ایرانی را جلب کند. زیرا قانون مصوب مجلس شورای ملی اختیارات دولت مردان را برای مذاکره در خصوص نفت محدود می‌کرد و قوام‌السلطنه نیز از این شانس برخوردار بود که بااستناد به این قانون، آشکارا از قبول تقاضای شوروی اجتناب کند. در غیر این صورت امکان اتخاذ هر گونه موضع انفعالی در برابر فشار مقامات شوروی از جانب هیئت ایران می‌رفت.

آغاز ماجرا

هیئت اعزامی به مسکو نیز محدوده اختیارات خود را به خوبی می‌دانست و با استناد به مصوبه مجلس در برابر درخواست شوروی مبنی بر گرفتن امتیاز نفت موضع مخالف گرفت و طی نامه‌ای یادآور شد: «در خصوص واگذاری امتیاز نفت، طبق قانونی که به تصویب مجلس ایران رسید، نه تنها واگذاری امتیاز منع گردیده بلکه مذاکره از طرف دولت را در این زمینه، غیرقانونی دانسته‌است.»

همچنین پیرامون موضوعات دیگری که در فهرست مذاکرات طرفین قرار می‌گرفت (غائله آذربایجان و خروج ارتش شوروی از خاک ایران) خاطر نشان کرد: «لستان آذربایجان جزء لاینکف ایران است و دولت اصلاحات لازم را در آن به عمل خواهد آورد و افرادی که در آنجا دست به اقدامات منافی استقلال و

شوروی‌ها که این ابراز تمایل باید از ادامه این عمل‌خودداری کنند. ارتش سرخ نیز باید تا روز دوم مارس، برابر قرار داد ایران، شوروی و انگلستان، خاک ایران را تخلیه نمایند.»

شوروی‌ها مثل همیشه از قبول این موارد سرباز زده و جهت رفع اختلافات، موادی را در قالب پیشنهاد جهت خرید قوام و هیئت همراه او قرار دادند. بخشی از ماد پیشنهادی چنین است: «دولت شوروی از تحصیل امتیاز نفت صرف‌نظر خواهد کرد و در عوض شرکت مختلط شوروی و ایران تشکیل خواهد شد که نفت شمال را استخراج کند. در ۲۵ سال اول ۵۱ درصد سهام متعلق به شوروی و ۴۹ درصد متعلق به ایران خواهد بود و در ۲۵ سال دوم هر یک از طرفین ۵۰ درصد سهام خواهند داشت.

۲-ارتش سرخ در قسمت‌هایی از ایران برای مدت نامعلومی متوقف خواهند بود.

۳-دولت ایران استقلال داخلی آذربایجان‌زا به

رسمیت خواهد شناخت و…

۴-زبان رسمی در مدارس و محاکم و ادارات محلی، ترکی خواهد بود ولی تمام مکاتبات با دولت تهران به فارسی خواهد بود.

سفر به مسکو

اقامت قوام در مسکو و مذاکرات وی با مقامات شوروی به طور رسمی کاری از پیش نبرد و هیئت اعزامی ناگزیر به ترک مسکو شد.البته این سفر اگرچه به طور رسمی نتیجه‌ای به همراه نداشت اما از آنجا که قوام‌السلطنه همواره در کمین فرصت‌ها بود و بیشتر به چگونگی اجرای سیاست‌های مستقل خود فکر می‌کرد، بر سر مسئله نفت شمال به رغم طرح قانونی آذرماه ۱۳۲۳ به توافقی شفاهی دست یافت که با ورود سادچیکف، سفیر شوروی به تهران شکل می‌گرفت.»

پس از مراجعت قوام به تهران دولت شوروی برای چنان که گفته شد، قوام‌السلطنه درمدت اقامت خود در شوروی اگر چه به طور رسمی با دولت آن کشور، توافقی حاصل نکرد، اما به طور شفاهی به توافقی دست یافت که بعدها به صورت موافقت‌نامه قوام – سادچیکف رسمیت یافت. به این ترتیب که قوام

قبولاندن پیشنهاد فوق به هیئت ایرانی، از طریق افزایش نیروهای نظامی خود، فشار بیشتری وارد ساخت، روزنامه‌های وابسته به حزب توده نیز از پای ننشسته و بر موج تبلیغاتی خود در جهت تأیید مواد پیشنهادی شوروی‌ها افزودند.

قوام، نخست‌وزیر وقت ایران در شرایطی که دیگر احتمال تخلیه ارتش شوروی از خاک ایران را نمی‌داد، بار دیگر موضوع خروج ارتش سرخ شوروی در خاک ایران را به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع کرد. شورای امنیت نیز با برگزاری جلسات متعدد نسبت به این موضوع رسیدگی کرد، اما در تمامی این جلسات نماینده شوروی به این دلیل که بین دولت‌های ایران و شوروی توافقاتی در جریان است، تعویق رسیدگی به موضوع را خواستار شد.

در اینجای بود که قوام‌السلطنه از حسین علاء سفیر ایران در واشنگتن خواست تا شکایت ایران را از شورای امنیت پس بگیرد، ولی حسین علاء از اجرای این فرمان سرپیچی کرد و کار خود را همچنان تا حصول نتیجه‌نهایی ادامه داد. جلسات شورای امنیت تا آنجا پیش رفت که حسین علاء طی پیشنهادی به شورا، مسکوت گذاشتن موضوع شکایت ایران را تا تاریخ مشخص، مشروط به خروج نیروهای شوروی، اعلام می‌دارد.

این پیشنهاد مورد موافقت اعضای شورا قرار گرفت و متعاقب آن شکایت ایران تا تاریخ ۶ مه ۱۹۴۶ به تعویق افتاد.

ختم غائله با روس‌ها

چنان که گفته شد، قوام‌السلطنه درمدت اقامت خود در شوروی اگر چه به طور رسمی با دولت آن کشور، توافقی حاصل نکرد، اما به طور شفاهی به توافقی دست یافت که بعدها به صورت موافقت‌نامه قوام – سادچیکف رسمیت یافت. به این ترتیب که قوام

وقتی زمینه قانونی و اجتماعی قبول درخواست شوروی را داپر بر تحصیل امتیاز نفت، نامهموار دید به طور شفاهی توافق کرد پس از ورود سادچیکف، سفیر شوروی، به تهران، مذاکرات مربوط به نفت تا حصول نتیجه‌نهایی دنبال شود!

این توافق شفاهی که بیشتر از فرصت‌طلبی قوام‌مایه می‌گرفت، جریان عادی خود را طی کرد تا این که در فروردین ۱۳۲۵ در قالب تنظیم موافقت‌نامه‌ای که به طرح قرارداد ایجاد «شرکت مختلط نفت ایران و شوروی» نیز تصریح داشت، به بار نشست. مشروح این موافقت‌نامه که بین قوام و سادچیکف، سفیر شوروی در ایران، امضا شد و به عنوان ابلاغیه مشترک در تهران انتشار یافت، چنین بود: «مذاکراتی که از طرف نخست‌وزیر ایران در مسکو با اولیای دولت جماهیر شوروی سوسیالیستی آغاز و در تهران پس از ورود سفیر کبیر شوروی ادامه یافت، در تاریخ ۱۵ فروردین ۱۳۲۵ مطابق با چهارم آوریل ۱۹۴۶ به نتیجه ذیل رسید و در کلیه مسائل موافقت حاصل شد.

۱-ارتش سرخ از ۲۴ مارس ۱۹۴۶ یعنی یکشنبه چهارم فروردین ماه ۱۳۲۵ ظرف یک ماه و نیم تمام خاک ایران را تخلیه می‌نمایند.

۲-قرارداد ایجاد شرکت مختلط نفت ایران و شوروی و شرایط آن از تاریخ ۲۴ مارس تا افضای ۷ ماه برای تصویب به مجلس پانزدهم پیشنهاد خواهد شد.
۳-راجع به آذربایجان چون امر داخلی ایران است ترتیب مسالمت‌آمیزی برای اجرای اصلاحات بر طبق

قوانین موجود و با روح خیرخواهی نسبت به اهالی آذربایجان، بین دولت و اهالی آذربایجان داده خواهد شد.»
نامه قوام که پس از تنظیم ابلاغیه مشترک به سادچیکف ارسال شد، به تجسس و بهره‌برداری اراضی نفت‌خیز در شمال ایران با شرایطی خاص از طریق ایجاد شرکت پیشنهادی (شرکت مختلط ایران و شوروی) تصریح داشت. مهم‌ترین شرایط آن به این شرح بود: «هدت عملیات شرکت ۵۰ سال می‌باشد که در مدت ۲۵ سال اول عملیات ۴۹ درصد سهام به ایران و ۵۱ درصد سهام به دولت شوروی متعلق خواهد بود و در ۲۵ سال دوم ۵۰ درصد سهام به ایران و ۵۰ درصد سهام به شوروی تعلق خواهد داشت.»

قوام در پایان نامه خود با سادچیکف همچنین یادآورشد: قرارداد ایجاد شرکت نفت مختلط شوروی و ایران به مجرد آن که اعضای مجلس شورای ملی ایران انتخاب شوند و به عملیات قانونگذاری بپردازند برای تصویب پیشنهاد خواهد شد.

ناخشنودی قدرت‌ها

چنین موافقت‌نامه‌ای همان گونه که پیش‌بینی می‌شد در ابتدا به مذاق دو کشور قدرتمند دیگر (آمریکا و انگلستان) خوش نیامد و انگلستان به فاصله دو روز بعد از اعلام و انتشار موافقت‌نامه از بیم آنکه منافعش در شمال عراق – مناطق نفتی موصل و کرکوک– در معرض مطالع روس‌ها قرار گیرد، مخالفت خود را با آن ابراز داشته، اما سرانجام با این تصور که ممکن است امتناع ایران از قبول تصویب پیشنهاد خواهد شد.

به کار برد: «دولت کنونی را همان امواج غضب ملت علیه هیئت حاکمه، روی کار آورده‌است. این دولت آخرین اسلحه مسالمت‌آمیز علیه هیئت حاکمه است.»

همچنین سادچیکف قوام را سیاستمدار بزرگ خاورمیانه خواند.

طرفه این که سران حزب توده تحت تاثیر اقدامات فریبنده نخست‌وزیر، کابینه قوام را یک کابینه ملی و شرکت در آن را جایزه به شمار آوردند. کمیته مرکزی حزب توده طی اعلامیه‌ای شرکت در کابینه قوام را چنین توجیه کرد: «ما از این رو در کابینه شرکت جستیم تا از راه همکاری با سایر عناصر ملی و آزادی‌خواه در دستگاه حاکمه، تصفیه واقعی را عملی نماییم و دستگاه دولتی را به مردم نزدیک‌تر سازیم و آن را به نفع ملت و برای خدمت به جامعه به کار ببریم.»

در بند نخست این ماده واحده آمده بود: «نظر به اینکه آقای نخست‌وزیر با حسن نیت اقدام به مذاکره و تنظیم موافقت‌نامه در باب ایجاد شرکت مختلط نفت ایران و روسیه نموده‌اند و نظر به اینکه مجلس شورای ملی ایران استنباط مزبور را منطبق با مدلول و مفهوم واقعی قانونی سابق‌الذکر تشخیص نمی‌دهد، مذاکرات و موافقت‌نامه فوق را بلااثر و کان‌لم‌یکن می‌داند.»

بند سوم این ماده واحده تصریح داشت: «واگذاری هر گونه امتیاز استخراج نفت کشور و مشتقات آن به خارجی‌ها و ایجاد هر نوع شرکت برای این منظور که خارجی‌ها در آن به وجهی از وجوه سهیم باشند، مطلقاً ممنوع است.»

همچنین در ماده واحده پیشنهادی قید شده بود: «دولت باید موجبات تقصص فنی و علمی را

ترفندهای قوام

قوام علاوه بر اینها، با ترفندهای خود موفق شد با استفاده از ارتش، بساط شورش پیشه‌وری را در خطه آذربایجان بر چیند و آن استان را از نفوذ نیروهای دموکرات پاک کند.

او همچنین باایفای نقشی ماهرانه توفیق یافت انتخابات مجلس پانزدهم را به میل خود برگزار کند. بدون اینکه حتی یک نفر از سران حزب توده را در آن شرکت دهد.

دوره پانزدهم مجلس شورای ملی در ۲۵ تیرماه ۱۳۲۶، پس از برگزاری جلسه افتتاحیه فعالیت خود را آغاز کرد. مجلس شورای ملی پس از چندی

و در شرایطی که «سادچیکف» سفیر شوروی در تهران تصویب فوری قرارداد را به وسیله مجلس شورای ملی انتظار می‌کشید، بحث در مورد آن را آغاز کرد.

سادچیکف از پیش، علاوه بر این، هر گونه کمک مالی و اقتصادی ممکن را به ایران، مشروط به تصویب این موافقت‌نامه کرده بود!

دولتمردان شوروی نیز که به تصویب قرارداد نفت از سوی نمایندگان مجلس، امید بسته بودند

آن را به عنوان آزمایشی حساس در اینجا حسن تفاهم بین دو کشور تلقی می‌کردند.

قوام‌السلطنه در مهر ماه ۱۳۲۶ جهت تشریح

موضوع خود و پاره‌ای توضیحات در خصوص

موافقت‌نامه نفتی ایران و روسیه، در مجلس شورای

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران، شماره ۸۹۰

امر به معروف و نهی از منکر در نهضت امام حسین (ع)

جان کلام در قیام عاشورا

امر به معروف و نهی از منکر، پیشینه‌ای به قدمت تاریخ حیات انسان دارد. نخستین انسان دعوت کننده به نیکی حضرت آدم (ع) بود و پس از وی نیز پیام آوران وحی و پیروان آنان در انجام این وظیفه مهم تلاش کرده‌اند. حضور این رادمردان در صحنه تحولات اجتماعی به اندازه‌ای چشمگیر است که می‌توان گفت همه حرکت‌های اصلاحی و دگرگونی‌های سازنده در جوامع بشری در پرتو امر به معروف و نهی از منکر آنان تحقق یافته است. اسلام نیز از پیروان خود می‌خواهد خود را در برابر جامعه متعهد بداندند و در صورت مشاهده ستم و گناه سکوت نکنند، بلکه همواره دیگران را به خوبی‌ها امر کنند و از بدی‌ها باز دارند.

جایگاه امر به معروف و نهی از منکر

قرآن کریم اولین وظیفه همه‌انبیا را امر به معروف و نهی از منکر می‌داند و می‌فرماید:

«ما در میان هر امتی، پیامبری را مبعوث کردیم که مهم‌ترین وظیفه آنان دو چیز بود: یکی امر به یکتاپرستی که بزرگ‌ترین معروف‌هاست (ان‌عبودالله) و دوم نهی از اطاعت طاغوت‌ها که بزرگ‌ترین منکر‌هاست (التبتیبا المظالمات).

از دیدگاه اسلام، هیچ عملی نمی‌تواند با دو فریضه امر به معروف و نهی از منکر، برابری کند و امت اسلامی، مادامی بهترین امت‌هاست که به این دو واجب شرعی عمل کند. قرآن کریم در این باره می‌فرماید:

«شما بهترین امتی بودید که پدید آمدید. از این جهت که-امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید و به خدا ایمان دارید.» کر آیه شریفه، امر به معروف و نهی از منکر در کنار ایمان به خدا قرار گرفته و این نشانه اهمیت و عظمت این دو فریضه بزرگ الهی و بیانگر این است که این دو واجب، ضامن گسترش ایمان در میان جامعه بشری هستند و پایه اجرادر نیامدن این دو فریضه، ریشه ایمان در دلها بسست می‌شود و پایه‌های آن فرو می‌ریزد.

در نگاه معصومان نیز، امر به معروف و نهی از منکر، از مهم‌ترین برنامه‌هایی است که خداوند انجام آن را از پیامبران‌ش خواسته است و کسی که به انجام این برنامه‌های الهی

همت گمارد، در واقع همگام با انبیای الهی به اجرای رسالت عظیم آنان پرداخته است و به تعبیر رسول خدا، خلیفه خدا و رسولش خواهد شد. حضرت علی (ع) امر به معروف و نهی از منکر را از همه نیکی‌ها حتی از جهاد، به مراتب برتر و مهم‌تر برمی‌شمرد و می‌فرماید:

«تمام کارهای نیک و (حتی) جهاد در راه خدا در برابر امر به معروف و نهی از منکر، جز به قطره‌ای در برابر دریای بی‌کران نمی‌مانند.» شاید سربزتری امر به معروف و نهی از منکر بر سایر عبادت و نیکی‌ها در این باشد که قوام استواری و استمرار همه

خوبی‌ها در گرو برپایی این دو فریضه بزرگ است. علاوه بر اینکه «جهاد»، مبارزه با مفاسد و موانع خارجی است، فرد و جامعه وقتی می‌تواند در نبرد با دشمن خارجی به موفقیت نایل شود که موانع و مفاسد داخلی را در پرتو امر به معروف و نهی از منکر ریشه کن کرده باشد.

انگیزه قیام

انقلاب آگاهانه می‌تواند ماهیت‌های مختلفی داشته باشد، زیرا پدیده‌های اجتماعی می‌توانند در آن واحد چند ماهیتی باشند. در نهضت امام حسین (ع) نیز، عوامل زیادی مؤثر است که سبب شده است این نهضت، یک نهضتی چند ماهیتی باشد. مثلاً یک نهضت می‌تواند ماهیت واکنشی یا ماهیت آغازگری داشته باشد. ماهیت واکنشی نیز می‌تواند یک واکنش منفی در مقابل یک جریان باشد یا یک واکنش مثبت باشد. در مقابل جریان دیگر، همه اینها در نهضت امام حسین (ع) وجود دارد. این است که این نهضت یک نهضت، چند ماهیتی شده است. در نهضت حسینی یک جا سخن از بیعت

این عنصر مهم اشاره می‌فرماید و آن را از اهداف قیام خود می‌شمارد.

امام حسین (ع)، حماسه عاشورایی خود را عبارت از امر به معروف و نهی از منکر دانست و فرمود:

«ریدان اُمُر بالمعروف و انهی عن المنکر.»

سالار شهیدان هنگام وداع با قبر رسول خدا (ص) فرمود:

اللَّهُمَّ وَآلِیَ أَحِبِّ الْمَعْرُوفِ وَآکْرَهِّ الْمُنْكَرِ «خدایا من معروف را دوست می‌دارم و منکر را بد می‌دانم. آن حضرت در بیان‌هایی صریح، حکومت بنی امیه را منکری می‌داند که باید با آن مبارزه کرد. یزید را نیز مردی شرابخوار و فاسق و جنایتکار می‌داند و به نبرد می‌پردازد و هنوز نوجوانی بیش نیست که از قاریان قرآن می‌شمارد و حکومت اموی احرام کننده حلال و حلال کننده حرام معرفی می‌کند که بدعت‌ها را زنده و سنت‌ها را می‌راند؛ از این رو شوریدن بر ضد او را مهم‌ترین مرحله نهی از منکر، وظیفه خود می‌داند. باین مبنای دینی است که امام (ع) بیعت با یزید را رد می‌کند و آن را مایه ننگ می‌داند و حماسه کربلا را پدید می‌آورد؛ این که در زیارت نامه‌های امام حسین (ع) تأکید مکرر شده: «من شهادت می‌دهم که تو نماز و زکات را بر پا داشتی و امر به معروف و نهی از منکر کردی»، همه برای تبیین فلسفه قیام اوست تا رنگ مکتبی آن در هیاهوی تبلیغات دشمن کمرنگ نشود و جایگاه امر به معروف و نهی از منکر در آن نهضت مشخص شود. در زیارت مخصوصه آن حضرت می‌خوانیم:

«فَرَّتْ بِالْمَعْرُوفِ وَتَهَيَّبَتْ عَنِ الْمُنْكَرِ»

بر همین اساس است که پیروان فرهنگ عاشورا، با الهام از این حماسه، نسبت به جریان امور و وضعیت فرهنگی و سیاسی حساس‌اند و با حضور دائم در میدان امر به معروف و نهی از منکر، عرصه را بر فساد آفرینان تنگ می‌سازند؛ چون می‌دانند که سکوت و عقب‌نشینی از این جبهه گستاخی و پیشروی دشمنان حق و فساد گستران در جامعه را به دنبال دارد. آنان باور دارند که اگر این فریضه ترک و فراموش شود، حدود الهی تعطیل شده، احکام خدا مورد تحقیر و استهزا قرار خواهد گرفت؛ از این رو حاضرند برای اجرای آن جان خود را نیز با تأسی از پیشوای آزادگان نثار کنند؛ چرا که امام حسین (ع) با ابراد خطیه‌ای در مسیر راه کربلا، با اشاره به شرایط پیش آمده و اینکه دنیا دگرگون شده و «معروف»، رخت بر بسته و به حق عمل و از باطل دوری نمی‌شود، شوق خود را به لقای خدا و مرگ شرافتمندانه ابراز می‌کند و زندگی در کنار ستمگران را مایه نکبت می‌شمارد و چنین شرایطی را زمینه‌ای مساعد برای قیام می‌داند.

کلام امام حسین (ع)

شناخت خداوند و عبادت او
أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ جَلَّ ذِكْرُهُ مَا خَلَقَ الْعِبَادَةَ إِلَّا لِيَعْبُرَ فَوْهُ، فَإِذَا عَزَّ فَوْهُ
عَبَدُوهُ فَإِذَا عَبَدُوهُ اسْتَعْتَبُوا بِعِبَادَتِهِ عَنْ عِبَادَةِ مَا سِوَاهُ
امام حسین (ع) فرمود: «ای مردم! خداوند بندگان را آفرید تا او

را بشناسند، آنگاه که او را شناختند، پرستش کنند و آنگاه که او را پرستیدند، از پرستش غیر او بی‌نیاز شوند»
(بحار الانوار، ج ۵ ص ۳۱۲ ح ۱)

همراه با شهیدان کربلا

در ردیف مدافعان اسلام ناب قرار می‌گیرد. به میدان می‌آید و رجز می‌خواند:

أَسْلَمَ بِنُ عَمْرُو
او از موالیان امام حسین (ع) است. پدرش از ایرانیان بود که به زور در سیاه ساسانی به خدمت گرفته می‌شود. در فتح همدان به دست مسلمانان می‌افتد و به مدینه برده می‌شود و به قبیله بنی‌هاشم می‌پیوندد. اسلم، خود زاده شده شهر مدینه است. نزد خاندان وحی و در بستر تعلیمات اهل بیت (ع) رشد می‌کند و عشق و علاقه‌ای ویژه به آموختن قرآن کریم و احکام اسلام پیدا می‌کند. در جنگ صفین در رکاب امیرمؤمنان (ع) با سپاه معاویه می‌کند. در پردازد و هنوز نوجوانی بیش نیست که از قاریان قرآن شمرده می‌شود. پس از شهادت حضرت علی (ع) نیز نزد خاندان رسول خدا (ص) می‌ماند و به آنان خدمت می‌کند. وی کاتب امام حسین (ع) است. همراه با کاروان اباعبداالله (ع) به کربلا می‌آید و

را برستش کنند و آنگاه که او را شناختند، پرستش کنند و آنگاه که او را پرستیدند، از پرستش غیر او بی‌نیاز شوند»
(بحار الانوار، ج ۵ ص ۳۱۲ ح ۱)

روز شمار محرم

مردم مدینه برای قیام علیه یزید حرکت کردند. قضیه از آنجا آغاز شد که جمعی از اهالی مدینه به رهبری عبدالله بن حنظله به شام رفتند و دستگاه یزید و شراب‌خواری و قمار بازی و سگ بازی او را دیدند و به مدینه بازگشته و مردم را از وضع فساد دربار اموی آگاه ساختند. با شنیدن این اخبار، همگان بر خلع یزید اتفاق کردند و به سرپرستی عبدالله علیه یزید به قیام برخاستند و افراد اموی ساکن مدینه را بیرون کردند. لشکر شام پس از اطلاع از این قیام به طرف مدینه حرکت کرد و واقعه حرّه پیش آمد.

اول محرم
۱- آغاز ایام حسینی: اولین روز از ماه حزن و اندوه آل محمد(ع) است، که همه انبیا و ملاحک و شیعیان و دوستان اهل بیت(علیهم السلام) محزون هستند.
۲- امام حسین (ع) در راه کربلا: روز اول محرم، امام حسین (ع) در قصر بنی‌مقاتل نزول اجلال فرمودند و از عبیدالله بن حر جعفی دعوت به یاری کردند، اما او اجابت نکرد و بعدها پشیمان شد.
۳- قیام مردم مدینه علیه یزید: در این روز در سال ۶۳ هجری

احکام ویژه محرم

و باطل نباشد و با توجه به مقتضیات زمان باعث وهن مذهب حق هم نشود، اشکال ندارد، اما در عین حال بهتر است به جای آنها، مجالس وعظ و ارشاد و ذکر مصایب حسینی و مردم دارد، این مراسم چه حکمی دارد؟

سوال: در حسینه‌ها و مساجد بیشتر مناطق بخصوص روستاها مراسم شبیه خوانی به اعتبار اینکه از سنت‌های قدیمی است، برگزار می‌شود که گاهی اثر مثبتی در نفوس مردم دارد، این مراسم چه حکمی دارد؟
پاسخ: اگر مراسم شبیه خوانی مشتمل بر امور دروغ

به بهانه ۲۸ شهریور، روز جهانی حفظ محیط زیست کوهستان

درد دل کوهستان برای کوهستان بمانیم

مشعل: کوهها، جاذبه‌های دور دست و قد بلند زمین ما، آنقدر مهم هستند که در کنار همه جاذبه‌های زمینی، با حساسیتی بیشتر آنچه در آنهاست را بربرسی کنیم و درباره آن حرف بزنیم و برنامه‌هایی را منحصر به کوهستان‌ها هماهنگ کنیم. کوهستان، جغرافیایی متفاوت و زیبا دارد که سرچشمه همه رودهای بزرگ و منشا نیمی از آب‌های شیرین جهان و زیستگاه گونه‌های بی‌شمار گیاهی و جانوری است. از این رو آنهایی که به این اکوسیستم مهم اهمیت می‌دهند، در سال ۲۰۰۲ برای کوهها بزرگداشتی بین‌المللی برگزار کردند و در ادامه هم مجمع عمومی سازمان ملل متحد در پنجاه و هفتمین جلسه خود در ژانویه ۲۰۰۳، روز ۱۱ دسامبر (۲۰ آذر) را به عنوان روز جهانی کوهستان تعیین کرد. همچنین ۱۹ سپتامبر (۲۸ شهریور) به عنوان روز جهانی حفظ محیط زیست کوهستان نامگذاری شده و هر سال، این روز، با محورهایی متفاوت مورد استقبال قرار می‌گیرد. سازمان ملل، مسئولیت هماهنگی این روز را به عهده سازمان فائو گذاشته و این مجموعه هر سال با تعیین یک موضوع، از کشورهای کوهستانی و اعضای مشارکت‌کننده (MP) دعوت می‌کند تا با اجرای آیین‌های ویژه نظیر گردهمایی و اجرای برنامه‌های کوهنوردی، در بزرگداشت این روز و تأکید هر چه بیشتر بر اهمیت و نقش کوهستان بکوشند. برای کوهستان، نمادی طراحی کرده‌اند که در آن سه مثلث متساوی الاضلاع روی یک خط افقی قرار دارد که نماد نشان از یخ و برف، منابع طبیعی و سرسبزی و محصولات است.

آنچه نفس کوهستان را به شماره می‌اندازد

این منبع آرامش و حیات و زیبایی، در مناطق مختلف به انحای گوناگون در معرض آسیب‌های کوتاه و بلند مدت قرار دارد؛ آسیب‌هایی که شاید به نظر جدی باشند؛ اما در بلند مدت صدمه جبران ناپذیری را وارد می‌کنند. کوهستان در فصول مختلف، محل چرای دام است و همین چرای بدون برنامه و افسار گسیخته، یکی از تهدیدهای اساسی در تخریب محیط زیست کوهستان به شمار می‌رود که بیش از هر عامل دیگری، به تخریب کوهها دامن زده است، به طوری که اکنون کمتر محیط کوهستانی در کشور یافت می‌شود که از تخریب‌های ناشی از چرای دام در امان مانده باشد. تخریب پوشش گیاهی کوهستان و فرسایش خاک ناشی از چرای دام، به اندازه‌ای است که در اغلب محیط‌های کوهستانی که تا ۱۰ سال پیش پوشیده از گیاه بود، فقط خاک لخت باقی مانده است. این روند در کشور ما همانند بسیاری از نقاط جهان در سطحی نگران‌کننده ادامه دارد و در سفر به استان‌های غربی و شمال غربی کشور متوجه از میان رفتن جنگل‌های دامنه کوهستان و تبدیل شدن آنها به زمین‌های کشاورزی و مرتع می‌شویم. در عین حال، جاده‌سازی و عملیات عمرانی برای بهره‌برداری از منابع طبیعی و یا عبور از آنها، به شکلی عمده از سوی سازمان‌های دولتی، بخش خصوصی و مردم ادامه دارد، ضمن اینکه خشکسالی و کمبود منابع آبی یکی

دیگر از زمینه‌های کم آبی در کوهستان شده است. کوهستان، منبع آبی پایین دست خود است؛ اما با مدیریت نادرست منابع آبی و بهره‌برداری‌های افسارگسیخته، بسیاری از این منابع آبی به مرز صفر نزدیک شده‌اند. به این عوامل باید ساخت و ساز، معدن کاوی، تبدیل شدن به محل دیوئی زباله و نفوذ شیرابه به آب‌های زیرزمینی و البته گردشگری ناسالم را هم باید اضافه کرد. در سال‌های اخیر، در کشور خودمان با افزایش گردشگری، انواع برنامه‌های طبیعت گردی اجرا می‌شود که به جای کمک به حفظ طبیعت کوهستان، به تخریب زودتر آن کمک می‌کند. برنامه‌های گردشگری آفرود، تور رنگ و انواع کمپینگ در طبیعت کوهستان، به عوامل تهدیدکننده اصلی تبدیل شده‌اند. جدا از این موارد، در سال‌های اخیر موارد زیادی از آتش‌سوزی‌های عمده در ارتفاعات جنگلی شمال و غرب کشور را شاهد هستیم که بسیاری، دلایل آن را اهداف اقتصادی ناشی از تخریب جنگل‌ها می‌دانند که این آتش‌سوزی‌های مداوم، محیط زیست کوهستان را دگرگون می‌کند و گاه به طور کامل از بین می‌برد. کوهستان به عنوان مادر بسیاری از نعمت‌ها در دهه‌های اخیر، تحت فشار تغییرات اقلیمی، گرسنگی و مهاجرت‌ها قرار گرفته و حضور یا عدم حضور انسان‌ها، نفس این بخش از زمین را به شماره انداخته است.

نجات کوهستان، نجات خودمان است

ممکن است منفعت کوهستان و محیط زیست آن برای همه اقشار مردم باشد، اما محدود آشنایی هستند، همانند محیط بانان و کوهنوردان، که فرصت همراهی با طبیعت کوهستان را بیشتر دارند، از این رو انتظاری که از این گروه می‌رود، بیشتر است. کوهنوردان و طبیعت‌گردها برای بهره‌مندی از محیط طبیعی، خود را مقید به محیط کوهستان و کاهش عوامل مخرب آن می‌دانند. به همین دلیل، به شیوه‌ها و روش‌های آموزش کلامی یا اقدام‌های تشویقی در جامعه اقدام کرده و توره‌های شلوغ و آسیب‌رسان به طبیعت کوهستان را اجرا نمی‌کنند، حتی اگر دیگران اشتباه یا تخریبی داشته باشند، کوهنورد و طبیعت‌گرد، مانند یک محیط بان مسئول، مراقب است و تذکر لازم را می‌دهد و گاه خود دست به جبران می‌زند. ایران ما به سبب تنوع آب و هوایی که از آن سراغ داریم، ارتفاعات و دامنه‌های کوهستانی با پوشش

گیاهی زیاد و متنوعی دارد. ارتفاعات کوهستانی که محل زندگی و معیشت بخش زیادی از روستاییان و عشایر و در عین حال موعودگاه بسیاری از علاقه‌مندان به کوهستان است. سازمان جهانی فائو، تاکنون بارها بر اهمیت حمایت از روستاییان کوهستان و سایر بهره‌مندان از کوهستان تأکید کرده تا در این همزیستی، کمترین آسیب به کوهستان وارد شود. کوهستان‌ها نه تنها منبع اصلی آب و مقاومت در مناطق خشک هستند، بلکه درباره ایران، میزبان تنوع زیستی گسترده و مامن گونه‌های گیاهی منحصر به فرد و حتی «گونه‌های نادر» است. در حال حاضر، گروه‌های زیادی از تیم‌های کوهنوردی و طبیعت‌گردی، دامنه‌های ارتفاعات البرز یا زاگرس را در فصول مختلف انتخاب می‌کنند و سفر به قله ۳ هزار و ۴۰۰ متری به بالا، به یکی از تفریحات اصلی آنها تبدیل شده است. بسیاری از کارکنان صنعت نفت در زیرمجموعه‌های مختلف به شکل تیمی، انواع قله‌ها و معروف‌ترین کوه‌ها را در هر دربار اهمیت کوهستان صحبت می‌کنیم، بیشتر از هر مخاطبی اهمیت این موضوع را درک می‌کنند و به عنوان حافظ کوهستان، در دل آن جای می‌گیرند. بنابراین شاید لازم باشد به مناسبت این روز، یکبار دیگر درباره محیط زیست کوهستانی شهر یا استان‌مان بازمی‌اندیشیم؛ اینکه چقدر درباره این جاذبه مهم و حیاتی می‌دانیم و آیا می‌توانیم بیشتر از آن لذت برد و کمترین آسیب را به آن وارد کرد؟ دماوند، بینالود، تفتان، درفک، سبلان زیبا و تمام قله‌های دور از دسترس، حیاتی مستقل از ما ندارند و باید مراقب آنها باشیم.

علت‌ها و درمان‌های یک مشکل شایع که همه کودکان دچار آن می‌شوند

راه‌چاره برای سرفه

سرفه خروسکی

فرزندتان با گرفتگی بینی به خواب می‌رود، اما فقط چند ساعت می‌تواند بخوابد چون ناگهان با صدای سرفه‌ای شبیه خروس از خواب بیدار می‌شود. **علت چیست؟** خروسکی این سرفه‌ها معمولاً به دلیل التهاب و تورم در قسمت پایین راه تنفسی، حلق، نای و حنجره و معمولاً بین کودکان ۶ ماه تا ۳ سال اتفاق می‌افتد زیرا این کودکان مسیرهای تنفسی باریک‌تری دارند. این مشکل معمولاً دلیل ویروسی دارد. این سرفه‌ها معمولاً طی روز بهتر می‌شود، اما شب‌ها دوباره برمی‌گردد. در این حالت خشونت در صدای کودک به وضوح مشخص است. خروسکی می‌تواند والدین را نگران کند، اما در بیشتر مواقع می‌تواند علائم آن را برطرف کرد.

سرفه خشک شبانه

کودک شما در طول زمستان مدام سرفه خشک می‌کند و این مشکل شب‌ها تشدید می‌شود. **علت چیست؟** آسم و سرماخوردگی. در آسم راه‌های هوایی تنگ و ریه ملتهب می‌شود که همین، ترشح اضافه ایجاد می‌کند. اگر چه بیشتر والدین فکر می‌کنند که خس‌خس سینه، علامت اولیه آسم است، اما سرفه‌های خشک شبانه اغلب بارزترین علامت کودک است. از علائم دیگر می‌توان به سرفه همراه با سوزش، آلرژی، سرماخوردگی یا هوای سرد اشاره کرد. سرفه آسمی زمانی باید مدنظر قرار گیرد که سرفه پایدار (مزم) به وسیله سرما یا فعالیت تشدید یا در شب‌ها بدتر شود.

سرفه همراه با خس‌خس

کودک شما چند روزی است سرما خورده و حالا سرفه‌اش صدادر است. به نظر می‌رسد سریع نفس می‌کشد و تحریک پذیر شده است. **علت چیست؟** برونشیت. برونشیت اصطلاحی است که به التهاب لوله‌های نایزهای اطلاق می‌شود. زمانی که این معابر تحریک می‌شوند، موکوس ترشح می‌کنند که باعث ایجاد سرفه می‌شود تا معابر هوایی پاک شود. در عفونت برونش، کودک وقتی آب دهانش را قورت می‌دهد، با ترشحات همراه است و تنفس برایش دشوار است. گاهی علت بیماری میکروب‌ها هستند که معمولاً با تب و سرفه شدید همراه است.

سرفه قطاری

فرزند شما یک هفته است سرما خورده و گاهی اوقات بیش از ۲۰ ثانیه پیاپی سرفه می‌کند و همین باعث ایجاد مشکل در تنفس او می‌شود. **علت چیست؟** سیاه‌سرفه علت این بیماری نوعی باکتری است که با حمله به راه‌های تنفسی در راه‌های هوایی ایجاد التهاب شدید می‌کند. معمولاً به دنبال یک حمله شدید سرفه (که حتی می‌تواند یک دقیقه طول بکشد) کودک یک دم صدادر انجام می‌دهد که در اصطلاح به آن **Whoop** می‌گویند که به دلیل ورود هوا به داخل حنجره متورم ایجاد می‌شود. در این بیماری، علائم سرماخوردگی مانند تب، آبریزش بینی و درد مشاهده می‌شود.

سرفه خلط‌دار

وقتی فرزندتان سرفه می‌کند، همراه با خلط است، ضمن آنکه آبریزش بینی، گلودرد، اشک ریزش و بی‌اشتهایی هم کودک را آزار می‌دهد. **علت چیست؟** سرماخوردگی، سینوزیت و التهاب ریه. کودکان مبتلا به سرماخوردگی یا التهاب ریه معمولاً سرفه می‌کنند که می‌تواند در بدترین شرایط یک تا ۲ هفته طول بکشد. کودکان سیستم ایمنی ضعیفی دارند که در اثر تماس با ویروس‌ها مدام بیمار می‌شوند و گاهی خانواده‌ها می‌گویند فرزندشان در سال ۳ تا ۴ بار دچار سرماخوردگی می‌شود. از آنجا که بیشتر سرفه‌های کودکان خلط‌دار است، نباید آنها را سرکوب کرد، زیرا باقی ماندن ترشحات ممکن است انسداد مجاری هوایی را در پی داشته باشد.

سرفه مزمن

کودک شما بیشتر از ۱۰ روز است که سرماخورده است، اما سرفه‌هایش بهبود پیدا نمی‌کنند. **علت چیست؟** سرفه‌های ناشی از سرما خوردگی می‌تواند یک هفته طول بکشد؛ به خصوص اگر کودک سرماخوردگی قبلی نداشته باشد. آسم، آلرژی یا عفونت‌های مزمن در سینوس‌ها یا مسیر تنفسی می‌توانند باعث سرفه‌های مزمن شوند.

مشعل - سرفه بر اثر مکانیسم تحریک، گاهی خفیف و گاهی شدید است، اما علت سرفه هر چه باشد، راه‌های درماتی خاصی برای آن وجود دارد که والدین باید به آن توجه کنند. هیچ چیز برای والدین ناراحت‌کننده‌تر از شنیدن صدای سرفه بچه‌ها هنگام شب نیست. این مشکل معمولاً پدر و مادرها را نگران می‌کند؛ طوری که حاضرند هر کاری انجام دهند تا هر چه زودتر سلامت کودکشان را ببینند اما در واقع سرفه واکنش طبیعی بدن است که به دلیل تحریک مژه‌های برونش و دستگاه تنفس، تحریک و به وسیله اعصاب مرکزی و تحریک دیافراگم ایجاد می‌شود. با سرفه، مقدار زیادی ترشحات خارج می‌شود تا راه هوایی باز و تنفس راحت‌تر انجام شود.

توصیه‌ها و راه‌هایی برای درمان

استفاده از بخور گرم

در سرفه خشک باید از بخور آب گرم به مدت ۱/۵ تا ۲ ساعت در یک آپارتمان ۱۰۰ متری استفاده کرد زیرا هوای خشک ممکن است ایجاد سرفه کند. اگر بیشتر از این زمان از بخور استفاده شود، باعث به وجود آمدن حساسیت می‌شود. شاید برای بخور از حوله استفاده کنید، اما نباید آن را مستقیم روی پوست کودک قرار دهید. استفاده از بخور فواید زیادی دارد و موجب رفع گرفتگی بینی، مرطوب شدن مجاری تنفسی و بهبود سرفه‌های خشک و همچنین تسهیل خروج خلط می‌شود. اگر دستگاه بخور ندارید، می‌توانید یک ظرف آب را روی شعله بگذارید تا به جوش آید.

مراجعه به پزشک

در تمام موارد سرفه باید علت آن مشخص شود، بنابراین مراجعه به پزشک اولین و مهم‌ترین راهکار است. برخی والدین بدون هیچ اطلاع و آگاهی‌ای اقدام به خوددرمانی برای کودکانشان می‌کنند که این بزرگ‌ترین اشتباه است، زیرا حتی مصرف استامینوفن هم نباید بدون تجویز پزشک و بدون توجه به وزن و سن کودک باشد. حتی قاشق و پیمانه‌ای که با آن به کودک دارو داده می‌شود، بسیار اهمیت دارد؛ بنابراین قبل از هر اقدامی بهتر است با پزشک خود مشورت کنید.

خوردن عسل

یکی از مواد غذایی که ارزش غذایی بسیار بالایی دارد، عسل است. این ماده مفید در کودکان یک سال به بالا راهکاری خوب برای تسکین سرفه است. می‌توان یک قاشق مرباخوری عسل را در نصف لیوان شیر حل و روزی ۲ بار آن را مصرف کرد. یکی دیگر از راه‌های مصرف عسل، حل کردن آن در چای و لیمو ترش است. تحقیقات متعدد نشان داده است این ماده غذایی با ارزش غذایی بالایی که دارد می‌تواند در تسکین سرفه و بازگرداندن انرژی از دست رفته کودک موثر باشد. این ماده غذایی پرارزش سبب ضدعفونی شدن راه‌های تنفسی می‌شود. پس از بهبود هم می‌توان شیرعسل را در برنامه غذایی کودک قرار داد.

مصرف مایعات

همیشه برای درمان انواع سرفه بسیاری از مایعات تسکین‌دهنده هستند. از جمله این مایعات می‌توان به چای و شیر گرم اشاره کرد، همچنین نباید از سوپ مرغ غافل شد. مصرف غذاهای آبکی و گرم مانند سوپ مرغ، انواع آش و سوپ‌های ساده همواره در طول بیماری سرماخوردگی، سینه‌درد و سرفه از جمله تجویزهای پزشکان بوده است، در حال حاضر افزودن ادویه‌جات تند مانند فلفل، پودر سیر یا خود سیر و پودر کاری به این غذاها نیز توصیه می‌شود. این ترکیب به واقع یک اکسیژن‌رسان طبیعی محسوب می‌شود، زیرا هنگام سرفه‌های خلط‌دار اینگونه مواد، اخلاط موجود در شش‌ها را کنده و سبب خروج آنها به وسیله سرفه می‌شود.

01

کوهنوردان گاز گیلان بر بلندای سیلان

پناهگاه کوهنوردان در ارتفاع ۳۷۰۰ متری رسیدند. گروه پس از استراحت شبانه، صبح روز بعد، صعود از ارتفاع ۳۷۰۰ متری را آغاز کردند و به سمت قله رهسپار شدند. کوهنوردان شرکت گاز با وجود فشار کم و کمبود اکسیژن توانستند به قله ۴۸۱۱ متری سیلان صعود کنند و سفر خود را در کنار دریاچه زیبای سیلان، واقع در دهانه آتشفشان این کوه، به پایان برسانند.

02

صعود کوهنوردان پالایش گاز سرخون و قشم به دال دنا

گروه کوهنوردی شرکت پالایش گاز سرخون و قشم، به مناسبت هفته دولت و گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان رجایی و باهنر به ارتفاعات حوض دال دنا در ارتفاعات استان کهگیلویه و بویر احمد صعود کردند. تیم کوهنوردی این شرکت، متشکل از ۱۵ نفر از همکاران توانستند قله حوض دال دنا را به ارتفاع ۴۳۵۱ متر طی دو روز فتح کنند.

03

حضور بانوی نفتی در جشنواره سنگ نوردی

رعنا خدایی، سرپرست تیم کوهنوردی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در سومین جشنواره ملی سنگ نوردی منطقه آزاد ماکو شرکت کرد. سومین جشنواره ملی سنگ نوردی منطقه آزاد ماکو با ۱۰۰ سنگ‌نورد از ۱۵ استان کشور برگزار شد که رعنا خدایی، سرپرست تیم کوهنوردی بانوان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، ضمن حضور در این جشنواره گفت: این جشنواره ملی، جاذبه‌های فرهنگی، طبیعی و تاریخی منطقه آزاد ماکو را به هموطنان عزیز معرفی می‌کند. وی با اشاره به اینکه بیشتر شرکت‌کنندگان این جشنواره، شناخته شده‌اند و سطح فنی بالایی در کوهنوردی دارند، افزود: این جشنواره در کلاهدک سنگی قبه ماکو به عنوان دیوار صخره‌ای زیبای کشور برگزار شد و علاوه بر جایگاه و جنبه ورزشی آن، جنبه‌های فرهنگی و گردشگری نیز مورد تأکید قرار گرفته است. این جشنواره برای اولین بار با حضور ۶۰ نفر از فعالان شبکه‌های مجازی و با تولید محتوای معرفی منطقه آزاد ماکو به گردشگران داخلی و خارجی به مرحله اجرا درآمد که نتایج آن با حضور تیم‌های راهبردی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه است که در شمال غرب استان آذربایجان غربی قرار دارد و از طریق مرز بازرگان و به عنوان نقطه خروجی مرز ایران و ترکیه در دامنه کوه آرات، عنوان دروازه اروپا را به خود اختصاص داده است.

04 شروع خوب نفت اهواز در لیگ برتر جوانان

تیم فوتبال نفت اهواز در اولین هفته از رقابت‌های لیگ برتر جوانان، برابر حریف خود به برتری رسید تا نخستین گام را با پیروزی پشت سر گذاشته باشد. تیم فوتبال نفت اهواز در هفته نخست لیگ برتر فوتبال جوانان باشگاه‌های کشور، میزبان تیم صبای قم بود که موفق شد با ارائه یک بازی برتر، حریف قمی خود را با نتیجه پرگل سه بر صفر شکست داده و در نخستین قدم به یک پیروزی با ارزش برسد. ایمان حافظی، امیرحسین آرمیده و نیما کلاه کج، سه گل تیم نفت را در این بازی به ثمر رساندند. نفت اهواز با این پیروزی در مکان دوم جدول قرار گرفت.

گفت و گوی «مشعل» با سر مربی جدید تیم نفت مسجد سلیمان

جایگاه شایسته‌ای کسب خواهیم کرد

مشعل علی‌براهیم‌زاد (زاده ۵ خرداد ۱۳۳۷) مربی فوتبال ایرانی - آلمانی است. او در انجمن مدرسان فوتبال آلمان و در کنگره جهانی مربیان در شهرهای دوسلدورف، راینلند-فالتز، برلین و هانوفر عضویت دارد. سابقه مربی فوتبال، می‌توان به دستیار مربی در تیم‌های اشبورن آلمان، پرسپولیس تهران، دونایسکا استرا، استیل آدین تهران، تیم ملی مونته‌نگرو، سپاهان اصفهان و پدیده مشهد و سر مربی گری در تیم‌های پدیده، پیکان، خونه‌به‌خونه و مشکی پوشان اشاره کرد. حال این مربی با سابقه که چند عنوان قهرمانی و حتی صعود از لیگ یک به لیگ برتر را در کارنامه دارد، بعد از هفته پنجم لیگ برتر، جانشین عبدالله ویسی در نفت مسجد سلیمان شده تا این تیم را از بحران خارج کند. مربی‌زاد می‌گوید: نفت مسجد سلیمان، توانایی خوبی دارد و جایگاهش در انتهای جدول نیست. با سر مربی جدید نفت گفت‌وگویی داشتیم که با هم می‌خوانیم.

بزرگترین فاکتور برای یک تیم به حساب می‌آید و امیدواریم با استفاده از همین فاکتورهای تعیین کننده، بتوانیم از بحران خارج شویم.

آیا به کادر فنی مربی جدید اضافه می‌شود؟

در چند وقت اخیر، تغییرات زیادی در باشگاه انجام شده و صلاح نیست بخواهیم بیشتر از این در تیم تغییرات ایجاد کنیم. فعلاً قصد انجام تغییر خاصی را نداریم، چرا که نفت مسجد سلیمان به آرامش نیاز دارد. همچنین باید از اعضای هیأت مدیره باشگاه تشکر کنیم که به ما در آماده‌سازی کمک می‌کنند.

اولین بازی نفت مسجد سلیمان بعد از تعطیلی لیگ، بازی با استقلال خواهد بود. برای اولین قدم سخت نیست؟

قطعاً کار سختی پیش روی ماست؛ اما نه فقط برای ما، بلکه برای همه تیم‌ها کار سخت است؛ البته استقلال هم مثل ما تا اینجا خوبی نگرفته و من انتظار بیشتری از استقلال داشتم. معتقدم که تیم استقلال هم مثل ما دچار بحران است و کار هر دو تیم سخت خواهد بود؛ اما ما می‌خواهیم در این بازی کادوی خوبی به هواداران مان بدهیم.

سازمان لیگ هم که این دیدار را عقب انداخت؟

بیانیه‌ای از سوی مسئولان باشگاه داده شده که به این مسئله اعتراض کردند؛ اما سازمان لیگ عقیده دارد قانونی بوده و حالا باید ببینیم اولین بازی، بازم با استقلال است یا باید با سایپا بازی کنیم.

حرف آخر؟

نفت مسجد سلیمان، تیم خوبی است و هواداران را خیلی خوبی دارد. من تمام توانم را به کار می‌گیرم تا مردم و هواداران این شهر و این تیم را خوشحال کنم. فوتبال همه چیز این مردم است. پس باید برای آنها احترام خاصی قائل بود. همانطور که گفتیم، بازیکنان خوبی داریم و می‌توان با آنها به اهداف بزرگتری رسید.

یعنی نفت در میانه بالایی جدول قرار می‌گیرد؟

هدف ما همین است. جایگاه نفت در انتهای جدول نیست و من هم دوست ندارم تیم تحت هدایتیم، در انتهای جدول باشد. بنابراین رفته رفته به روزهای خوب می‌رسیم و نفت، جایگاه در خور شایسته‌ای کسب خواهد کرد.

پس قول می‌دهید که نفت سقوط نکند؟

هیچ مربی در دنیای مربیگری، قول نمی‌دهد. بنابراین من هم مستثنا نیستم؛ اما تا به حال با تیمی سقوط نکرده‌ام؛ البته قهرمان شده‌ام و حتی از لیگ یک، به برتر صعود کرده‌ام، ولی با تمام این اوصاف، هیچ وقت قول ندادم؛ بلکه تلاش مضاعف داشتم تا بهترین نتایج را بگیرم.

اما نفت مشکلات مالی دارد؟

الان کدام تیم در ایران مشکل مالی ندارد. استقلال و پرسپولیس که در زمره بهترین‌ها هستند، با مشکلات مالی مواجه‌اند. به هر حال مسائلی وجود دارد که ما باید آن را درون خودمان حل کنیم؛ اما در وهله اول باید تلاش کنیم تا تیم را از نظر روحی - روانی به آمادگی برسانیم؛ چرا که مشکلاتی در این زمینه وجود دارد.

بازیکن جدید هم می‌گیرید؟

چند جای خالی وجود دارد که باید از طریق بازیکن آزاد، جذب کنیم؛ ولی به احتمال قوی تا نیم فصل با همین بچه‌ها ادامه می‌دهیم و در صورت نیاز در نیم فصل دوم، تیم را تقویت خواهیم کرد.

به یکباره نفتی شدید؟

خب شغل من مربیگری است و طبیعی است که شما در هر زمان، هدایت یک تیم را به عهده داشته باشید. آلمان بودم که پیشنهاد نفت به من داده شد و بعد از بررسی شرایط موجود، متوجه شدم که می‌شود با این تیم کار کرد و به قول معروف تیم خوبی است و از سوی دیگر مسجد سلیمان، شهر فوتبال است و مردم فوتبال را می‌پرستند. برای همین قبول کردم با نفتی‌ها کار کنم و این هم یک تجربه جدید است.

اما نفت جایگاه خوبی در جدول ندارد و به نوعی این انتخاب ریسک بود؟

بله شرایط نفت را در جدول دیدم و من مربی ریسک‌پذیری هستم. از سوی دیگر، نفت مسجد سلیمان هواداران پرشوری دارد و از این تیم حمایت بسیار خوبی می‌کنند. امیدوارم که با کمک هواداران، بتوانیم وضعیت تیم را بهتر کنیم و در جدول، خودمان را بالاتر بکشیم.

کار را شروع کردید و وضعیت تیم را از نزدیک دیدید. ارزیابی شما چیست؟

ما چند روزی است که تمرین‌های مان را آغاز کرده‌ام و باید بگویم که بازیکنان با کیفیتی در تیم ما حضور دارند و امیدوارم که احساس ما خیلی زود نسبت به هم بهتر شود. بازیکنان خیلی خوبی داریم و همه آنها از انگیزه بالایی برخوردار هستند و این موضوع من را به ادامه کار امیدوار می‌کند.

برنامه خاصی برای تمرین‌ها در نظر دارید؟

ما در روزهای اخیر در بخش‌های فیزیکی، تمرین‌های خوبی انجام دادیم و کیفیت تیم را بالاتر بردیم و هر روز بهتر می‌شویم. اما باید سرعت بازی را بیشتر کنیم. از روز دوشنبه به اهواز رفتیم و تا جمعه در این شهر، اردوی آماده‌سازی برگزار کردیم. با تمرین پر فشار در این اردو، سطح بدنی تیم را بالاتر بردیم و بیشتر با هم آشنا و هماهنگ شدیم. همچنین باید روی حریفان، آنالیز انجام دهیم و نقاط ضعف و قوت خودمان را بررسی کنیم تا با کمترین مشکل، لیگ را بعد از تعطیلات شروع کنیم.

چقدر به این تیم امیدوار هستید؟

مهمترین فاکتور یک تیم، شخصیت است و من به جرات می‌گویم که شخصیت تیم، خیلی خوب است و بازیکنانی با شخصیت مثبت در این تیم حضور دارند. پس این مسئله،

هیچ مربی در دنیای مربیگری، قول نمی‌دهد. بنابراین من هم مستثنا نیستم؛ اما تا به حال با تیمی سقوط نکرده‌ام؛ البته قهرمان شده‌ام و حتی از لیگ یک، به برتر صعود کرده‌ام، ولی با تمام این اوصاف، هیچ وقت قول ندادم؛ بلکه تلاش مضاعف داشتم تا بهترین نتایج را بگیرم

در لیگ برتر جوانان ایران

پولاد مردان ملی حفاری قهرمان شدند

تیم وزنهبرداری شرکت ملی حفاری اهواز، برای دومین سال پیاپی با کسب ۱۷۹۳ امتیاز، به عنوان قهرمانی لیگ برتر جوانان کشور دست یافت. هفته سوم و فینال لیگ برتر جوانان باشگاه‌های کشور (جام شهدای مدافع حرم) در تالار وزنهبرداری مجموعه ورزشی آزادی تهران برگزار شد که در نهایت، تیم جوانان وزنهبرداری شرکت ملی حفاری اهواز با اقتدار به عنوان قهرمانی دست یافت.

این تیم، پرافتخارترین تیم در لیگ و قهرمانی امسال ملی حفاری، نهمین قهرمانی در ۱۰ سال فعالیت این باشگاه در رده سنی جوانان است. تیم نور همدان هم که به تازگی و برای دومین سال، سرمایه گذاری

گسترده ای را در وزنهبرداری ایران داشته است، با ۱۷۲۷ امتیاز نایب قهرمان شد و تیم وزنهبرداری مناطق نفت‌خیز جنوب خوزستان، دیگر تیم استان خوزستان و نفتی حاضر در این رقابت‌ها با ۱۶۳۴ امتیاز به مقام سوم رسید.

تیم نفت مسجد سلیمان هم که در این رقابت‌ها حضور داشت، با کسب ۱۸۹ امتیاز به مقام دهم بسنده کرد.

رده‌بندی تیمی لیگ برتر وزنهبرداری جوانان باشگاه‌های کشور به شرح زیر است:

۱- شرکت ملی حفاری اهواز با ۱۷۹۳ امتیاز

۲- نور همدان با ۱۷۲۷ امتیاز

۳- مناطق نفت‌خیز جنوب خوزستان با ۱۶۳۴ امتیاز

۴- نیروی زمینی ارتش با ۱۵۴۰ امتیاز

۵- عقاب نیروی هوایی با ۱۵۷۰ امتیاز

۶- کوثر ساری با ۱۴۲۳ امتیاز

۷- تعاونی انقلاب شهریار با ۱۴۱۶ امتیاز

۸- هیات وزنهبرداری استان آذربایجان غربی با ۱۰۶۴ امتیاز

۹- هیات وزنهبرداری استان البرز با ۷۱۴ امتیاز

۱۰- نفت و گاز مسجد سلیمان با ۱۸۹ امتیاز

در لیگ دسته دوم فوتبال ایران

نفت و گاز گچساران بابر در دربی شروع کرد

لیگ دسته دوم فوتبال باشگاه‌های ایران از هفته گذشته استارت خورد که در این رقابت‌ها، نفتی‌ها دونه‌ایند دارند که از قضا در یک گروه ۱۲ تیم در کنار هم قرار گرفته‌اند.

دو تیم نفت امیدیه و نفت و گاز گچساران که فصل گذشته هم با حضور در مرحله دوم و پلی اف تا یک قدمی صعود به لیگ یک قرار داشتند، نمایندگان صنعت نفت در فصل جدید لیگ دسته دوم فوتبال ایران هستند.

در هفته نخست رقابت‌های لیگ دسته دوم فوتبال ایران، دو تیم نفت و گاز گچساران و نفت امیدیه در استادیوم شهدای نفت گچساران به مصاف هم رفتند تا در همان ابتدا، شاهد دربی نفتی‌ها باشیم.

دو تیم نسبت به فصل قبل تغییرات زیادی

داشتند. این تغییرات از روی نیمکت شروع و به بازیکنان ختم می‌شد. به هر حال با تمام این اوصاف و تغییرات، دو تیم در گچساران، بازی خوبی را به نمایش گذاشتند؛ ولی در پایان این

شاگردان علی نیکبخت بودند که با استفاده از امتیاز میزبانی توانستند در دربی نفتی‌ها پیروز باشند. تیم فوتبال نفت و گاز گچساران در نخستین قدم، موفق شد تیم نفت امیدیه را با

نتیجه ۲ بر صفر شکست دهد و اولین ۳ امتیاز را داشت کند. گل‌های نفت و گاز را در این دیدار علی حدادی و احمد گمار به ثمر رساندند.

دربی همیشه جذابیت خاص خودش را دارد

نیکبخت: خوب بودیم و بردیم

سرمربی تیم فوتبال نفت و گاز گچساران عقیده دارد، دربی نفتی‌های گچساران و امیدیه همیشه در این سال‌ها جذابیت‌های خاص خود را داشته است.

علی نیکبخت بعد از پیروزی تیمش در دربی و نخستین بازی لیگ گفت: ابتدا باید بگویم که همه توان من و کادر فنی برای آماده کردن تیمی با ساختار فنی بالا و همچنین ترکیبی از بازیکنان بومی و غیربومی بوده است.

همیشه بازی اول برای همه تیم‌ها سختی و جذابیت‌های خاص خود برخوردار بوده و در این مدت هر آنچه نیاز تیم بوده، از سوی مسئولان ورزش خوب فراهم شده و خدا را شکر توانستیم از فرصت میزبانی نهایت استفاده را ببریم و

به یک پیروزی شیرین دست پیدا کنیم. نیکبخت سپس به بازیکنانش اشاره می‌کند و می‌گوید: در انتخاب بازیکنان با آرامش خوبی کارها را پیش بردیم و آنقدر در انتخاب‌ها حساسیت نشان داده شد که در هر پست، چند بازیکن خوب داریم. سرمربی تیم فوتبال بزرگسالان نفت و گاز گچساران با بیان اینکه در گچساران با توجه به وجود استعدادهای فراوان فوتبالی، کار برای انتخاب بسیار دشوار است، افزود: سعی شد همه جوانب برای جذب بازیکنان مستعد تر در نظر گرفته شود. نیکبخت در خصوص اینکه با این شروع خوب، قول صعود می‌دهد، گفت: قول صعود دادن در ابتدای فصل برای هر سرمربی کار دشواری است؛

اما با توجه به قدمت تیم نفت و گاز گچساران و با تلاش بازیکنان و کادر فنی این اتفاق مهم دست یافتنی است؛ اما باید پیش‌بینی اتفاقات ناگوار فوتبالی هم داشته باشیم. تیم از نظر فنی نمره قبولی را گرفته و فقط امیدواریم بتوانیم در ادامه مسابقات، نتیجه دلخواه را کسب کنیم. سرمربی نفت با اشاره به حضور هواداران گفت: هواداران و اصحاب رسانه برای کمک به تیم دو بازوی مهم هستند و انتظار حضور و حمایت از این دورکن مهم را تا پایان فصل داریم.

هندبال بانوان در قرق نفتی‌ها

تیم‌های هندبال بانوان تاسیسات دریایی و نفت و گاز گچساران که قهرمان و نایب قهرمان فصل گذشته لیگ برتر بانوان ایران هستند، در این فصل از مدعیان اصلی قهرمانی به شمار می‌روند. تیم هندبال بانوان تاسیسات دریایی که با برد در دربی نفتی‌ها، فصل جدید را شروع کرده بود، در هفته دوم این رقابت‌ها نیز با

دست پر میدان را ترک کرد. تیم تاسیسات دریایی در هفته دوم در خانه، میزبان تیم هیات البرز بود که در دیداری نزدیک و سخت موفق شد حریف کرچی خود را با نتیجه ۳۱ بر ۲۹ شکست دهد تا با ۴ امتیاز در صدر جدول باقی بماند. اما تیم نفت و گاز گچساران بعد از شکست در دربی، در هفته

دوم دست به کار بزرگی زد و در خارج از خانه، یک برد شیرین را کسب کرد. بانوان هندبال‌تاسیسات نفت و گاز گچساران در هفته دوم، مهمان تیم پترو آموت پویا پوشهر بودند که موفق شدند با ارائه یک بازی برتر، حریف پوشهری خود را که از حمایت هوادارانش بهره می‌برد، با نتیجه قاطع ۳۶ بر ۲۲ شکست دهند تا در جمع مدعیان قرار بگیرند.

تیم هندبال بانوان نفت و گاز گچساران با ۲ امتیاز، در رتبه چهارم جدول قرار گرفت.

سرمربی نفت و گاز گچساران:

به جمع مدعیان بازگشتیم

اعظم صمیمی، سرمربی تیم هندبال بانوان نفت و گاز گچساران پس از پیروزی در هفته دوم لیگ برتر مقابل تیم پوشهری گفت: بازی خوبی بود، از شاگردانم راضی هستم. ما در هفته اول هم مستحق شکست نبودیم و باید بگویم که باخت در دربی، بیشتر شبیه به یک حادثه بود؛ البته در آن دیدار، داوری هم در نتیجه تاثیر گذار بود. صمیمی درباره بازی گفت: حریف در خانه خود، از حمایت هوادارانش خوب بهره می‌برد؛ ولی شاگردانم با یک بازی منطقی توانستند آنها را مهار کنند و در ادامه، بازی خودشان را به حریف دیکته کردند و با استفاده بهتر از موقعیت‌ها یک پیروزی شیرین را رقم زدند. ما با کسب این پیروزی، دوباره به جمع مدعیان بازگشتیم و مطمئن باشید نفت با هم از مدعیان قهرمانی است.

سرمربی تاسیسات دریایی:

انتظار بازی سختی را نداشتیم

مهسا معتمدی، سرمربی تاسیسات دریایی بعد از برد در هفته دوم و ادامه صدرنشینی گفت: بازی سختی بود. تیم کرچی خیلی خوب کار کرد و انتظار چنین بازی سختی را در خانه نداشتیم.

سرمربی تاسیسات دریایی درباره بازی گفت: بازی از لحاظ فنی خوب بود و هر دو تیم موقعیت‌های زیادی داشتند که تیم تاسیسات دریایی توانست از موقعیت‌ها بهتر استفاده کند و بازی را با برد به پایان برساند.

معتمدی اشاره‌ای هم به داوری داشت و گفت: داوران تا جایی که توانستند در صحنه‌ها حضور داشتند؛ ولی در بیشتر صحنه‌های بازی اشتباهاتی مرتکب شدند.

01

نونهال نفتی در تیم ملی فوتبال

بازیکن تیم فوتبال نونهالان نفت و گاز گچساران به اردوی تیم ملی فوتبال ایران دعوت شد.

مهدی موسوی، بازیکن تیم فوتبال نونهالان نفت و گاز گچساران که به همراه این تیم موفق شد قهرمان مسابقات

استان کهگیلویه و بویر احمد شود، بعد از درخشش در این رقابت‌ها به اردوی تیم ملی زیر ۱۳ سال دعوت شد. موسوی که در خط میانی بازی می‌کند از تاثیر گذار ترین بازیکنان تیمش است. اردوی تیم ملی از ۲۰ شهریور آغاز شد و تا آخر این هفته ادامه دارد.

با درخشش در رقابت‌های قهرمانی جوانان کشور

پنج پالایش نفتی به تیم ملی واترپلو جوانان دعوت شدند

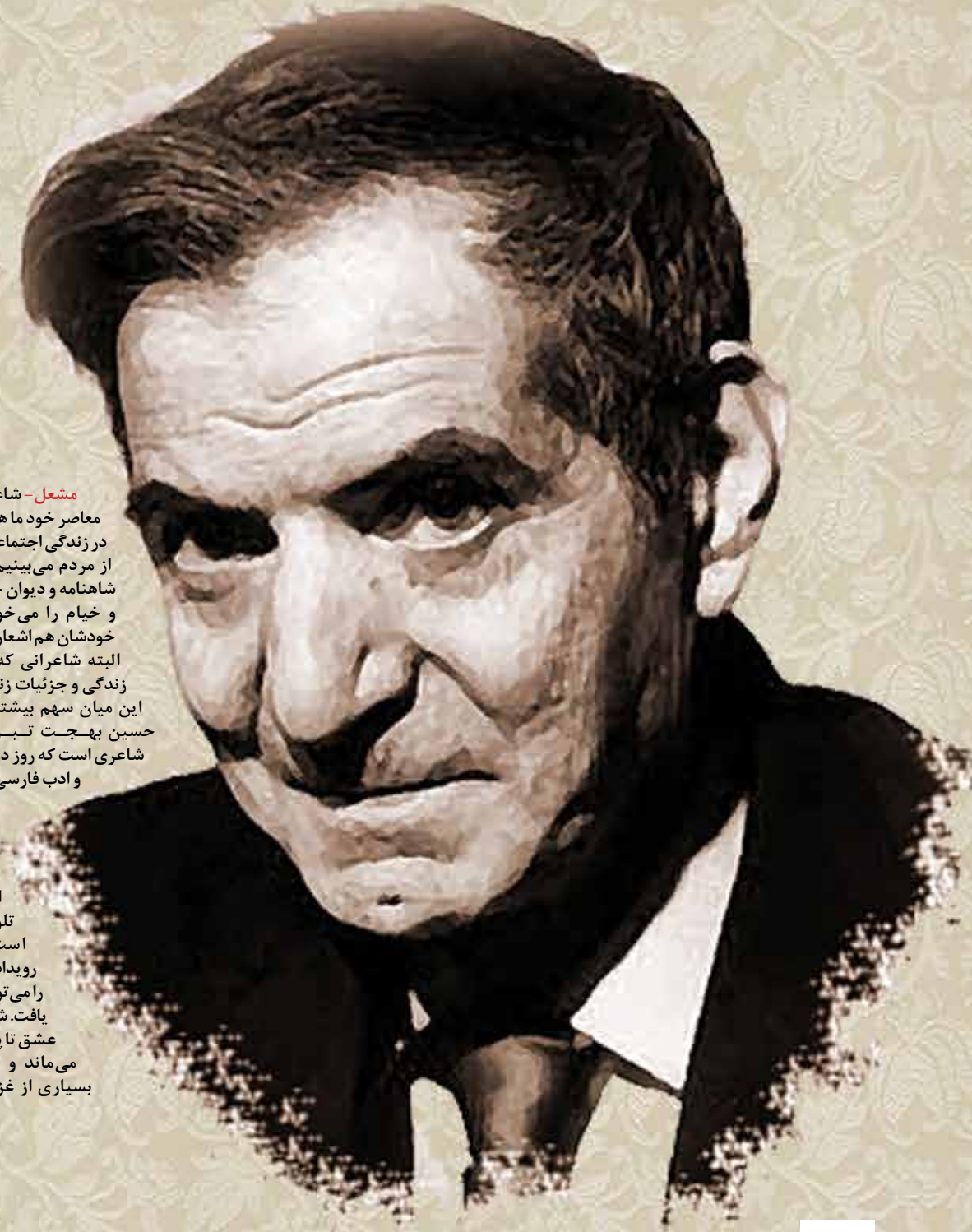

کادر فنی تیم ملی واترپلو جوانان کشور از پنج نفتی برای حضور در اردوی آماده سازی این تیم دعوت کرد.

کادر فنی تیم ملی جوانان واترپلو کشور، بازیکنان مورد نظر خود برای حضور در اردوی تیم ملی را اعلام کرد که نام پنج بازیکن نفتی عضو تیم پالایش نفت آبادان، در این لیست دیده می‌شود. عباس حسون زاده، علیرضا کوهگیلانی، علیرضا قایدی،

محمد محسن پور و محمد امین لک، پنج بازیکن پالایش نفت آبادان هستند که به اردوی تیم ملی جوانان واترپلو دعوت شده‌اند. این بازیکنان برای حضور در اردوی آماده سازی تیم ملی جوانان، عازم تهران شدند. هر پنج بازیکن دعوت شده تیم پالایش نفت آبادان به اردوی تیم ملی جوانان، با درخشش در رقابت‌های قهرمانی جوانان کشور، مورد نظر کادر فنی تیم ملی قرار گرفتند.

مروری بر زندگی شهریار شعر ایران به بهانه سال مرگش که
«روز شعر و ادب فارسی» است

شاعری که از عشق دست نکشید

مشعل - شاعران زیادی از اعصار قبل و معاصر خود ما هستند که اثر حضورشان را در زندگی اجتماعی و روزمره اقشار مختلفی از مردم می‌بینیم. همانقدر که مردم هنوز شاهنامه و دیوان حافظ و مولانا و اشعار عطار و خیام را می‌خوانند، از شاعران معاصر خودشان هم اشعاری را می‌خوانند و می‌دانند. البته شاعرانی که شعرشان بیشتر با روح زندگی و جزئیات زندگی امروز گره خورده، در این میان سهم بیشتری دارند. سید محمد حسین بهجت تبریزی، ملقب به شهریار شاعری است که روز درگذشت او را روز ملی شعر و ادب فارسی نام نهاده‌اند.

تلخ و شیرین
زندگی این شاعر، شرح حالی خواندنی و شنیدنی است که اتفاقاً در سریالی تلوزیونی به آن پرداخته شده است، اما بسیاری از این رویدادها و خاطرات تلخ و شیرین را می‌توان در میانه اشعار شهریار یافت. شهریار عاشق می‌شود و این عشق تا پایان عمر برای او یگانه باقی می‌ماند و با همین عشق است که بسیاری از غزل‌های دلنشین و کمیاب

خود را سروده است. غزل‌های یار قدیم، خماسی‌ها، ناله ناکامی، شاهد پنداری، شکرین پیسته خاموش، تو بمان و دگران، ناله نومییدی و غروب نیشابور حالات شاعر را در جریان آن عشق حکایت می‌کند.

زبان ساده
اشعار شهریار چه در وجه عاشقانه و روایی و چه در وجه اجتماعی و رفتارهای مردمی، آن گونه اند که امکان همزادپنداری و تطبیق دوره‌ای را به مخاطب خود می‌دهد و از این جهت بسیاری اشعار او را متناسب با دوره حاضر هم می‌دانند. زبان شعر شهریار ساده است و در بسیاری از موارد درباره محرومیت و ناکامی و جفای روزگار گفته است. او در عین حال مباحث اعتقادی خود را در اشعارش به خوبی و صریح نشان می‌دهد و خدای شناسی و میهن پرستی او به وضوح در اشعارش هویداست.

زندگی و زمانه
شهریار در سال ۱۲۸۵ خورشیدی در قریه قره چمن تبریز به دنیا آمد و تحصیلات تکمیلی خود را در دارالفنون تهران خواند و تا کلاس آخر مدرسه طب تحصیل کرد، اما بسیاری از موضوع‌های زندگی و روزگار از جمله غم عاشقی او را از ادامه این راه بازداشت و شهریار در اداره ثبت اسناد نیشابور و مشهد خدمت کرد و در سال ۱۳۱۵ به بانک کشاورزی تهران آمد. شهریار که بسیاری از اشعارش را خودش در حضور بزرگان قرائت کرده در میان غیر فارسی زبانان هم شهرت دارد. او با منظومه «حیدر بابا» در آذربایجان و

قفقاز هم معروف است و گفته می‌شود که به بیش از ۸۰ زبان زنده دنیا ترجمه شده است. همین حالا هم بسیاری از سیاسیون و کارشناسان این حوزه برای بیان حرف‌ها و منظورشان از اشعار شاعران مختلفی استفاده می‌کنند و شعر شهریار در این معنا کاربرد زیادی داشته است. شعری همچون این شعر به زبان ترکی:

حیدر بابا! گویلر بوتون دوماندی
گونلر بئیمیز بیر بیریندن یاماندی
بیر بیروزدن آیریلما یون آماندی
یاخشیلقی الیمیزدن آلبیلار
یاخشلی بیزی یامان گونه سالیبلار
یعنی: حیدر بابا! تمام آسمان را مه سیاه گرفته، هر روزمان بدتر از روز قبلی می‌شود. در این اوضاع آشفته از هم جدا نشوید که طعمه گرگ‌ها می‌شوید. هوا وقتی مه آلود شد، گرگ‌ها نمایان می‌شود. شیاطین و خناسان، خوبی‌ها و خوشی‌ها را از ما گرفتند و چه راحت ما را به روزگار سیاه نشانند!

وصف مولاعلی (ع)
شهریار تقریباً هم دوره شاعران معروف معاصر ما از جمله نیما یوشیج، اخوان ثالث بوده است و در سرودن قصیده، مثنوی، غزل، قطعه، رباعی و شعر نو تسلط داشت، اما بیشتر از همه با غزلهایش معروف است و غزل معروف او در وصف امام علی (ع) به نام «علی ای همای رحمت» بخشی از معروفیت اوست. شهریار از جمله شاعرانی است که در سال ۱۳۶۵ در جلسات شعر خوانی با حضور مقام معظم رهبری حضور داشته

و در حضور ایشان اشعار خود را به زبان فارسی و ترکی خوانده است. شهریار ۲۷ شهریور ماه ۱۳۶۷ درگذشت و در مقبره الشعرا تبریز به خاک سپرده شد. «تو بمان و دگران» یکی از غزل‌های معروف شهریار است که بارها به عنوان ترانه آهنگهای معاصر مورد استفاده قرار گرفته است.

از تو بگذشتم و بگذاشتم با دگران
رفتم از کوی تو لیکن عقب سرنگران
ما گذشتیم و گذشت آنچه تو با ما کردی
تو بمان و دگران وای به حال دگران
رفته چون مه به محاقم که نشانم ندهند
هر چه آفاق بچویند کران تا به کران
می‌روم تا که به صاحب نظری بازرسم
محرم ما نبود دیده کوتاه نظران
دل چون آینه اهل صفا می‌شکنند
که ز خود بی خبرند این ز خدا بیخبران
دل من دار که در زلف شکن در شکنت
یادگار یست ز سر حلقه شوریده سران
گل این باغ بجز حسرت و داغم نفزود
لاله رویا تو بخشای به خونین جگران
ره بیداد گران بخت من آموخت ترا
ورنه دائم تو کجا و ره بیداد گران
سهل باشد همه بگذاشتن و بگذشتن
کاین بود عاقبت کار جهان گذران
شهریار غم آوارگی و در بدری
شور در دلم انگیزخته چون نوسفران

پول توجیبی چیست؟

پول؛ وسیله چرخش زندگی است که در بسیاری از موقعیت‌های زندگی هر یک از ما نقش تعیین کننده و انکارناپذیری دارد. از این رو چگونگی استفاده از آن می‌تواند در میزان خشنودی ما از شرایط زندگی مان تأثیر عمده‌ای داشته باشد. در دنیای مدرن به دلیل پیچیدگی‌هایی که در روابط پولی وجود دارد، برنامه‌ریزی مالی امری ضروری محسوب می‌شود.

لازم است که آموزش مهارت استفاده از پول مانند سایر مهارت‌های زندگی از سنین پایین تر آغاز شود. پول توجیبی شروع خوبی برای یاد دادن این مهارت به کودکان و نوجوانان است و در واقع مقدار پولی است که والدین با هم توافق می‌کنند به بچه‌ها بدهند تا آنها با این مقدار پول نیازهای خود را برطرف کنند. نکته مهم و مورد توجه درباره پول توجیبی این است که برخی والدین تصور می‌کنند این پول، پاداشی برای رفتار خوب و یا دستمزدی برای کار روزانه بچه‌هاست. به همین دلیل از آن به عنوان وسیله‌ای برای فشار آوردن بر کودکان و والدان کردن آن‌ها به اطاعت استفاده می‌کنند که این نحوه برخورد، اشتباه است؛ زیرا پول توجیبی، وسیله‌ای آموزشی و تربیتی است و هدف آن دادن حق انتخاب و واگذاری مسئولیت به فرزندان است تا از این طریق یاد بگیرند که چگونه از پول شان استفاده کنند و والدین نیز باید آنها را در اندوختن این تجربه یاری دهند.

از طرفی پول توجیبی می‌تواند زمینه‌ساز ورود کودکان و نوجوانان به دنیای بزرگسالان باشد. بنابراین تعیین مقرری مناسب برای فرزندان با توجه به شرایط و امکانات اقتصادی خانواده و وضعیت رشدی افراد و همچنین سن آنها از عوامل مهم برنامه‌ریزی برای رشد شخصیتی و اجتماعی فرزندان به حساب می‌آید. پول توجیبی، همان پولی است که باید به صورت منظم (روزانه، هفته‌ای یا ماهانه) به فرزندان داده شود تا آنها با این پول، وسایلی را که خارج از برنامه می‌خواهند، تهیه کنند و یا در خرید آن مشارکت داشته باشند. در کل پول توجیبی صرف نیازهای ضروری نمی‌شود، بلکه نیازهای ضروری فرزندان باید از سوی والدین برآورده شود.

رابطه پول توجیبی و آموزش اقتصادی چیست؟

در دهه اول زندگی، کودک زیاد متوجه تفاوت‌های شرایط زندگی خانواده‌ی خود و دیگران نمی‌شود؛ اما بعد از ورود به سنین نوجوانی، یعنی از ۱۱ سالگی به بعد او به این تفاوت‌ها پی می‌برد. آموزش‌های مالی والدین به فرزندان با توانایی آتی آنان در استفاده سودمند از منابع مالی در اوایل نوجوانی (سال‌های اولیه دبیرستان) از تباط مستقیم دارد. در مجموع رابطه بین تجربه‌های دوران کودکی در نحوه استفاده از پول و توانایی بعدی افراد در مدیریت پول، انکارناپذیر و بسیار با اهمیت است. آشنا کردن نوجوان دبیرستانی با تجربه کسب درآمد و در کل با مسائل مالی خانواده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اطلاعات کودک درباره پول با میزان تجربه‌های او از پول ارتباط مستقیم دارد، همچنین با نگرش والدین نسبت به پول و عادت‌های مصرفی آنان نیز مرتبط است.

اغلب والدین، پول توجیبی را برای خرج کردن می‌دهند، نه برای پس انداز کردن. با این وجود، تلاش‌هایی برای آموزش پس انداز کردن انجام شده است (برای مثال والدینی که با فرزندان خود برای پس انداز کردن مسابقه می‌گذارند).

متخصصان بر این باورند که اهمیت پول توجیبی برای نوجوانان، گرفتن خود پول نیست؛ بلکه شرایط دریافت آن، میزان وظایف در قبال آن، محدود بودن بدشکل خواهند شد این غذا در اصل یک غذای آسیایی است که با کمی تغییر به سبک مکزیک می‌شود. شما می‌توانید در مهمانی‌های خود آن را به عنوان پیش غذا سرو کنید یا به عنوان یک ناهار یا شام فوری تهیه و نوش جان کنید. این غذا فقط در ۱۰ دقیقه حاضر می‌شود.

هر چند اجتماعی کردن کودکان از نظر اقتصادی مهم است؛ اما این به تنهایی کافی نیست.

به هر حال این فرصت خیلی خوبی است که فرزندان ما بتوانند از کودکی با مسئله پول آشنا شوند و طریقه خرج کردن آن را بدانند و بتوانند بین موجودی خود و خواسته‌های شان تعادل برقرار کنند. در دنیای بیرون، بازارها و مغازه‌ها پر از کالا است و ما ممکن است دوست داشته باشیم چیزهای زیادی بخریم؛ ولی یکی از آموزش‌های بسیار مفید این است که ما یاد بگیریم چگونه تمایلات خود را برای خرید کردن کنترل کنیم.

برگرفته از کتاب پول توجیبی (آموزش مهارت‌های روزمره زندگی به فرزندان)، نوشته شکوفه موسوی

نکته در نگهداری از شلوار جین

شلوار جین، یکی از پرطرفدارترین شلوارها، مخصوص در میان جوانان است. قیمت بیشتر انواع آن در بازار بسته به کیفیتش متفاوت است. چند نکته مهم در نگهداری از شلوار جین مورد توجه است که یادآور می‌شویم.

۱ فواصل شست‌وشو: یکی از مهم‌ترین عوامل در زیبایی و ظاهر شلوار جین، شست‌وشوی آن است. آب و رطوبت، مهم‌ترین عامل پوسیدگی و تخریب بافت‌های شلوار جین است. بنابراین انتخاب پوشیدن شلوار جین در تمامی محل‌ها، انتخاب دقیقی نخواهد بود. نکته دیگر عادت‌های غلط و وسوسه در تمیزی شلوار است که منجر به شست‌وشوی بی مورد شلوار و در نتیجه پوسیدگی سریع‌تر آن می‌شود.

۲ بازرسی قبل از شست‌وشو: قبل از اینکه شلوار جین را در ماشین لباسشویی بیندازید، به محتویات جیب‌های آن دقت کنید. وجود سکه، خودکار، اشیای تیز، دستمال و... به شلوار آسیب می‌زند.

۳ میزان حرارت آب: مهم‌ترین نکات در هنگام شست‌وشو، میزان حرارت آب، دمای اتو و است که روی کافد دوخت شده به شلوار نوشته شده است. به طور کلی حرارت آب بعد از رطوبت دومین عامل از بین رفتن زیبایی و ظاهر شلوار جین است.

۴ لباس‌های همراه: به لباس‌هایی که همراه شلوار جین در ماشین لباسشویی قرار می‌گیرد، دقت کنید. جنس، رنگ، ثبات رنگ و... نکات مهمی است که بی‌دقتی به آنها باعث از بین رفتن کیفیت شلوار شما خواهد شد.

۵ اتو کردن: حرارت مستقیم اتو، عمر تار و پود شلوار را کم می‌کند. پس بهتر است از بخار به همراه اتو استفاده کنید یا برای جلوگیری از حرارت مستقیم، پارچه‌ای سفید و تمیز با ضخامت مناسب بین اتو و شلوار قرار دهید. بهترین گزینه آن است که شلوار جین را به صورت صاف و کشیده در سایه (تور آفتاب) سبافت کیفیت رنگ شلوار می‌شود. پهن کنید تا نیازی به اتو نداشته باشد.

مرغ کاهوپنج مکزیک در ۱۰ دقیقه

لوبیای پاک کرده و شسته شده؛ نصف فنجان
آووکادوی تازه خردشده؛ یک عدد
سس سالسا؛ برای تزیین
خامه‌ترش؛ برای تزیین

دستور تهیه

روغن زیتون و مرغ را در یک ظرف بزرگ ریخته و اجازه دهید با دمای متوسط تا ۴ دقیقه حرارت ببیند، سپس آن‌ها را بر گردانید تا هر دو طرف آن پخته شود. سس تاکو را روی آن ریخته و بگذارید باز هم حرارت ببیند. بسته به اندازه تکه‌های سینه مرغ، زمان پخت آنها متفاوت است. سپس تکه‌های مرغ را در ظرف دیگری بگذارید تا خنک شود و مواد دیگر را آماده کنید. برگ‌های کاهو را جدا کرده و در یک بشقاب بگذارید. در هر بشقاب دو برگ کاهو بگذارید. سپس چند تکه مرغ، گوجه‌فرنگی، یک قاشق غذاخوری فلفل دلمه، یک قاشق غذاخوری ذرت، ۲ قاشق غذاخوری پنیر و کمی گشنیز به آن اضافه کنید و پودر فلفل لیمو فرم خردشده؛ یک عدد ذرت؛ نصف فنجان پنیر خردشده؛ یک فنجان (در این غذا از پنیر مکزیک استفاده شده است) برگ گشنیز تازه رنده شده؛ یک چهارم فنجان چیپس تریپلای خردشده؛ نصف فنجان

نکته‌های خانه‌داری

ویژگی اصلی ماست‌ها چیست و کدام نوع آنها مناسب تر است از ماست که پرماست

امروزه در بیشتر سفره‌های ما ایران، ماست همراه غذا مصرف می‌شود و متأسفانه مردمان امروزی مانند دیگر رسوم غلط متعارف، بدون آنکه تدابیر مربوط را رعایت کنند و از خوب و بد بودن آن آگاه باشند، آن را مصرف می‌کنند. این روزها خرید و مصرف ماست، کار چندان ساده‌ای هم نیست و زمانی که وارد غرفه فروش ماست در فروشگاه‌ها می‌شوید، با انواع ماست

ماست‌های طعم دار یا میوه‌ای

ماست‌های طعم دار یا میوه‌ای می‌توانند مثل مین‌های مخرب برای تغذیه انسان‌ها عمل کنند! مصرف کنندگان ممکن است فریب بخورند که این نوع ماست‌ها سالم هستند، زیرا میوه دارند؛ اما واقعیت این است که بخش اصلی طعم و عطر این ماست‌ها، به شیرین کننده‌های افزودنی برمی‌گردد. بعد از طعم‌های میوه‌ای رایج مثل توت‌فرنگی، بلوبری و هلو، وانیل هم خیلی در این ماست‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ اگر چه ماست‌های طعم دار یا میوه‌ای معمولاً کم چرب هستند، اما مصرف کنندگان در نهایت همان میزان کالری را دریافت می‌کنند که در ماست‌های پرچرب وجود دارد. هر ۲۲۶ گرم ماست طعم دار یا میوه‌ای می‌تواند حاوی ۴۴ گرم قند باشد که برابر می‌شود با ۱۷۶ کیلو کالری. اگر باز هم دوست دارید ماست طعم دار بخورید و می‌توانید از کالری اضافی آنها صرف نظر کنید، دست کم سراغ ماست‌هایی بروید که از شیرین کننده‌های طبیعی مثل عسل در آنها استفاده شده است. توصیه پزشکان این است که به هیچ وجه از ماست‌های طعم دار یا میوه‌ای استفاده نکنید که حاوی شربت فروکتوز هستند.

ماست‌کفیر

کفیر، نوعی نوشیدنی شبیه ماست و گاهی ماست رقیقی است که از شیر تخمیر شده به دست می‌آید و مخلوطی از شیر و مجموعه‌ای از میکروارگانیسم‌ها شامل الکتوباسیل و استرپتوکوک هستند که هم برای تهیه ماست به کار می‌روند و هم برای مخمرها و باکتری‌های اسید استیک، عناصر تشکیل دهنده کفیر مثل ماست‌ها، شیر و باکتری‌های مفید است. از نظر مقدار پروتئین، کلسیم و ویتامین D نیز با ماست‌های دیگر شباهت دارد. میزان چربی کفیر هم با ماست‌های دیگر قابل مقایسه است و می‌تواند انواع پرچرب، کم چرب و بدون چربی داشته باشد. یکی از ویژگی‌های خاص کفیر که آن را از ماست‌های دیگر متمایز می‌کند گازدار بودن آن است. محققان به کفیر به عنوان ماستی توجه می‌کنند که از نظر پروبیوتیکی در جایگاه خاصی قرار می‌گیرد و در سلامت انسان‌ها نقش دارد. مطالعات نشان داده است کفیر دارای خواص ضد میکروبی، ضد تومور و ضد سرطانی ویژه‌ای است و در تنظیم سیستم ایمنی بدن موثر است. این نکته را هم باید ذکر کرد که ترکیبات کفیر به هضم لاکتوز کمک می‌کند و برای تمام دوستاناران سلامت مفید است؛ اما مبتلایان به نفخ و بیماری‌های گوارشی باید در مصرف آن احتیاط کنند.

ماست پرچرب

اگر چه توصیه‌های تغذیه‌ای فعلی، آنبوه مصرف کنندگان را به سمت محصولات لبنی کم چرب هدایت می‌کند، اما مطالعات اخیر نشان دهنده نکات جالب و تازه‌ای در این زمینه است. این مطالعات نشان می‌دهد، ارتباط بین مصرف چربی لبنی و بیماری قلبی، کمتر از آن چیزی است که فکر می‌کنیم. یکی از مطالعات منتشر شده در European Journal of Nutrition که بررسی گسترده‌ای روی تحقیقات مختلف انجام داده، نشان می‌دهد که مصرف محصولات لبنی پرچرب با کاهش خطر ابتلا به چاقی مرتبط است. یکی از مزیت‌های ماست پرچرب برای سلامت این است که به ندرت حاوی غلظت دهنده‌ها و مواد افزودنی است که معمولاً برای ایجاد قوام و طعم مناسب در ماست‌های کم چرب یا بدون چربی استفاده می‌شود. هر ۲۲۶ گرم ماست پرچرب ساده فقط ۱۲۸ گرم چربی دارد و حاوی ۱۱ گرم قند، ۸ گرم پروتئین، ۲۷۵ میلی‌گرم کلسیم و ۳۵۲ میلی‌گرم بتاسیم است. به اضافه اینکه مقداری از اسید فولیک و ویتامین A هم در این ماست وجود دارد و اگر تولید این ماست از انواع شیرهای غنی شده باشد، مقدار مناسبی هم ویتامین D را برای بدن شما فراهم می‌کند. بنابراین افرادی که بیماری زمینه‌ای قلبی یا چربی خون ندارند، می‌توانند در صورت برخورداری از یک رژیم غذایی سالم و دور از هر نوع برخوردی به جای حذف ماست از برنامه غذایی روزانه خود، ماست‌های پرچرب را در سبد غذایی شان داشته باشند.

ماست هم‌زده

ماست‌ها از نظر بافتی هم ۲ نوع زده و قالبی دارند. فرایند تولید و نوع مایه ماست‌های مورد استفاده در آن با یکدیگر متفاوت است، اما ارزش تغذیه‌ای متفاوتی بین ماست‌های هم‌زده و قالبی وجود ندارد و تنها برای تأمین ذائقه‌های مختلف مردم تولید می‌شود.

ماست یونانی

ماست یونانی با گرفتن پروتئین مایع وی (whey) برای تهیه نوعی ماست نسبتاً سفت، غلیظ و خامه‌ای، همراه با غلظت پروتئینی زیاد و لاکتوز کم تولید می‌شود. ماست‌های یونانی باید حداقل ۵٫۶ درصد پروتئین داشته باشند. در حالی که میزان پروتئین ماست‌های دیگر به ۲٫۷ درصد می‌رسد. به همین دلیل است که ماست‌های یونانی در مقایسه با ماست‌های رایج دیگر و با همان میزان کالری، حاوی پروتئین بیشتری هستند و قند کمتری هم دارند. میزان پروتئین ماست‌های معمولی در هر ۱۷۰ گرم به ۱۰ گرم می‌رسد، در حالی که همین مقدار ماست یونانی بیش از ۲۰ گرم پروتئین دارد. هنگام خرید ماست یونانی حتماً به پرچسب مواد تشکیل دهنده دقت کنید؛ زیرا بعضی کارخانه‌های تولیدی دیگر از روش سنتی تهیه ماست یونانی استفاده نمی‌کنند و در محصول شان نشاسته و ذرت می‌ریزند تا غلظت و قوام آن را مثل انواع طبیعی شبیه‌سازی کنند. این ماست برای ورزشکاران و افرادی که می‌خواهند حجم پروتئین دریافتی خود را در طول روز بالا ببرند، بسیار مناسب است.

ماست کم چرب یا بدون چربی

تحقیقات نشان داده‌اند هر ۲۲۶ گرم ماست ساده کم چرب یا بدون چربی حاوی ۵۳۰ میلی‌گرم بتاسیم است. به همین دلیل است که این نوع ماست می‌تواند، از طریق مقابله با آثار منفی سیدم، به کاهش فشار خون کمک کند. این ماست‌ها بهترین گزینه برای بیماران قلبی و فشارخونی هستند.

